

ဝိစဉ်သူ
မောင်မျိုး (မြင့်မိုရ်မေမေစာပေ)

Arrangement
Maung Myo (Myint Moh Maymay Literature)

ဇာတ်ညွှန်း
ကိုသူခ

Scenario
Ko Thu Kha

ဘာသာပြန်
ဦးလှကြွယ်

Translator
U Hla Kywe

ပန်းချီ
မျိုးမာန်

Illustration
Myo Man

မျက်နှာပုံးပန်းချီ
သိန်းရွှေကြည်

Cover Illustration
Thein Shew Kyi

အတွင်းကာလာ
ဖြိုးဥက္ကာကြည်

Inside Colour
Phyo Oakar Kyi

အတွင်းဖလင်
စိန်နဂါး

Inside Film
(GTP) Sein Na Gar

အတွင်းနှင့်မျက်နှာပုံးပုံနှိပ်

Inside and Cover Press

ဦးဇေမျိုးဦး (အောင်မြင့်မိုရ်ပုံနှိပ်တိုက်)
အမှတ်(၁၂၉၉)၊ အောင်သူခ(၂၇)လမ်း၊
(၆)အရှေ့ရပ်ကွက်၊ သာကေတမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

U Zay-Myo Oo (Aung Myint Moh Printing Pres
No.1299, Aung Thu Kha (27) Street,
(6) East Quarter, Tharkayta Township, Yangon

စာအုပ်ချုပ်
အောင်မြင့်မိုရ်

Binding
Aung Myint Moh

ထုတ်ဝေသူ
ဒေါ်ထွေးထွေးသိန်း (ငွေပုံကြယ်လစဉ်)

Publisher
Daw Htwe Htwe Thein (Nwe Mohn Kyel month

ထုတ်ဝေသည့်ရက်
၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (ပထမအကြိမ်)
အုပ်ရေ (၅၀၀)၊ တန်ဖိုး- ၁၅၀၀ ကျပ်

Date of Publishing
2015, June (1st time)
Circulation (500), Price 1500 Kyats

ဖြန့်ချိရေး
မြင့်မိုရ်မေမေစာပေ

Distribution
Myint Moh Maymay Literature
09 5029336, 09 420044684

၀၉ ၅၀၂၉၃၃၆၊ ၀၉ ၄၂၀၀၄၄၆၈၄

ဆုတ်ဝေသူ၏ဆန္ဒ

ယနေ့ လူငယ်လူရွယ်များနှင့် အထူးသဖြင့် ကလေးငယ်များ ဘာသာရေး စာပေကို စိတ်ဝင်တစား ဖတ်ရှုနိုင်ရန်အတွက် **ဆေးရောင်ခုံ** ကာတွန်း ရုပ်ပြအဖြစ် သပ်ရပ်ခန့်ညားစွာ ဖတ်ချင်စဖွယ် ရှိလာအောင် မိမိအနေဖြင့် အစွမ်းကုန် ကြိုးစားထားပါသည်။

မိမိ၏ဆန္ဒမှာ ဤစာအုပ်ကို ကလေးသူငယ်များနှင့် လူငယ်လူရွယ်များ ဖတ်မိသွားပြီး အသိတရားနှင့် ဗဟုသုတရရှိပြီး လိမ္မာယဉ်ကျေးသော လူငယ်လူရွယ်များ ဖြစ်လာစေရန် ဖြစ်ပါသည်။

ဆက်လက်ပြီး အမျိုး၊ ဘာသာ၊ သာသနာနှင့်ယဉ်ကျေးမှု ဗဟုသုတနှင့် ပတ်သက်သော စာအုပ်ကောင်းများကိုလည်း ဆက်လက်ထုတ်ဝေသွား မည်ဖြစ်ပါသည်။

မောင်မျိုး
မြင့်မိုရ်မေမေစာပေ

Publisher's Goodwill

I have tried to the best of my abilities for this color cartoon illustration to the young people especially for the children so that they can read religious books.

My intention is for the children and the young readers this book and get spirit and knowledge and to become clever and polite persons.

I will continue to publish the best books concerned with nationality, religion and help, teaching and culture.

Maung Myo
Myint Moh Maymay Literature

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ	Subject
ကတုံးပေါ်ထိပ်ကွက်	၅	Exploitation on other's opportunity
ကုသိုလ်တစ်ပဲ ရဲတစ်ပိဿာ	၈	A pence of virtuous deed and a viss of misdeed
ကော်တော့မှတ်လို့ ဖိုင်ပါတယ် ဇင်စူးမှ ဖျာကြမ်းပုန်းသိ	၁၁	Thinking that it is a carpet, when one sit it is a rough mat
ကံကောင်းတဲ့ကျား သွားရင်းဆပင်တွေ	၁၄	Lucky tiger finds a deer readily
ကံဆိုးမသွားရာ မိုးလိုက်လိုရွာ	၁၇	The heavy rain follows wherever the unfortunate woman goes
ကံဆင်းလာတာမမြင်ရ လိုဆင်းလာတာပဲမြင်ရ	၂၀	You can see a person shouldering a spear, but you can't see he is brining good luck
ကမ္ဘာမီးလောင်ရာ ဆီမီးခွက်ကတောက်	၂၃	The oil-lamp burns while the great conflagration breaks out
ကိုယ်ထင် ခုတင်ရွှေနန်း	၂၆	Imagine a couch as a golden throne
ကိုယ်တင်တဲ့စက် ကိုယ်ချလိုမှရ	၂၉	When a person was praised as knight, he cannot depose him later
ကိုယ်ဆင်းကိုယ်စား ကြီးတော်နွားကျောင်း	၃၂	Tending the aunt's cattle and eat his own meal
ကိုယ်ရှုကိုယ်ပစ်	၃၅	Caught in his own snare
ကောက်ညှင်းကပစေး ဆန်ကြမ်းကစေးနေ	၃၈	The glutious rice is not sticky but the rice does.
ကောက်ဆင်းကောက်သူက အန်ကြီးကြိုက်	၄၁	Gatherer of remnant wants big ear of corn
ကျားကြောက်လို့ ရှင်ကြီးကို ရှင်ကြီးကျားထက်ဆိုး	၄၄	Adhere the master to thwart away the danger of tiger, but master is fiercer than tiger.
ကျားကျားပီးယပ်	၄၇	Whatever it is a male, it is the menstrual disorder
ကျားဆနားမှ နွားချမ်းသာ	၅၀	The ox will be saved only when the tiger takes pity on it
ကျားဆေကို အသက်ပသွင်းနဲ့	၅၃	Don't animate the dead tiger
ကျော်တော့လှေသူကြီး ညားတော့လှေထိုးသား	၅၆	She was reputed with boat-owner, but she became wife of boatman
ကျော့ချမှ တပြုပုန်းသိ	၅၉	Realizing that a person is dacoit when he strike the back
ကြာကြာပါပယ်သွား အရိုးကြည်ရှောင်	၆၂	To long last the teeth, don't bite the bone
ကြိုးချင်းထား ကြိုးချင်းထိ အိုးချင်းထား အိုးချင်းထိ	၆၅	When ropes are put together they will entwine,
ကြိုးမမြတ်ဘဲ တက်သုတ်လှော်	၆၈	When pots are put together, they touch each other
ကြက်ကန်းဆန်အိုးတိုး	၇၁	Row the boat without untieling the rope
ကြက်စုရွေးကတော်တော် ပယ်တော်ကကဲကဲ	၇၄	The blind rooster bumps against pot of rice
ကြောင်ခံတွင်းပျက်နဲ့ ဆက်ရက်တောင်ပံကျိုး	၇၇	Mel Baw exaggerates more than her parrot does
ကြောင်လက်သည်း ဝှက်လိုမှထွက်	၈၀	The cat asks for the appetite and a myna bird with broken wing
ကြောင်အိုတော့ ကြက်ပလေး	၈၃	The cat retract its claws,when it is in need it extracts
ကြံ့ကြောက်လှည်းအောက်ပအိပ်နဲ့	၈၆	When the cat getting old the rat does not care of it
ကြံ့သာအစဉ်ချိပည် - လူအစဉ်ပချိ	၈၉	Don't sleep under the cart if you afraid of thing in your imagination
ကြမ်းကျွဲလျှင် နှုတ်ရသည်စကားကျွဲလျှင်နှုတ်ပရ	၉၂	Sugarcane will sweet forever but the human may not
ကျွဲနှစ်ကောင်ခတ်တဲ့ကြားက ပြေစာပင်ခါကျိုး	၉၅	If your leg slips into the bamboo flooring, you can retract it, but if your promise may not
ကျွဲပါစောင်းထီး	၉၈	The grasses are destroyed when two buffaloes gore each other
ကျွန်းကိုင်းဖို ကိုင်းကျွန်းဖို	၁၀၁	Play the harp near the rogue buffalo
ကြောထင်ကျွန်မြစ်	၁၀၄	The reed and island depend each other
ကြွပ်မခိုင် ကျိမ်းနှင်ရှိ	၁၀၇	When one is in debt, he becomes a slave
ကိုယ်ကိုယ်ကိုယ်ဖျက် ဆံချေးထက်	၁၁၀	Burn the barn when one can't exterminate the rats
		Destroy yourself as rust does the iron

ကတုံးပေါ်ထိပ်ကွက်

Exploitation on other's opportunity

လည်ပါတယ်ဆိုတဲ့လူတွေအပေါ် လူလည်ထပ်ကျတဲ့လုပ်ရပ်ကို ဖော်ညွှန်းချင်တဲ့အခါ ကတုံးအပေါ်တည့်တည့်မှာမှ ထိပ်ထိပ်ကွက်တယ်လို့ ခိုင်းနှိုင်းသုံးစွန်းတဲ့ စကားပုံပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

This proverb defines to those who take exploitation on other opportunists.

သူတစ်ပါးအပေါ် လူလည်ကျရမှ ကျေနပ်တတ်တဲ့ ဇော်မိုးဟာ သူတို့အိမ်ဘေး ခဏလာလည်တဲ့ အဘွားကြီးက သူမရဲ့ထိလက်မှတ်ကို ထိပေါက်စဉ်နဲ့တိုက်ခိုင်းရာ ...

Zaw Moe, who wants to exploit the other's opportunity the old woman who checks her lottery tickets with the lists of winning number and asks for his help.

သားရယ် အဖေမျက်စိမှန်နေလို့ အမေ့ထိလက်မှတ်လေး တိုက်ပေးပါနော်၊ ရော့ ဒီမှာ ဈေးထဲကပေါက်စဉ်ပါ ဝယ်လာတယ်ကွဲ့။

Son, my sight is not good. So please check my lottery tickets with this list.

အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

အဘွားကြီးရဲ့ထိလက်မှတ်ကို
ထိပေါက်စဉ်မှာ တိုက်ကြည့်
လိုက်တဲ့အခါ ...
When he checks the
lottery tickets of old
woman.

ဟာ ဆယ်သိန်းဆု
ပေါက်နေပါလား။ အဘွားကြီးကို
လူလည် ကျလိုက်ဦးမှ ဟီး ဟီး
ကတိုးပေါ်ထိပ်ကွက်ရမှ ငါက
ကျေနပ်တာလေ
Huh! She wins ten lakh
of money. Heel Heel!
I must exploit her. I'm in
the habit of exploiting
the others.

အမေ အမေရဲ့ထိလက်မှတ်က
တစ်သိန်းဆု ပေါက်နေတယ်ဗျ
Aunty! You win one
lakh of kyat.

ဟေ ဟုတ်လား
ဝမ်းသာလိုက်တာကွယ်
Really! I'm
very glad.

ဒါပေမဲ့ ဆုငွေက
အကြာကြီးနေမှ ထုတ်ရမှာဒီတော့
ကျွန်တော် တစ်သိန်းပေးမယ်။ အမေ
ထိလက်မှတ် ကျွန်တော့်ပေးလိုက် ဟုတ်လား။
နောက်မှကျွန်တော် ထုတ်ယူလိုက်မယ်
But you can draw your winning
money for a long time.
So, I'll give you one lakh of
money now. You give
me your lottery ticket.
I'll draw it later.

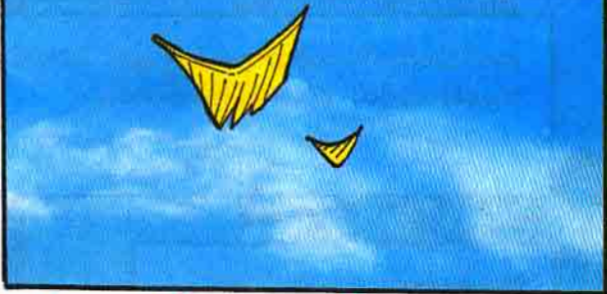
ဒီလိုနဲ့ ဇော်မိုးဟာ အဘွားကြီးကို ငွေတစ်သိန်း ချက်ချင်းထုတ်ပေးလိုက်ပြီး အဘွားကြီးရဲ့ထိလက်မှတ်ကို ယူလိုက်တော့တယ်။

In this way, Zaw Moe gives one lakh of money to the old woman and he takes her lottery ticket.

နောက် ရက်နှစ်ဆယ်လောက်အကြာ ...

About twenty days later ...

ထိရုံးမှာ ဇော်မိုး ဆုငွေသွားထုတ်ရာ ...

Zaw Moe draw the money with her lottery ticket.

ဟာ ခင်ဗျားရဲ့ထိလက်မှတ်က ပြီးခဲ့တဲ့အကြိမ်က ထိလက်မှတ် အဟောင်းကြီးပဲဗျ။ ဘာဆုမှ မပေါက်ဘူး

Huh! Your ticket was an old from last lucky draw.

What!

သွားပါပြီ ငါ့ကို ကတုံးပေါ် ထိပ်ကွက်သွားပြီ၊ သေလိုက်ပါတော့

I'm gone now! I've been exploited.

ကုသိုလ်တစ်ပဲ ခရဲတစ်ပိဿာ

A pence of virtuous deed and a viss of misdeed

ကုသိုလ်ကောင်းမှုလုပ်တာက နည်းနည်း အကုသိုလ်ဖြစ်ရတာက များများကြုံရတဲ့အခါ သုံးနှုန်းလေ့ရှိတဲ့ စကားပုံပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

This proverb defines doing small amount of meritorious deed and commit greater amount of vicious deed.

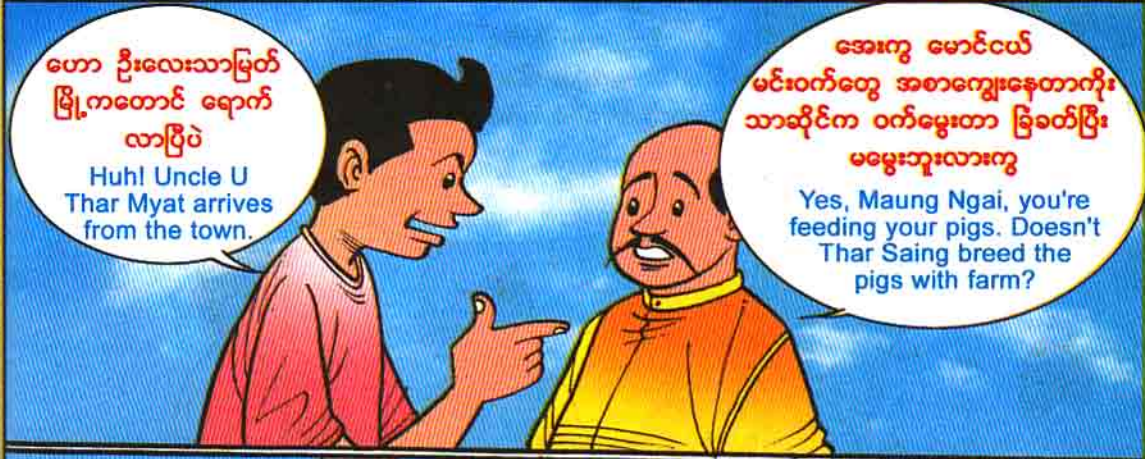
ဦးသာမြတ်ဟာ ညောင်ပင်သာရွာက သူ့ရဲ့ညီအစ်ကိုတော် ဦးသာဆိုင်ရဲ့သား ရှင်ပြုပွဲအတွက် ဖိတ်လို့ အလှူရက်မတိုင်ခင် နှစ်ရက်ကြိုပြီး ညနေဘက်မှာ ရောက်လာတယ်။

U Thar Myat visit to of his brother U Thar Saing in Nyaungpin Thar village to attend the novitiation ceremony of his son.

အလှူရင်ရဲ့ခြံထဲ ဝင်ခဲ့စဉ်မှာ ဆီးသွားချင်တာနဲ့ အိမ်ပေါ်အရင်မတက်သေးဘဲ အိမ်ဘေးက ပတ်ကာ ခြံနောက်ဘက်မှာရှိတဲ့ အိမ်သာဆီအလာ ခြံနောက်ပိုင်းက ကုက္ကိုပင်ခြေရင်းမှာ ကြိုးချည်ထားတဲ့ ဝက်ကြီးနှစ်ကောင်ကို တွေ့ရလေတယ်။

Before he get into the house, he goes to the backyard of compound to urinate, he ses two big pigs which are tied under the rain tree.

ဟော ဦးလေးသာမြတ်
မြို့ကတောင် ရောက်
လာပြီပဲ
Huh! Uncle U
Thar Myat arrives
from the town.

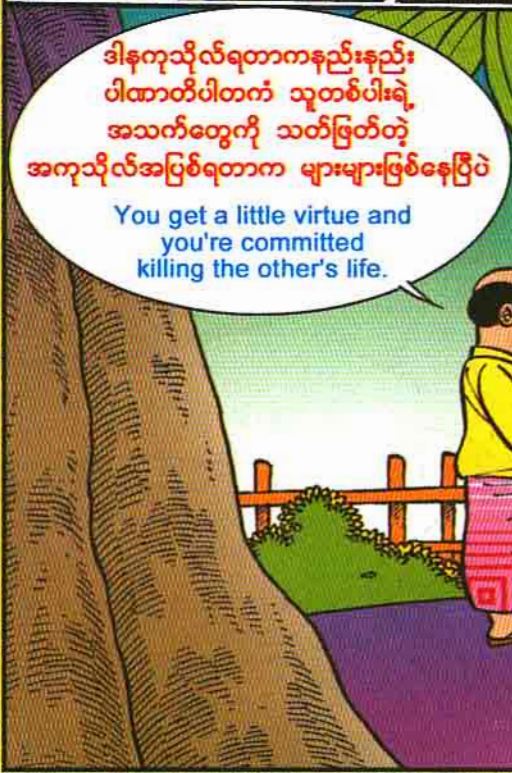
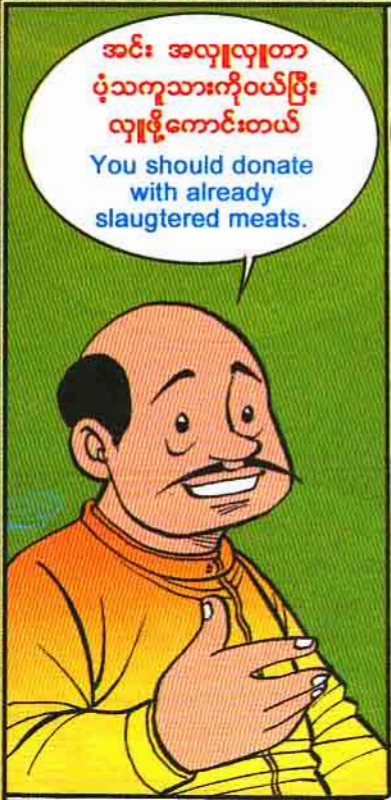
အေးကွ မောင်ငယ်
မင်းဝက်တွေ အစာကျွေးနေတာကိုး
သာဆိုင်က ဝက်မွေးတာ ခြခတ်ပြီး
မမွေးဘူးလားကွ
Yes, Maung Ngai, you're
feeding your pigs. Doesn't
Thar Saing breed the
pigs with farm?

ဒါ မွေးထားတာဟုတ်ဘူးလေ
ဦးလေးသာမြတ်ရဲ့ သဘက်ဒါ
အလှူမှာ ကျွေးဖို့ ဟိုဘက်ရွာက
ဝယ်လာတဲ့ ဝက်တွေပါဗျ
These pigs aren't thorough bred.
These pigs will be slaughtered to
offer in the novitiation ceremony
on day after tomorrow.

ဦးလေးသာဆိုင်ရဲ့အလှူမှာ
ဝက်နှစ်ကောင်တောင် သတ်
ကျွေးမှာဗျ၊ ရွာလုံးကျွတ်
မီးခိုးတိတ်ကျွေးမှာ ဟား ဟား ဟား
Uncle Thar Saing will
feed all the villagers
with those two pigs.

အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

ကော်ကော့တ်လို ထိုင်ပါတယ် မင်းပြု ဖွာကြမ်းမှန်သိ

Thinking that it is a carpet, when one sit it is a rough mat

အခြေအနေတစ်ရပ်ကို ယုံကြည်စိတ်ချစွာ လက်ခံမိပြီး ကိုယ့်ကိုဒုက္ခပေးတော့မှ အခြေအနေ မဟန်မှန်း သိရတဲ့ အခါ ခိုင်းနှိုင်းပြောဆိုလေ့ရှိတဲ့ စကားပုံပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

The condition seems to be good, but when dealing with it actually, it does not suit as one hopes.

ကျော်လင်းဟာ အိမ်ထောင် ကျပြီးတာနဲ့ သူ့မိဘတွေရဲ့ တိုက်ခန်းကျဉ်းကျဉ်းလေးက နေ ယောက္ခမတွေရဲ့ ခြံကျယ် ဝင်းကျယ် နှစ်ထပ်တိုက်ကြီးဆီ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ဖို့ စီစဉ်ပါ တော့တယ်။

When Kyaw Lin becomes a family man, he arranges to leave from his parents' narrow room and to live in the wide compound of his parents-in-law.

ဟေ့ကောင် ကျော်လင်း မင်းက ယောက္ခမအိမ်မှာ လိုက်နေမလို့ဆို
Hey! Kyaw Lin, would you like to live in your parent-in-law.

အေးကွ
ငါ့ရဲ့ယောက္ခမတွေက ခြံကျယ် ဝင်းကျယ်ကြီးနဲ့ နှစ်ထပ်တိုက်ကြီးနဲ့ နေကြတာကွ။ ငါ့မိန်းမကလည်း လိုက်နေဖို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီမှာ စိပ်ပဲ ဟဲ ဟဲ ဟဲ
Yes, my parents-in-law live in two storey building in the wide compound. My wife also impresses me to live with her family.

အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

ဒါပေမဲ့ ကျော်လင်းတစ်ယောက် ယောက္ခမ အိမ်လည်းရောက်ရော ...
When Kyaw Lin is in his parents-in-laws house.

မောင်ကျော်လင်းရေ ဒယ်ဒီတို့ ခြံမရှင်းတာကြာပြီ၊ ခြံထဲက ချုံတွေ မြက်တွေ မင်းပဲရှင်းလိုက်ကွာ
Maung Kyaw Lin, we haven't been cleaned our compound for a long tiem. You clean them.

ဟုတ် ဟုတ်
Yes!

ကျော်လင်းဟာ အလုပ်ကပြန်ရောက်တာနဲ့ မနားရဘဲ ယောက္ခမကြီးတွေ ခိုင်းသမျှ အကုန် လုပ်နေရတော့တယ်။

When Kyaw Lin arrives back from work, he has to do what his parents-in-law ask him to do.

အင်း ယောက္ခမအိမ်ရောက်ရင်
ခြံနဲ့တိုက်နဲ့ ဖိမ်ကျကျနေရမလား
မှတ်ပါတယ်၊ ဗာလီ ဒလဝမ်
လုံးလုံးကိုဖြစ်ရော

I think that when I have been
to parents-in-law's house,
I can live comfortably,
But I become a servant.

ဟူး ငါ့ရဲ့အဖြစ်က
ဘာနဲ့တူသလဲဆိုတော့
'ကော်စောမှတ်လို့ ထိုင်ပါတယ်
ဖင်စူးမှ ဖျာကြမ်းမုန်းသိ' ဆိုတာလို
ဖြစ်နေပြီ၊ ခံလိုက်ပေးဦးတော့
မောင်ကျော်လင်းရေ ခံဟ

Em, my life in just like
I've sat on the carpet
but in reality
it is a rough mat.

ကံကောင်းထိုကျား သွားရင်းသမင်တွေ့

Lucky tiger finds a deer readily

အထူးကြိုးစားစရာမလိုဘဲ သွားရင်းလာရင်း နေရင်းထိုင်ရင်း 'ကော်ပေါက်' တွေ့သွားတာမျိုးလို ကျားတစ်ကောင်ဟာ သူ့ရဲ့ အစာသမင်ကို သွားရင်းလာရင်း မတော်တဆ ကံကောင်းပြီး တွေ့သွားတာနဲ့ ခိုင်းနှိုင်းပြောဆိုလေ့ရှိတဲ့ စကားပုံပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

Getting a good result without striving any attempt. Like a lucky tiger while strolling in the jungle finds a deer.

နီတွတ်နဲ့ဖိုးချမ်းဟာ မြို့မှာအလုပ် အဆင်မပြေလို့ ရွာကိုပြန်လာရာမှာ အနီးဆုံးဘူတာကနေ သူတို့ရွာ ရောက်ဖို့ ကျယ်ပြန့်တဲ့လယ်ကွင်း တွေနဲ့ ရွာသုံးရွာကို ဖြတ်ရတယ်။

As Ni Tut and Po Chan cannot do business in town, they return to their village. To get there they have to pass wide paddy-fields and three village.

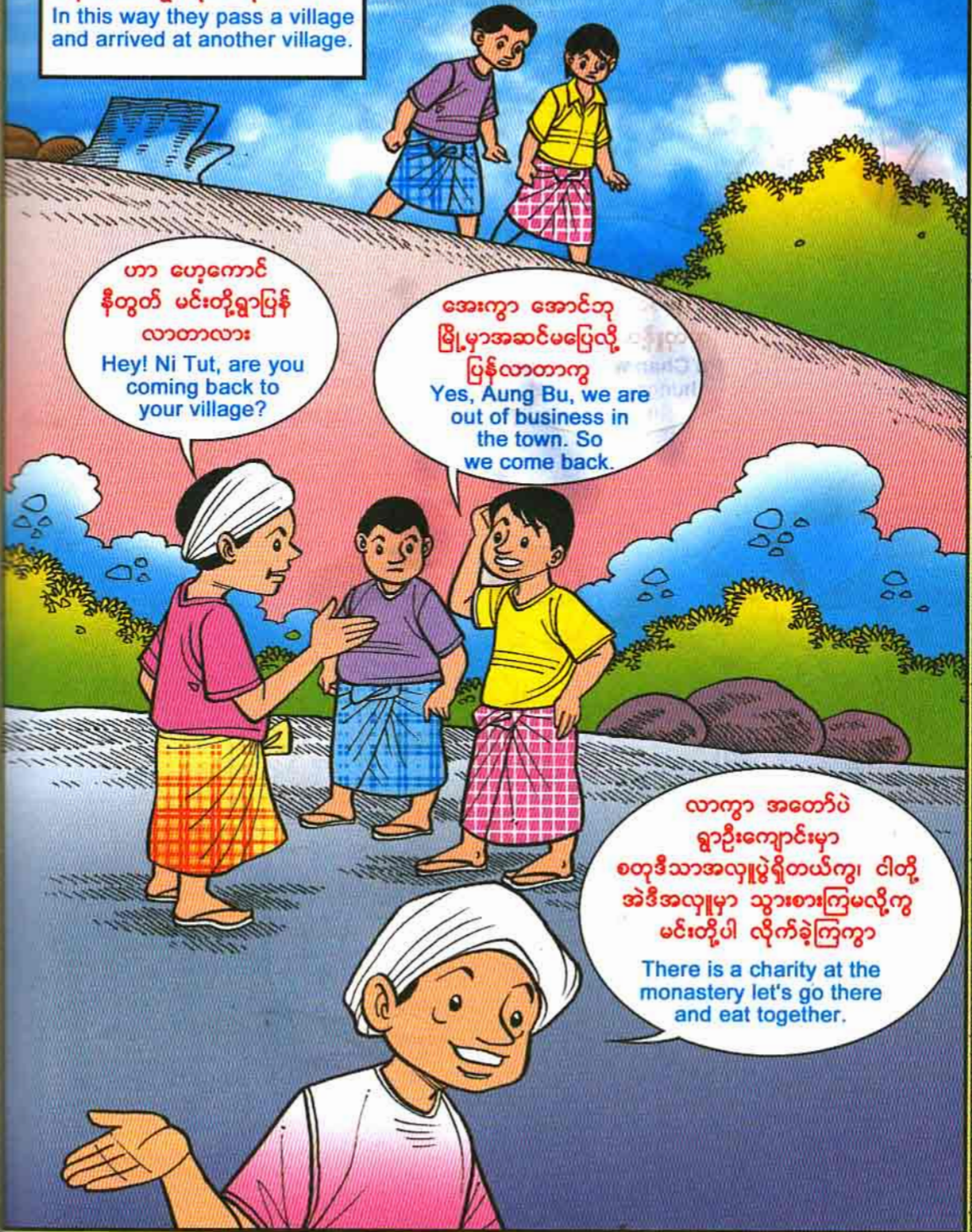
ဟူး မောလိုက်တာကွာ လှည်းကြိုကလည်း မရှိ နေကလည်း မြင့်လာပြီကွာ
Phew! I'm tired now. There is no ox-drawn cart to hitch-hike.

အေးကွာ ခိုက်ဆာလိုက်တာ ဝယ်စားစရာပိုက်ဆံကလည်း မရှိတော့ဘူး

I'm hungry and I've no money to buy food.

ဒီလိုနဲ့ တစ်ရွာကိုကျော်ဖြတ်ခဲ့ပြီး
 နောက်တစ်ရွာကိုအရောက် ...
 In this way they pass a village
 and arrived at another village.

ဟာ ဟေ့ကောင်
 နီတွတ် မင်းတို့ရွာပြန်
 လာတာလား
 Hey! Ni Tut, are you
 coming back to
 your village?

အေးကွာ အောင်ဘု
 ငြို့မှာအဆင်မပြေလို့
 ပြန်လာတာကွ
 Yes, Aung Bu, we are
 out of business in
 the town. So
 we come back.

လာကွာ အတော်ပဲ
 ရွာဦးကျောင်းမှာ
 စတုဒီသာအလှူပွဲရှိတယ်ကွ၊ ငါတို့
 အဲဒီအလှူမှာ သွားစားကြမလို့ကွ
 မင်းတို့ပါ လိုက်ခဲ့ကြကွာ
 There is a charity at the
 monastery let's go there
 and eat together.

က အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

ဟား ဗိုက်ဆာနေတာနဲ့
အတော်ပဲ
Good! I'm
hungry now.

ဖိုးချမ်းရေ ငါတို့တော့
ဗိုက်ဆာနေတုန်း စတုဒိသာ
အလှူနဲ့လာတိုးနေပြီဟေ့
Po Chan while we are
hungry, we meet
a charity.

အေးကွ 'ကံကောင်းတဲ့ကျား
သွားရင်း သမင်တွေ့'ဆို
တာလို ဖြစ်နေပြီဟေ့
ဟား ဟား ဟား
Yes, just like a lucky
tiger, find a deer
while strolling along
the forest.

ကံဆိုးမသွားရာ မိုးလိုက်လို့ရွာ

The heavy rain follows wherever the unfortunate woman goes

ကံဆိုးပြီး အဆင်မပြေဖြစ်နေရတဲ့ကြားထဲ ထပ်ပြီး ဒုက္ခကြီးကြီးပေးမား တွေ့ရတာမျိုးကို ကံဆိုးတဲ့မိန်းမတစ်ယောက် သွားလေရာအရပ်မှာ မိုးကလိုက်ရွာလို့ မိုးရေထဲ စိုရွှံ့ဒုက္ခတွေ့ရ ပုံနဲ့ ခိုင်းနှိုင်းပြောဆိုလေ့ရှိတဲ့ စကားပုံပါပဲ။

When a person is in danger, he is aggravated by other disturbing elements. So this proverb is used.

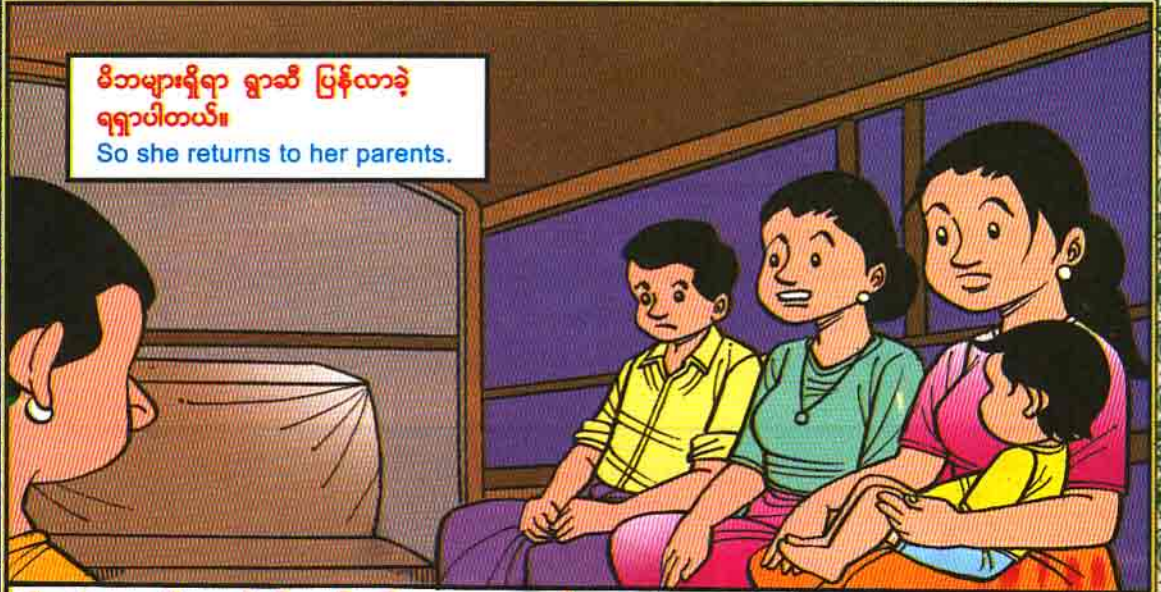

မနှင်းရီဆိုတဲ့ မိန်းကလေးဟာ လင်ဖြစ်သူက ကားမောက်ပြီး သေဆုံး သားကြီးဖြစ်သူက ငှက်ဖျားရောဂါနဲ့ကွယ်လွန်သွားတဲ့အတွက် သားအငယ်ကို ချီရိုးလျက် ...

The husband of a young woman name Ma Hnin Yee was died of car accident and her elder son dead by malaria. So she clutches her youngest son and ...

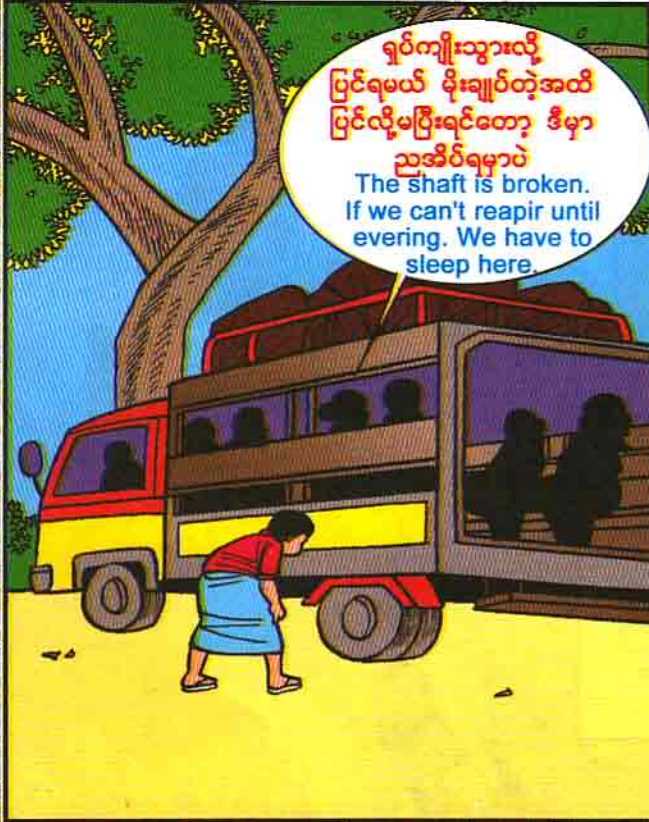

အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

မိဘများရှိရာ ရွာဆီ ပြန်လာခဲ့
ရရှာပါတယ်။
So she returns to her parents.

ဒါပေမဲ့ သူမ စီးလာတဲ့ခရီးသည်တင်ကားဟာ သူမတို့ ရွာ
ထိပ်ရောက်ခင် တစ်မိုင်လောက်အလိုမှာ ပျက်သွားခဲ့တယ်။
But the bus on which she rides is stopped by the
malfunction of the engine, about a mile apart from her
village.

ရှက်ကျိုးသွားလို့
ပြင်ရမယ် မိုးချုပ်တဲ့အထိ
ပြင်လို့မပြီးရင်တော့ ဒီမှာ
ညအိပ်ရမှာပဲ
The shaft is broken.
If we can't repair until
evening. We have to
sleep here.

အို ဒီမှာ ညအိပ်လို့တော့
မဖြစ်ဘူး။ ရွာဆီရောက်လုနီး
ပြီပဲ။ နေမဝင်ခင် ရွာအရောက်
လမ်းလျှောက်သွားမှ
No, it is impossible
for me to sleep here.
I had to walk up to
my village.

မနှင်းရီလာ သားငယ်ကို ချီပိုးပြီး ရွာဆီပြန်ပြန်ရောက်အောင် လယ်ကွင်းတွေကို ဖြတ်လျှောက်လာခဲ့ရာ
Ma Hnin Yee, embracing her son, passing the paddy-fields and ...

ခရီးတစ်ဝက်လောက်အရောက်မှာပဲ လေတွေတိုက် မိုးတွေအုံ့ပွိုင်းလာပြီး မိုးတွေသည်းကြီးမည်းကြီး ရွာတော့တယ်။
One her way, there is windy and heavy rain doupours.

ဪ 'ကဆိုးမသွားရာ
မိုးလိုက်လို့ရွာ'
ဆိုတဲ့စကားအတိုင်းပါပဲလား။ ဘဝပျက်ပြီး
မိဘဆီပြန်လာကာမှ လမ်းမှာ ကားပျက်ရတဲ့
အပြင် မိုးကြီးလေကြီး မိရသေးတယ်။
ဆိုလိုက်တဲ့ ဘဝကြမ္မာပါလား
Oh! As for me just like the proverb
the heavy rain follows
wherever unfortuante
woman goes.

အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

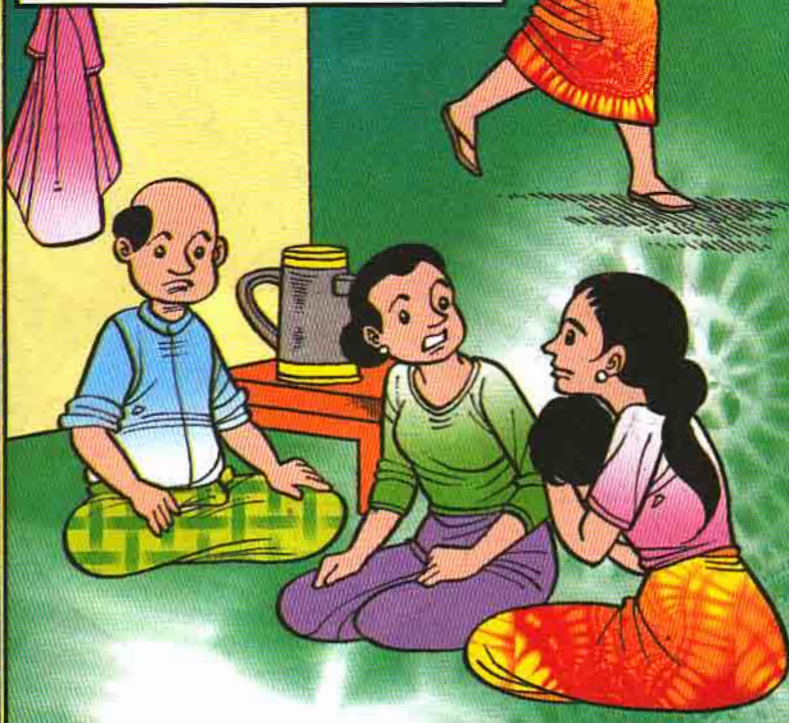
ကံထမ်းလာတာပဲမြင်ရ လှဲထမ်းလာတာပဲမြင်ရ

You can see a person shouldering a spear, but you can't see he is bringing good luck

လူဟာ ဒုက္ခရောက် ကံဆိုးနေတိုင်း စိတ်ဓာတ်ကျစရာမလိုဘဲ ကံကောင်းခြင်းနဲ့လည်းမမျှော်လင့်ဘဲ ကြုံတွေ့နိုင်တာကို ဖော်ညွှန်းချင်တဲ့အတွက် လူတစ်ယောက် လှဲထမ်းလာတာကိုပဲမြင်နိုင်ပြီး ကံကောင်းခြင်းတွေ လာနေတာကိုတော့ မမြင်နိုင်ဘူးလို့ဆိုလိုတဲ့ စကားပုံပဲ ဖြစ်ပါတယ်။
It is no need to worry, whenever you are in trouble. Luckily one can get good chance. So a person can see someone shouldering the spear but he cannot see bringing the good luck.

လင်နဲ့သားကြီးဖြစ်သူ သေဆုံးသွားကြလို့ ဘဝပျက် စိတ်ပျက်ပြီး ကလေးငယ်တစ်ယောက်ကို ပွေ့ချီကာ မိဘတွေရှိရာ ရွာဆီ ရောက်လာရတဲ့ မနင်းရီဟာ ...

Ma Hnin Yee, who has lost both her husband and elder son, she embraces her younger son.

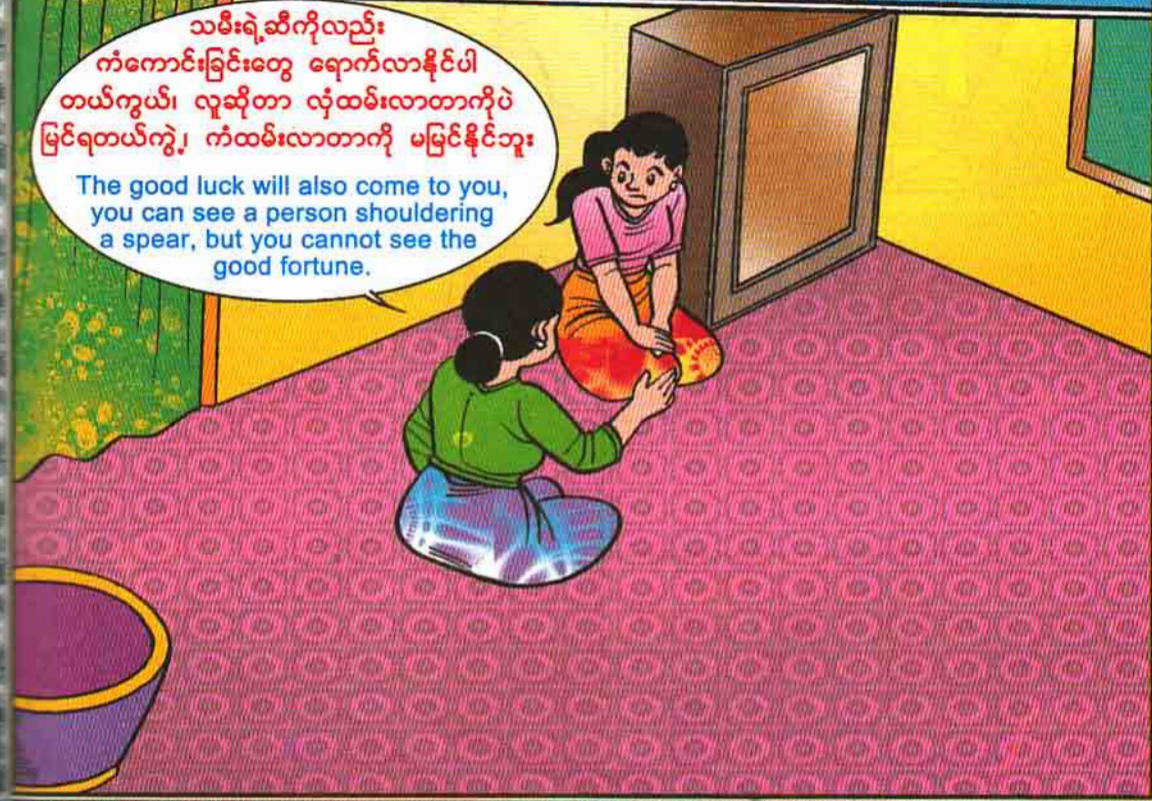

အမေ သမီးဘဝ ပျက်ခဲ့ပြီ ဟင့် ဟင့်
Mother my life has been wretched.

ကလေးတစ်ယောက်အပေ မုဆိုးမလေး ဖြစ်နေတဲ့
မနှင်းရီလာ သူမဘဝရဲ့ကံဆိုးမှုကို တွေးတိုင်း
ပျက်ရည်ကျလျက်ရှိတယ်။
Being a widow, only with a son, Ma Hnin Yee
soothes herself with the tear.

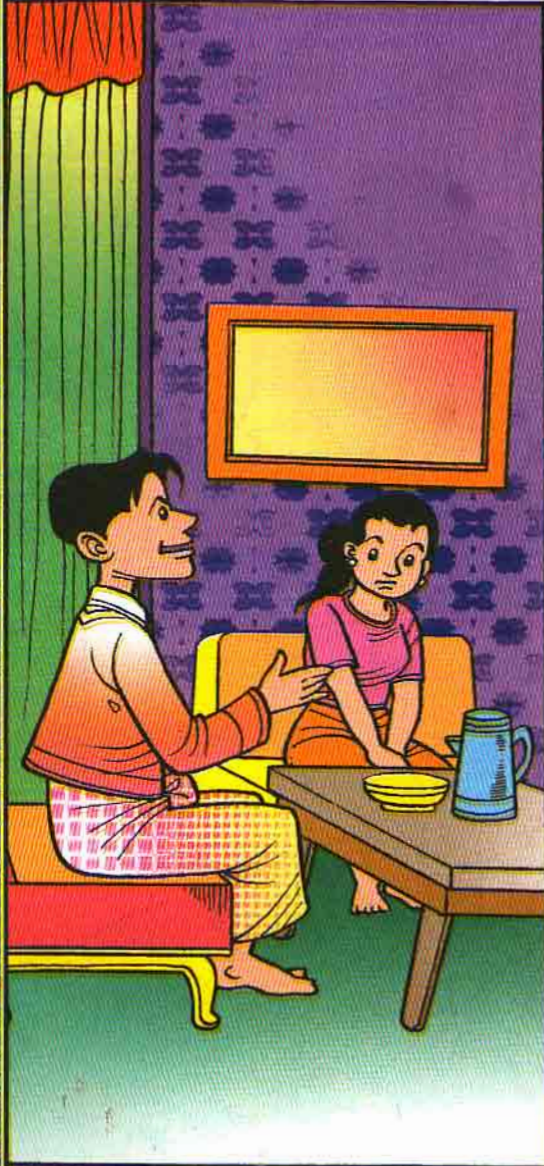
သမီးရယ် ဒီလောက်လည်း
စိတ်ဓာတ်ကျပြီး ငိုမနေပါနဲ့။ ဘဝမှာ
ကံဆိုးတဲ့အချိန်ရှိသလို ကံကောင်းတဲ့
အခါလည်း ရှိပါတယ်ကွယ်
Don't be down-hearted like that, daughter.
When you are in misfortune,
there will also be bright
future for you.

သမီးရဲ့ဆီကိုလည်း
ကံကောင်းခြင်းတွေ ရောက်လာနိုင်ပါ
တယ်ကွယ်။ လူဆိုတာ လုံထမ်းလာတာကိုပဲ
မြင်ရတယ်ကွဲ့။ ကံထမ်းလာတာကို မမြင်နိုင်ဘူး
The good luck will also come to you,
you can see a person shouldering
a spear, but you cannot see the
good fortune.

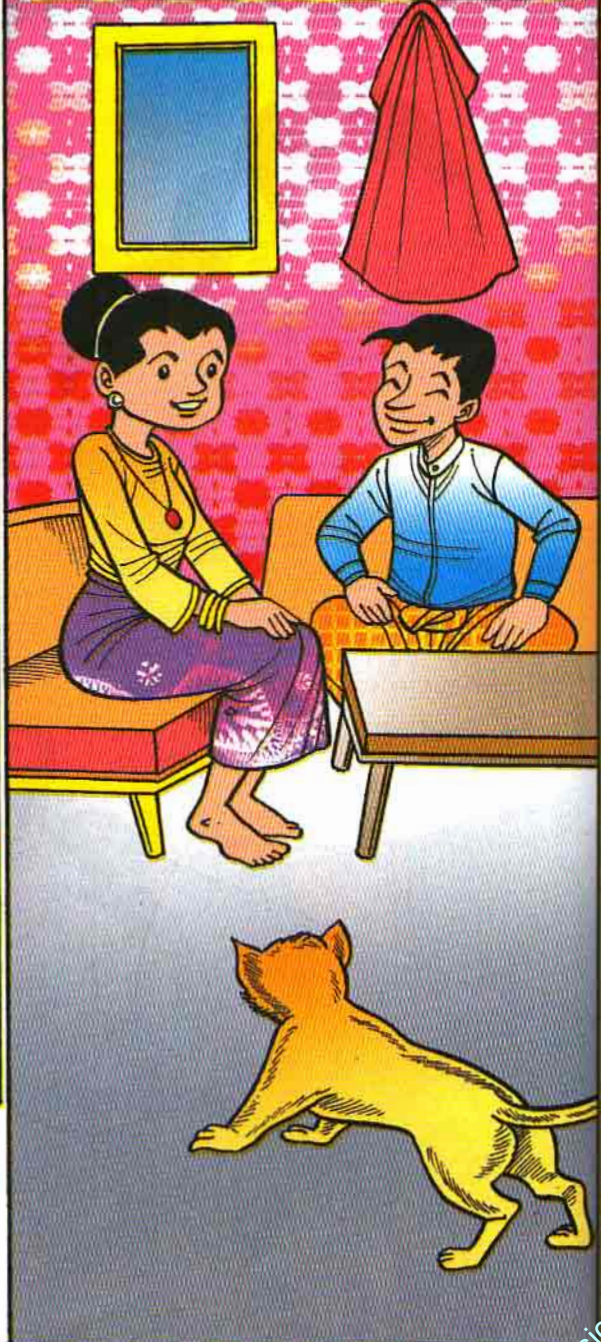
က အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

သူမရဲ့အမေပြောတဲ့စကားအတိုင်းပါပဲ မနှင်းရီလာ ဂ္ဗာပြန်ရောက်ပြီးလို့ ခြောက်လလောက်အကြာမှာပဲ
As her mother has said, about six moths later.

ရွာက ဆန်စက်ပိုင်ရှင်လူမျိုးကြီး ဦးသိန်းမြင့်ဟာ မနှင်းရီရဲ့အလှအပနဲ့ မိန်းမပီသမှုကို သဘောကျပြီး လက်ထပ်ခွင့်တောင်းလာခဲ့တယ်။
In this way, Ma Hnin Yee becomes the wife of a rice-milling owner and her life is raised to somewhat status.

ဒီလိုနဲ့ မကြာခင်မှာပဲ မနှင်းရီလာ ဆန်စက်ပိုင်ရှင် သူဌေးကတော်ဖြစ်လာပြီး ဘဝအခြေအနေတိုးတက် မြင့်မား သာယာလှပလာပါတော့တယ်။
The bachelor U Thein Myint, who owns a rice milling factory proposes Ma Hnin Yee, to marry.

ထမ္ဘာမီးလောင်ရာ ဆီမီးခွက်ထွက်

The oil-lamp burns while the great conflagration breaks out

ကြီးမားတဲ့ပြဿနာတွေ ပဋိပက္ခတွေ ဖြစ်နေချိန်မှာ တစ်ထောင့်တစ်နေရာကနေ ပြဿနာ ထရှာတာမျိုးကို တစ်ကမ္ဘာလုံးမီးလောင်နေချိန်မှာ ဆီမီးခွက်က ထထောက်တာနဲ့ ခိုင်းခိုင်း ပြောဆိုလေ့ရှိတဲ့ စကားပုံပါပဲ။

While a person is facing a great problem, a small personal problem evolves. At that situation, the proverb "The oil-lamp burns while the great conflagration breaks out".

ဒေါ်မြစိန်ခမ္ဘာ လင်သေတာမှ မကြာသေးဘူး မိသားစုပိုင် ကုန်တင်စက်လှေနှစ်စီး ပင်လယ် ပြင်အပြတ် မုန်တိုင်းမိပြီး နစ်ကုန်လို့ ...

No sooner has Daw Mya Sein has lost her husband, their family-owned motorized-boat is caught in the storm and sink into the sea.

အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

ခေါက်ပြန်ပေးနဲ့ ယူခဲ့တဲ့ ကုန်ကြွေးတွေ ဝိုင်းဝိုင်းလည်
နေတော့တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ မသိသား ဆိုးရွားတဲ့
သားကြီး မောင်သက်မင်းဂျူလိုင်က ပူဆာလာတယ်။

She is surrounded by creditors to give back their
money. At that time her eldest son, ignoring
the bad situation, That Minn July asks.

အမေ ကျွန်တော့်ရည်းစားက
မိသားစုသားပီပီ လူကြီးစုံရာနဲ့
လာတောင်းပါတော့တဲ့
Mother, my lover asks
me to betroth with
honourable people.

ဟဲ့ မိန်းမတောင်းတယ်ဆိုတာ
အလကားတောင်းလို့ရတာ
မဟုတ်ဘူးဟဲ့

Asking for marriage is
not go with bare-hand.

အမေကလည်း သိန်းသုံးလေးဆယ်
လောက်တော့ တင်တောင်းရမှာပေါ့
Mother, we must use about
thirty lakhs of money
to marry.

ဟင်း ခက်ပါလား
ငါ့မှာလင်သေ မုဆိုးမဘဝနဲ့
စက်လှေတွေလည်းဆုံး အကြွေးတွေလည်း
ဝိုင်းဝိုင်းလည်နေလို့ စိတ်ညစ်နေရတဲ့ကြားထဲ
မိန်းမလိုချင်တဲ့ နင်ကတစ်မှောင်
As I am a widow and all the motorized-boats
sink and I had to pay back so many
debts. During those trouble, you
want to marry.

'ကမ္ဘာမီးလောင်နေရတဲ့ကြားထဲ
ဆီမီးခွက်က ထတောက်' ဆိုသလို
တစ်ပူပေါ် နှစ်ပူဆင့်အောင် လာ
လုပ်နေတယ်၊ ခက်ပါလား ဟင်း
You ask me just like the
oil-lamp burns while the
conflagration breaks out.

ကိုယ်ထင် ခုတင်ရွှေနန်း

Imagine a couch as a golden throne

ကိုယ့်အကြိုက်သာ အကောင်းဆုံး ကိုယ်သာအတော်ဆုံး အတတ်ဆုံးလို့ အထင်ရောက်နေသူကို သရော်လိုတဲ့အတွက် ကိုယ်အိပ်နေတဲ့ ခုတင်ကွပ်ပျစ်ကိုတောင် ရွှေနန်းတော် ထင်နိုင်တယ်လို့ ပြောဆိုတဲ့ စကားပုံပါ ...

As for the boastful people who think the best which he likes one. So he think his camp-cot as a king's royal throne.

မေမြတ်နိုးနွဲ့ပိဆူးတို့လာ အတန်း ထဲမှာ ဂြိုဟ်ဇက်များပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

May Myat Noe and Mi Su are rival in the classroom.

ငါက သူထက် ပိုတော်ရမယ်

I must superior to her.

သူမတို့ဟာ စာတော်တာချင်းလည်း ဖြိုင်တယ်၊ အဝတ်အစားလည်း ဖြိုင်တယ်။

Both of them are rivals in learning and wearing the clothes as well.

ဟဲ့ မေမြတ်နိုး ဒီနေ့ မိဆူး ညှပ်
လာတဲ့ဆံညှပ်လေးက အရမ်းလှတာပဲဟ
သူ့အစ်မ စင်ကာပူက ဝိုလိုက်တာတဲ့
Heh! May Myat Noe, Mi Su's
hair-pin is very fine. She says
her sister send her from
Singapore.

အောင်မယ် ဟောဒီမှာ ငါ့ရဲ့
ဆံညှပ်ကိုတော့ မစီနိုင်ပါဘူးဟာ
ဒီဆံညှပ်ကို ငါ့ဒေါ်လေး ဩဇီက
အပြန်မှာ ဝယ်လာတာဟ
Oh! Her hair-pin is not as
good as mine. This
hair-pin is bought by my
aunty from Aussie.

ငါ့ဆံညှပ်က
ပိုလှပါတယ်
My hair-pin is
more beautiful
than hers.

၂၀ **က** အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

ဟဲ့ ဟဲ့ နင်တို့တွေ အလကား
နေရင်းထိုင်ရင်း ပြိုင်မနေကြနဲ့
ဘယ်သူမဆို ကိုယ့်ဟာမှကောင်း
တယ်လို့ ထင်ကြတာချည်းပဲ
Heh! Don't waste the time by
useless competition. Everyone
thinks that his property is
superior than other

ဟုတ်တယ် ကိုယ်ထင်
ခုထင်ရွှေနန်းပဲ
Yes, if you imagine
the camp-cot becomes
a royal throne.

ကိုယ့်အထင်နဲ့ကိုယ်တော့
ဟုတ်နေကြတာချည်းပဲပေါ့
ဟုတ်လား ဟား ဟား ဟား
Basing on one's opinion
what one thinks is right

ကိုယ်တင်တဲ့ဝစ်ကိုကိုယ်ချလို့မရ

When a person was praised as knight,
he cannot depose him later

လူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကို အရေးပါ အရာရောက်တဲ့နေရာဌာနမှာ ထားရှိကာ လုပ်ကိုင်ခွင့် ပေးပြီးတဲ့နောက် အဲဒီလူ လုပ်ချင်ရာလုပ်တဲ့အခါ သူ့ကိုထားရှိမိတဲ့ ရာထူးနေရာကနေ ဖယ်ရှားလို့မရတော့တာကို ပြောချင်တဲ့အခါ ဒီစကားပုံကို သုံးလေ့ရှိပါတယ်။

When a person is praise to an important post and allow him to do as he wishes, when it is failed, he is hard to be deposed from his rank.

ဒေါ်ကျော့စိန်ဟာ ခင်ပွန်းဖြစ်သူ ကလည်း အိပ်ရာထဲလဲပြီး နာတာ ရှည်ရောဂါဖြစ်နေတဲ့အတွက် သားမက်ဖြစ်သူ မောင်သက် ကိုပဲ မိသားစုသစ်လုပ်ငန်းမှာ ဦးစီးခိုင်းလိုက်ရတော့တယ်။

As Daw Kyawt Sein's husband suffered a chronic disease, he assigned her son-in-law Maung Thet to manage the saw-mill.

သား မောင်သက် သစ် စက်နဲ့သစ်ဆိုင်ကို မင်းပဲ ဦးစီးပါတော့ကွယ်
Maung Thet, manage and supervise the saw-mill and timber shop.

အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

သားမက်ဖြစ်သူ မောင်သက်ဟာ သစ်ဆိုင် နဲ့သစ်စက်ကိုလည်း ဦးစီးခွင့်ရရော သူ လုပ် ချင်ရာလုပ်တော့တယ်။

When he was allowed to manage saw-mill and timber-shop, Maung That does what he wishes.

ဆန်စက်က ရတဲ့ငွေတွေကို အပေါင်းအသင်းတွေနဲ့ အရက်ဆိုင် ကာရာအိုကေ ဆိုင်တကာလှည့်ပြီး သုံးဖြုန်း ပစ်တယ်။

The incomes from saw-mill and timber-shop are used with his friends in drinking alcohol and karaoke.

သစ်ရောင်းရငွေတွေထဲက အတော်များများကို ဖဲရိုက်ပစ်တယ်။ ကြာတော့ သူ့ရဲ့ဒဏ်ကို ယောက္ခမဖြစ်သူ ဒေါ်ကျော့စိန် မခံနိုင်တော့ဘူး။

He plays card with the money from saw-mill and timber-shop. His mother-in-law Daw Kyawt Sein cannot control him.

သမီး မငယ် နင့်ရဲ့ယောက္ခားကို မပြောတော့ ဘူးလား။ ငါ့ကို ငွေစာရင်းတွေ မှန်မှန် လည်းမရှင်းဘူး။ သူ့ကိုပြောလိုက်ရင် နယ်ကုန်သည်တွေထဲက အကြွေးတွေ မရသေးလို့ပါ မရသေးလို့ပါနဲ့။
Ma Ngai, daughter, don't you tell your husband to clear the ledger. Whenever I ask, he used to say the debts are not paid.

ငါ့မှာ အသက်ကြီးပြီ၊ အဲဒီ ကုန်သည်တွေဆီလည်း လိုက်မတောင်း နိုင်ဘူး။ နင့်ယောက်ျားကို ကြည့်ပြောဦး
 As I become an old woman, I cannot ask the traders for the debts personally. Tell your husband about it

အမေပဲ သူ့ကိုလုပ်ငန်းတွေ ဦးစီး ခိုင်းခဲ့တာလေ၊ ခုတော့ လုပ်ငန်း အားလုံး သူ့ခြေသူ့လက်ဖြစ်နေ ပြီ၊ သမီးလည်း ပြောလို့မရတော့ဘူး
 You praise him to manage the business. Now he does as he likes. I can't tell him anymore.

အေးပါအေ ငါမှားပါတယ်၊ ခုမှ ငါ့မှာ 'ကိုယ်တင်တဲ့စစ်ကဲ ကိုယ်ချမှတ်' ဖြစ်နေရပြီ
 Yes, that's my fault. I can't depose him from knighthood.

ကိုယ့်ထမင်းကိုယ်စားကြီးတော်ခွားကျောင်း

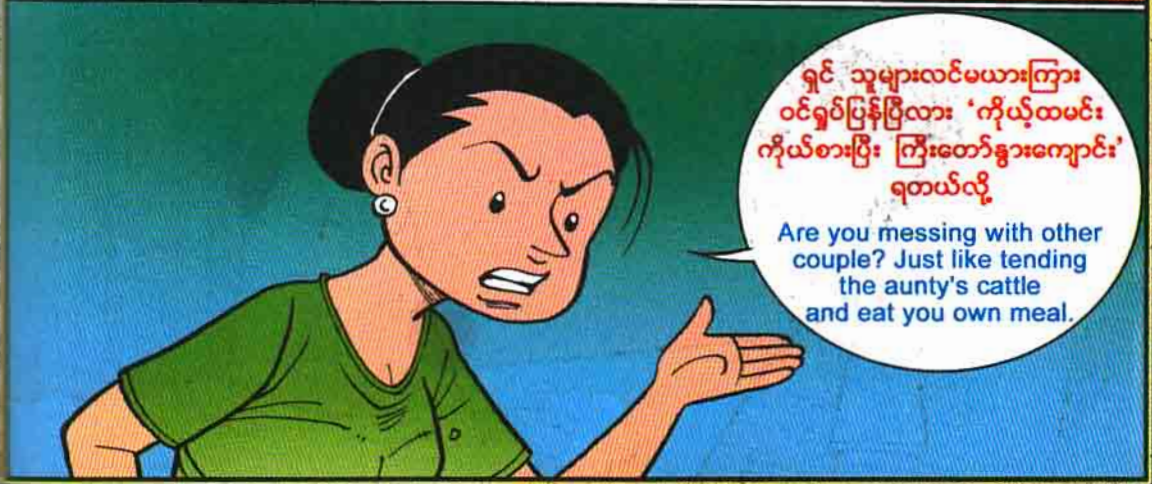
Tending the aunt's cattle and eat his own meal

ကိုယ့်အတွက် အကျိုးမရှိဘဲ အခြားသူ တစ်စုံတစ်ဦးအတွက် ကိုယ့်စရိတ်ကိုယ်စားကာ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ပေးနေတဲ့အဖြစ်မျိုးကို သရော်လှောင်ပြောင် ပြောဆိုလိုတဲ့အခါ ဒီစကားပုံကို အသုံးပြု ပြောဆိုလေ့ရှိပါတယ်။

That is the satirical proverb, doing other's business without getting any wage and eat his own meal.

ကိုကြည့်စိုး ရှင် ဒီနေ့ တစ်နေ့လုံး အိမ်ကအလုပ်မလုပ်ဘဲ ဘယ်လျှောက်သွားနေတာလဲ
Ko Kyi Soe, where are you going without doing any household work of your own?

အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

တော်ကြာ မတင်ရီက
သူ့ယောက်ျား ကိုမျိုးဝင်းကို
ရေတ်ကျည်ပွေ့နဲ့ထုသလို ရှင့်ကိုပါ
ထုလိုက်ဦးမယ်

When Ma Tin Yi strike
Ko Myo Win with pestle,
she will also strike
you also.

မင်းပြောတာ နောက်ကျသွားပြီ
ဒီနေ့ ငါ့ကိုပါ တစ်ချက်ထုလိုက်လို့
ခေါင်းဖုသွားတယ်ကွ ဟီး

What you say is late
now. She strikes my
head too.

သေလိုက်
Die like
that.

ကိုယ့်ရှူးကိုယ်ပတ်

Caught in his own snare

သူတစ်ပါး ဒုက္ခရောက်စေဖို့ ကြံစည်လုပ်ကိုင်မိတဲ့အလုပ်ဟာ မိမိကိုပြန်ပြီး ဒုက္ခရောက်စေတာကို ရည်ညွှန်းပြောဆိုလေ့ရှိတဲ့ စကားပုံပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

If you do something bad to other, you will be retribute by this misdeed.

တစ်ခါက လူလိမ်တစ်ယောက်ဟာ အမှုဖြစ်တဲ့အတွက် ရှေ့နေ လာငှားပါတယ်။

Once upon a time a frauder was filed a law suit. So he hire a pleader.

ဦးမျိုးဝင်း (LL.B)
ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေကြီး

ဆရာ ကျွန်တော့်ကို ကယ်ပါဦး ဆရာ၊ ရှေ့နေ လိုက်ခကို အမှုပြီးတာနဲ့ ပေးပါ့မယ်ဆရာ

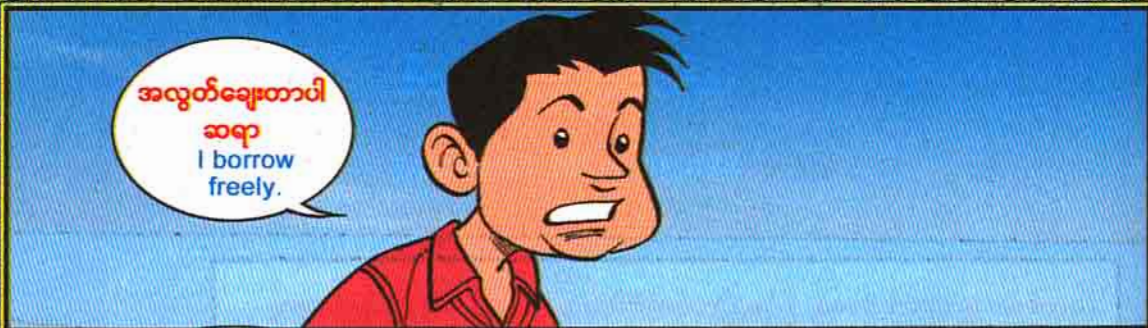
Master, please help me. I'll give you the fee when the case is settled.

မင်း အဲဒီတရားစွဲတဲ့လူဆီက ပိုက်ဆံချေးတုန်းက စာချုပ် စာတမ်းနဲ့ချေးတာလား၊ လက်မှတ် ထိုးထားသလား

When you borrow the money from this man, you use the treaty and signed on it?

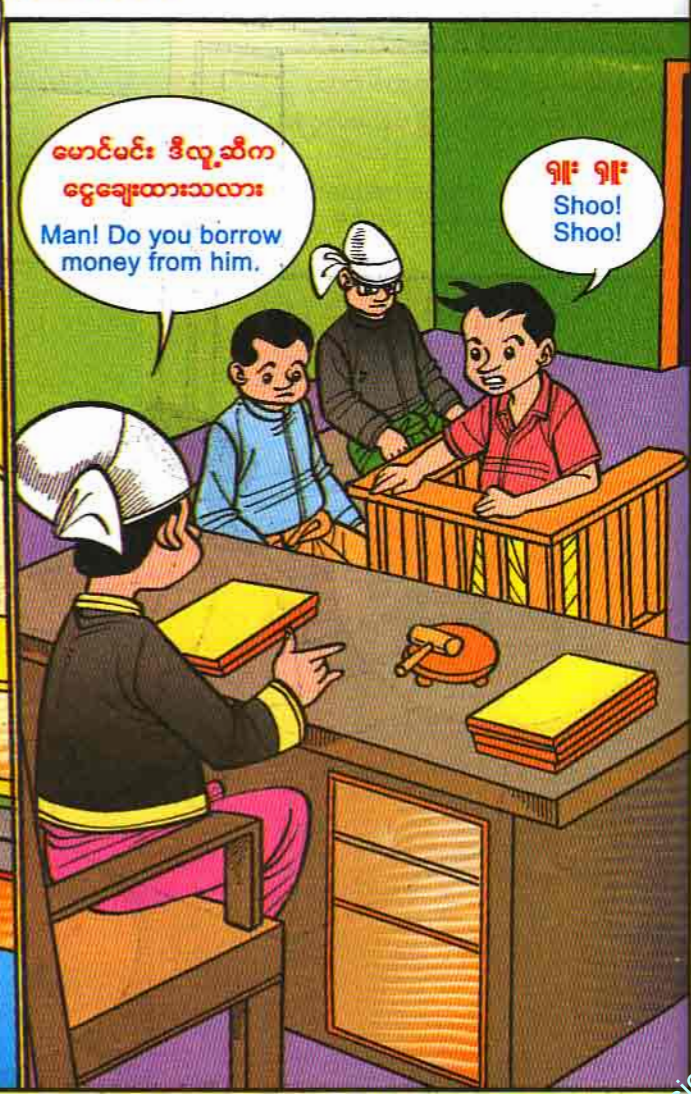

အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

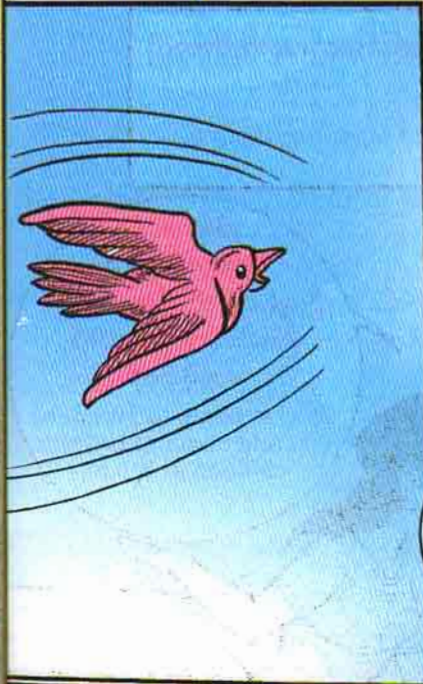
ကောင်းပြီ ဒါဆို
ဘာမှမပူနဲ့၊ တရားခွင်
ကျရင် တရားသူကြီးက ဘာပဲမေးမေး
ရှူး ရှူးနဲ့သာ မင်းပြောနော့၊ ငါက တရား
သူကြီးကို မင်းဟာ စိတ်မမှန်သူပါလို့
လျှောက်လိုက်မယ်
Don't worry, when the justice ask
you, you only shout as shoo!
shoo! I'll tell the justice
that you are mad

ဒီလိုနဲ့ အဲဒီလူလိမ်ဟာ တရားခွင်မှာ တရားသူကြီး ဘာပဲ
မေးမေး တရှူးရှူး လုပ်နေတော့တယ်။
So the culprit answered only shoo! shoo! whever the
justice asked.

နောက်ဆုံးမှာ အဲဒီတရားသူကြီးဟာ အဲဒီလူလိမ်ကို တရားရှင်လွှတ်ပေး လိုက်ရတော့တယ်။

Eventually the justice released the frauder from law-suit unconditionally.

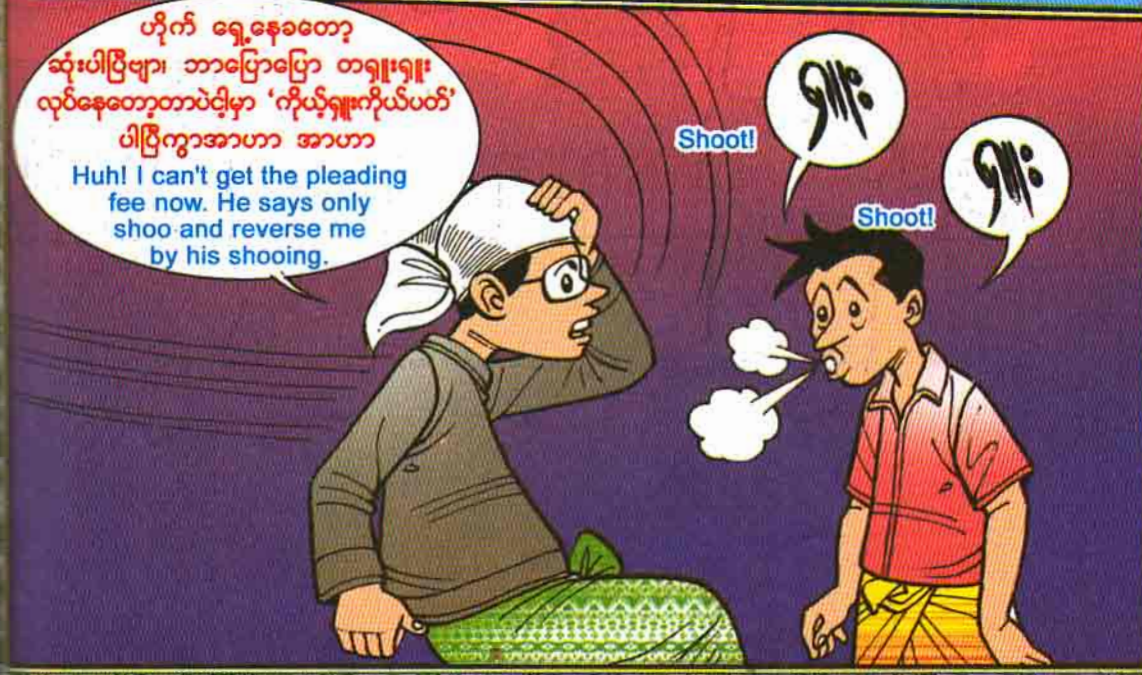
ကဲ မောင်ရင် အမှုက လွတ်ပြီ ကျုပ်ကို ရှေ့နေခ ပေးပေတော့
Well, man, you're free now. Give me the fee.

Shoot!

ဟာ မဟုတ်ဘူးလေ၊ မင်း မရှားဘူးလေ ရှေ့နေခ ပေးပေတော့
No, you aren't mad man. So give me the fee.

Shoot!

ဟိုက် ရှေ့နေခတော့ ဆုံးပါပြီဗျာ၊ ဘာပြောပြော တရားရှား လုပ်နေတော့တာပဲဦးမှာ 'ကိုယ့်ရှားကိုယ်ပတ်' ပါပြီကွာအာဟာ အာဟာ
Huh! I can't get the pleading fee now. He says only shoo and reverse me by his shoeing.

Shoot!

Shoot!

ကောက်ညှင်းကမစေး ဆန်ကြမ်းကစေးနေ

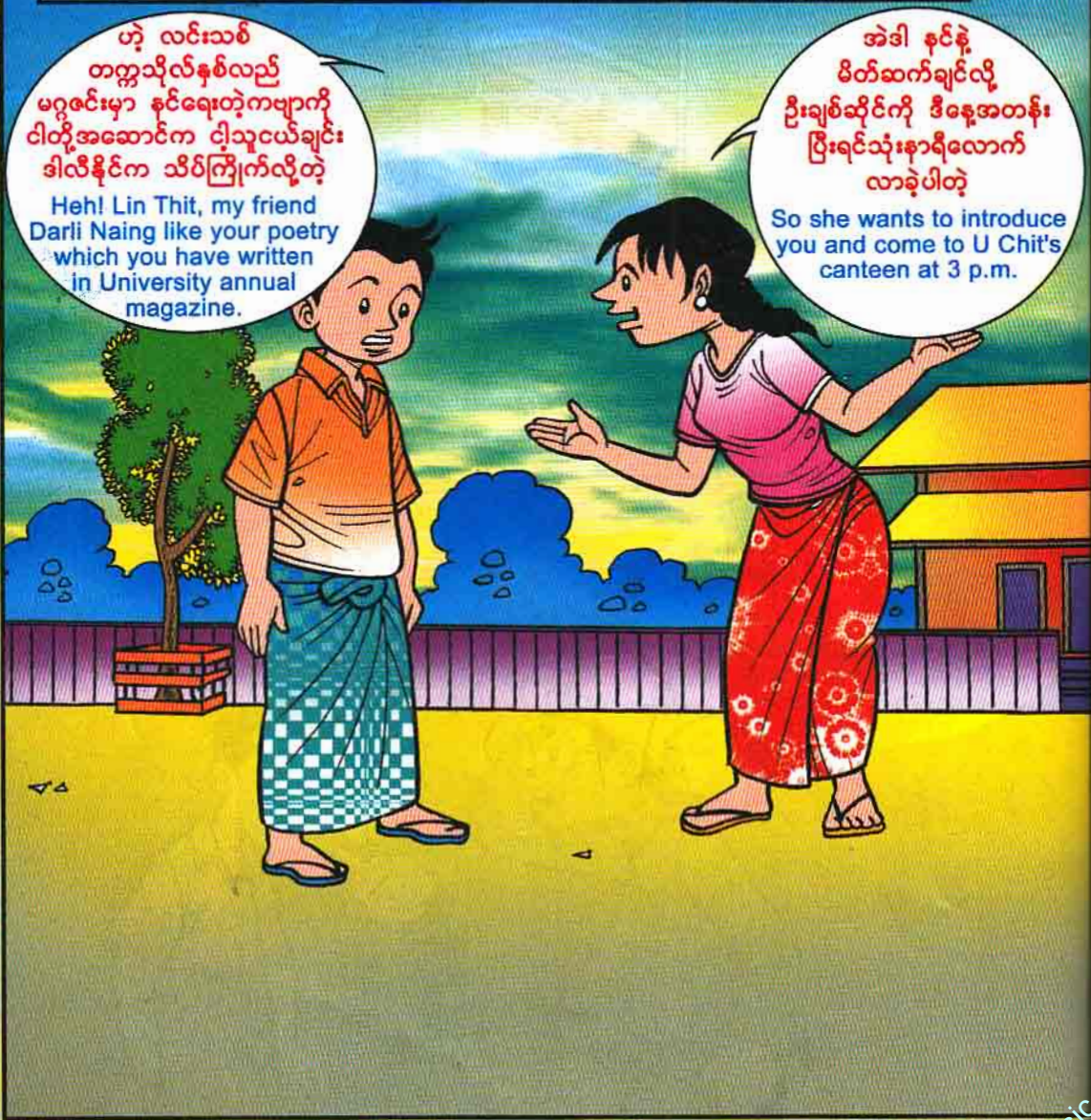
The glutious rice is not sticky but the rice does.

အဖြစ်သည်းရမယ့်သူက မသည်းဘဲ အဖြစ်မသည်းရမယ့်သူက အဖြစ်သည်းနေတတ်တာကို ခိုင်းနှိုင်းပြောဆိုတဲ့စကားပုံပါ။

This proverb is used when a person does not frenzy and other has done it.

ဟဲ့ လင်းသစ်
တက္ကသိုလ်နှစ်လည်
မဂ္ဂဇင်းမှာ နင်ရေးတဲ့ကဗျာကို
ငါတို့အဆောင်က ငါ့သူငယ်ချင်း
ဒါလီနိုင်က သိပ်ကြိုက်လို့တဲ့
Heh! Lin Thit, my friend
Darli Naing like your poetry
which you have written
in University annual
magazine.

အဲဒါ နင်နဲ့
ပိတ်ဆက်ချင်လို့
ဦးချစ်ဆိုင်ကို ဒီနေ့အတန်း
ပြီးရင်သုံးနာရီလောက်
လာခဲ့ပါတဲ့
So she wants to introduce
you and come to U Chit's
canteen at 3 p.m.

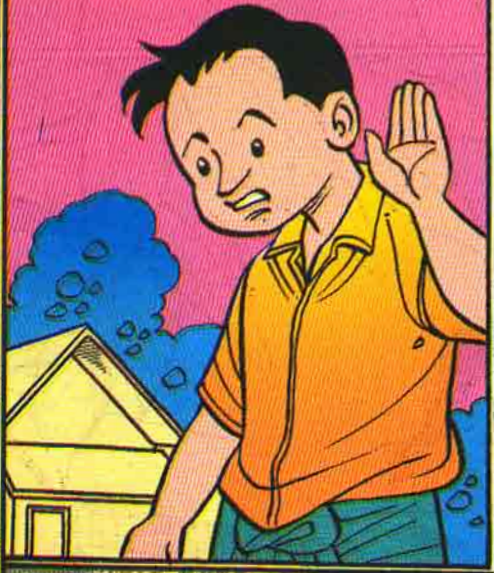
ဒါလီနိုင်ကတော့ ငါတို့
မာလာဆောင်မှာ အလှဆုံးပဲဟ
နင် ဦးချစ်ဆိုင်ကို လာမှာလား
လင်းသစ်
Darli Naing is the queen of
beautiful in our Marlar Hall.
Will you come to U Chit's
canteen?

အာ ငါက တစ်စိမ်းမိန်းကလေး
တွေနဲ့ တစ်ခါမှ မိတ်မဖွဲ့ဖူးဘူးဟ
I haven't been introduced
with a stranger.

အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

ရှက်ပါတယ်ဟာ
ငါမလာချင်ဘူး မိခိုင်
I feel ashamed of
it. I don't want
to come.

အောင်မယ်လေး
လင်းသစ်ရယ် မိန်းကလေးက
မရှက်ရဘဲ ယောက်ျားလေးဖြစ်တဲ့
နင်ကရှက်ရတယ်လို့
Oh! Lin Thit, even the
girl doesn't feel shame and
you are shameful.

ကောက်ညှင်းကစေးရဘူး
ဆန်ကြမ်းက စေးနေ' ဟွန်း
Glutinous rice is not
sticky and the rice
is sticky instead.

ကောက်သင်းကောက်သူက ဘန်ကြီးကြိုက်

Gatherer of remnant wants big ear of corn

စပါးရိတ်ပြီးစ သူတစ်ပါးရဲ့လယ်ကွက်ထဲမှာ ကြွေကျကျန်ရစ်ခဲ့တဲ့ စပါးနံတွေကို လိုက်ကောက်ရတဲ့ ကောက်သင်းကောက်သူဟာ စပါးနံကြီးကြီးကိုမှ ရွေးယူချင်လို့မရပါဘူး။ တွေ့ရာစပါးနံကို ကောက်ယူရမှာပါ။

One who gathers the remnant of paddy after farmers have reaped want big stalk of paddy; they must collect what the paddy has left.

အဲဒီလိုပဲ ကိုယ့်ဘဝအခြေအနေက မပေးဘဲ မတော်လောဘကြီးသူတွေကို အဲဒီစကားပုံနဲ့ ခိုင်းနှိုင်းပြောဆိုလေ့ ရှိပါတယ်။

This proverb refers to those who do not produce paddy and collect the paddy which is scattered from the bundle of paddy. As they are greedy they want big paddy stalks.

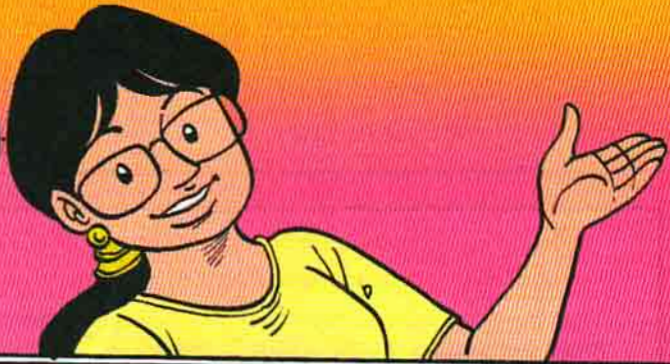
ဟဲ့ မိဝေ
တစ်ချေးလုံးလည်း နဲ့နေပြီ၊
နင်ကြိုက်တဲ့လက်ဆွဲအိတ်
မတွေ့သေးဘူးလား
Heh! Mi Wai, we have
been loitering around
the plaza. Don't you
find any handbag
for you.

အေးဟာ ငါကြိုက်တဲ့လက်ဆွဲအိတ်
ကျတော့ ချေးများနေတယ်ဟ၊
ပါလာတဲ့ငွေနဲ့ မသိဘူးဖြစ်နေတယ်နွယ်ရဲ့။
Yes, the handbag I like
best is too pricey. I
can't buy it.

တောက် ဒီလရတဲ့
ဆုကြေးငွေ ဘောနပ်စ်က
နည်းသွားတယ်ကွာ
Tok! This month's
bonus slightly less
than before.

မိဝေ နှင့်ရဲ့လခထဲကဆို
လက်ဆွဲအိတ်အသစ် နှင်မဝယ်
နိုင်ဘူး၊ ဆုကြေးငွေရလို့ ဝယ်
နိုင်မယ့်ဟာ
Mi Wai, you can't buy
handbag with your payment.
You can buy it when
you get bonus.

တန်ရာတန်ရာ ကိုယ်တတ်နိုင်တာ
ဝယ်ပေါ့ဟာ အကောင်းစား
ချေးကြီးတာကြီး မမှန်းနဲ့ပေါ့ဟဲ့
Buy only what you can
afford. Don't buy the
bag so pricey.

ဟွန်း နှင့်ရဲ့အဖြစ်က
'ကောက်သင်းကောက်သူ
အနံ့ကြီးကြိုက်' ဆိုတာလို
ဖြစ်နေပြီ တကတည်း
You seem to like the proverb
that states that
collector want big
grain of paddy.

၅
စိန်

၇၅
စိန်

မာဏိသိန်
အိတ်အမျိုးမျိုး

က အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

ကျားကြောက်လို့ ရှုပ်ကြီးကိုး ရှုပ်ကြီးကျားထက်ဆိုး
Adhere the master to thwart away the
danger of tiger, but master is fiercer than tiger.

ပိုပြီး စိတ်ချယုံကြည်ရမလားလို့ အားကိုးမိကာမှ ကိုယ် အားကိုးမိတဲ့သူက
ကိုယ့်ကိုပိုပြီး ဒုက္ခပေးတဲ့အခါ ဒီစကားပုံကို သုံးလေ့ရှိပါတယ်။
That proverb defines that someone is more reliable but in reality it
is more dangerous than the former one.

ရှေးအခါတုန်းက သစ်ခုတ်သမား
တစ်ဦးဟာ တောထဲ သစ်သွားခုတ်
ရင်း ကျားနဲ့တိုးတဲ့အခါ ...
In the time immemorial, a
wood cutter went into the
forest and met a tiger.

အလိုလေး တော
ကောင်ကြီးပါလား
Oh! A big
tiger.!

နီးရာသစ်ပင်ပေါ် ပြေးတက်ပြီ
I must climb up the tree.

တောစောင့် တောင်စောင့်နတ် အရှင်ကြီးကို တိုင်တည်ဆုတောင်းရှာတယ်။

He prayed for the guardian spirit of the forest.

ကျွန်တော်မျိုးရဲ့အသက်ကို ကယ်တင်တော်မူပါ ကျားကြီးရဲ့ ရန်က ကာကွယ်ပေးတော်မူပါ

Please save my life. Protect me from the danger of the tiger.

ဒီမှာတင် အရှင်ကြီးက ကျားကို အဝေးကို သွားဖို့ မောင်းထုတ်လိုက်တော့တယ်။

The guardian spirit of the forest drove away the tiger.

သယ် သစ်ခုတ်သမားကို သင် ရန်ပြုခွင့်မရှိဘူး။ ဝေးရာ ရွားလော့ ရှောင်လော့

Tiger, you don't have the right to attack the wood-cutter. Go away.

ကျားကြီးလည်း အရှင်ကြီးရဲ့ အမိန့်ကို မလွန်ဆန်သဘာ် အဝေးဆီထွက်သွားရတော့တယ်။

The tiger, unable to do against the guardian spirit went away.

ကျေးဇူးကြီးလှပါပေ အရှင်ကြီးရယ်

Your gratitude is too great.

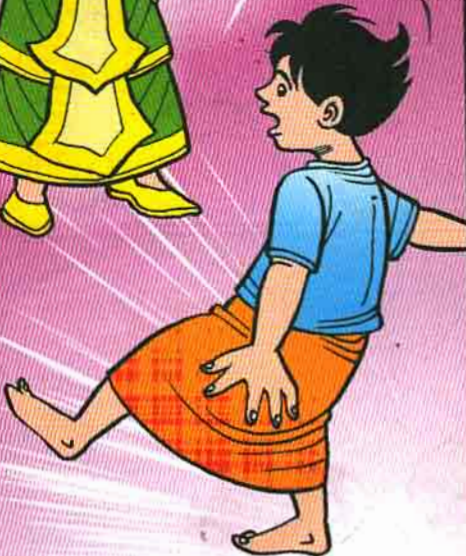

က အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

ကံ အမောင် သစ်ခုတ်သမား သင့်ကို ကျားရဲ့ရန်ကနေ ကာကွယ်ပေးခဲ့တဲ့အတွက် ငါ့ကို နေ့တိုင်း ကြက်ကောင်လုံးကြော်နဲ့ ရက်ဒီလေဘယ်တစ်လုံး ဆက်သရမယ်
 Wood-cutter, I've protect you from the tiger. So you must offer me chicken roast and Red Label everyday.

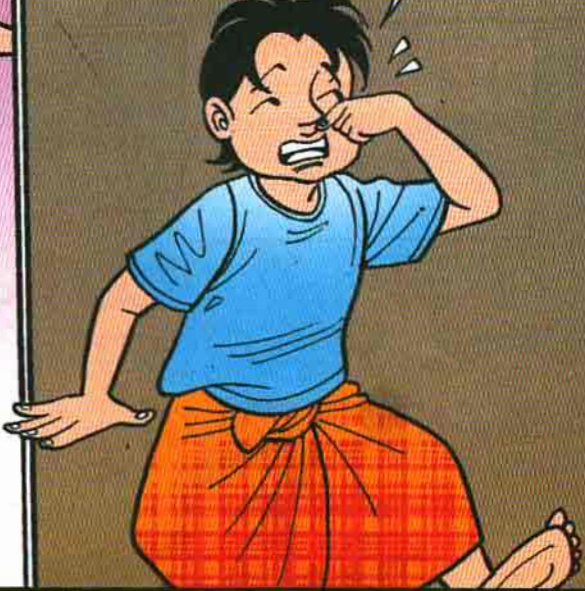
ဆက်သဖို့ တစ်ရက်ပျက်ကွက် တာနဲ့ သင်ရော သင့်ရဲ့ မိသားစုကိုပါ ဝိညာဉ်နှုတ်မယ်
 If you fail to offer me once, your family will be in peril.

အလိုလေးများ အရှင်ကြီး တောင်းဆိုတဲ့အတိုင်း နေ့တိုင်းဆက်သရရင် အမွဲကြီး မွဲပြီပေါ့ဗျာ၊ မဆက်သပြန်ရင်လည်း မိသားစုကိုပါ သတ်မှာတဲ့
 Oh! My! If I offer you like that I will be in poverty, or if I fail, my family will be in peril.

ကျားကိုက်တာကမှ ကျုပ်တစ်ယောက်တည်းသေမှာ၊ အရှင်ကြီးကျတော့ တစ်မိသားစုလုံးကို သတ်မှာတဲ့၊ ရက်စက်ပါပေ့ ကျုပ်ရဲ့အဖြစ်က ကျားကြောက်လို့ ရှင်ကြီးကိုး ရှင်ကြီးကျားထက်ဆိုး ဖြစ်နေပြီပေါ့ဗျာ အာဟာ အာဟာ
 If the tiger bites me, I alone will die. Now when I rely on gardian spirit, he is worse than tiger.

ကျားကျားမီးယပ်

Whatever it is a male, it is the menstrual disorder

အယူအဆတစ်ခုခု ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုခုကို တရားသေ မျက်စိမှိတ် ဆုပ်ကိုင်ထား တတ်သူတွေကို ရည်ညွှန်းပြောဆိုတဲ့ စကားပုံပဲဖြစ်ပါတယ်။

To decide a problem or to describe the opinion, holding his own thought without altering if it is right or wrong.

တစ်ခါတုန်းက ရွာတစ်ရွာမှာ ဆေးဆရာကြီးတစ်ဦးရှိတယ်။ အဲဒီဆေးဆရာကြီးဟာ မိန်းမတွေမှာ ဖြစ်ပွားတတ်တဲ့ မီးယပ်ရောဂါကိုပဲ ကုသတတ်ပြီး အခြားရောဂါတွေကို သိပ်မကုတတ်ပါဘူး။

Once upon a time in a village, there was a herbal physician. This physician could cure only menstrual disorder.

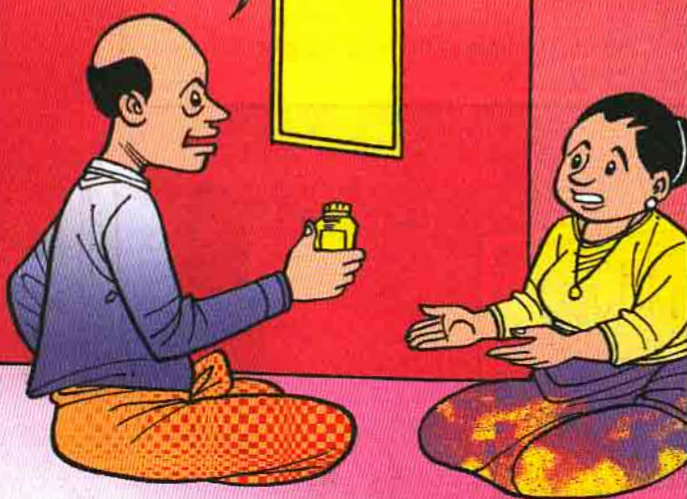

ခါကြောင့်လည်း အဲဒီ ဆေးဆရာ ကြီးဆီမှာ အများအားဖြင့် မိန်းမ လူနာတွေသာ လာရောက်ပြသ ကာ ကုသမှု ခံယူလေ့ရှိပါတယ်။

So most of the women came to this physician to be cured.

အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

ညည်း မီးယပ်ရောဂါဖြစ်နေတာပဲ
မမြဲကျင် ဘာမှမပူနဲ့၊ ဟောဒီ
မီးယပ်ဆေးကိုသာ သောက် ဟုတ်လား
Don't worry Ma Mya Kyin,
take that medicine. It
will cure your menstrual
disorder.

ဟုတ် ဟုတ်ကဲ့ပါ
ဆရာကြီး
Yes, physician.

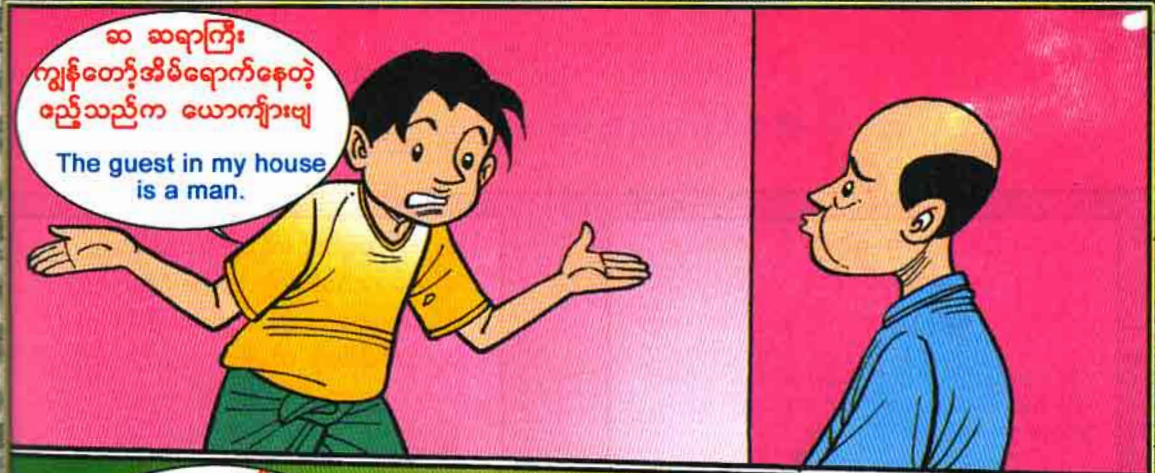
တစ်ခါမှာတော့ ဆရာကြီးရဲ့အိမ်ဆီ
လူနာရှင်တစ်ဦးဟာ အပြေးအလွှား
ရောက်ရှိလာပါတယ်။
One day a patient rushed
the physician.

ဆ ဆရာကြီး
ကျွန်တော့်ရဲ့ဧည့်သည်
မိတ်ဆွေ ရုတ်တရက် မူးလဲသွားလို့
လိုက်ကြည့်ပေးပါ ခင်ဗျာ
Physician, my guest suffers
dizzying and fall down.
Come and look at him.

လိုက်ကြည့်စရာမလိုပါဘူး
ကွယ် မင်းရဲ့ဧည့်သည်က မီးယပ်ရောဂါ
ဖြစ်တာပါ။ ရော့ ရော့ ဒီမီးယပ်ဆေးယူသွားပြီး
တိုက်လိုက် ကောင်းသွားပါလိမ့်မယ်
No need to make a home visit, take
that medicine and it will cure your
guest's menstrual disorder.

ဆ ဆရာကြီး
ကျွန်တော့်အိမ်ရောက်နေတဲ့
ညွှန်သည်က ယောက်ျားမျှ
The guest in my house
is a man.

ဟေ့ကောင်
ယောက်ျားဖြစ်ဖြစ်
ဘာဖြစ်ဖြစ် သီးယပ်မှသီးယပ်ပဲ
ရော့ ဒီသီးယပ်ဆေးသာ ယူသွားပြီး
တိုက်လိုက်
Whatever he may be,
take that medicine for
menstrual disorder.

စွတ်ပါလားဗျာ ကျုပ်တို့
ဆရာကြီးကတော့ 'ကျား
ကျား သီးယပ်' ပဲဗျို့။
Is that right? Our physician
say whatever he may be,
it is the disease of
menstrual disorder.

ကျားသနားမှနားချမ်းသာ

The ox will be saved only when the tiger takes pity on it

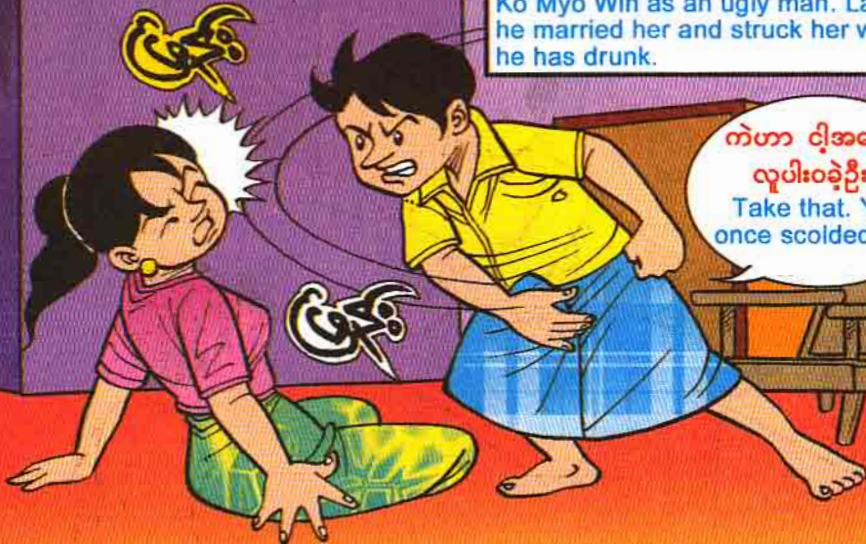
အင်အားကြီးမားသူက ခွင့်လွှတ်လိုက်လျော့ပေးမှသာ အင်အားနည်းပါးသူ သက်သာရာရနိုင်တာကို ရည်ညွှန်းဖွဲ့ဆိုထားတဲ့ စကားပုံပါ။

This proverb indicates that the weak will be saved when the strong one takes pity on him.

သူ့ကို အရပ်ဆိုးလို့ဆိုပြီး အမျိုးမျိုး ချီးနှိမ်ဆက်ဆံခဲ့တဲ့ တင်တင်ရီဆိုတဲ့ ပိန်းမချောလေးကို ငွေခွဲပေါက်ပြီး အရယူလိုက်နိုင်တဲ့ ကိုမျိုးဝင်းဆိုတဲ့လူကြီးက အရက်မူးလာတိုင်း ရိုက်နှက်နှိပ်စက်လေ့ရှိတယ်။

A girl named Tin Tin Yi, who scolded Ko Myo Win as an ugly man. Later he married her and struck her whenever he has drunk.

ကဲဟာ ငါ့အပေါ် လူပါးဝခဲဦး
Take that. You once scolded me.

အမယ်လေးတော့
Oh! My!

ကြာတော့ ရပ်ကွက်လူကြီးက ကိုမျိုးဝင်းကိုခေါ်ပြီး ဆုံးမရတယ်။
Later, Ko Myo Win was admonished by the elders.

ခင်ဗျားက ညနေ
အရက်ဆိုင်ကမှူးပြီး ပြန်လာတိုင်း
တင်တင်ရီကို ရိုက်တယ်ဆို
Every evening, you came
back from the liquor shop
and used to strike
Tin Tin Yi?

မညားခင်က ကျွန်တော့်ကို
အဲဒီဟာမက နှိပ်ခဲ့လို့
အငြိုးနဲ့ရိုက်တာပါ
Before she became
my wife, she underestimated
me. With that grudge,
I strike her.

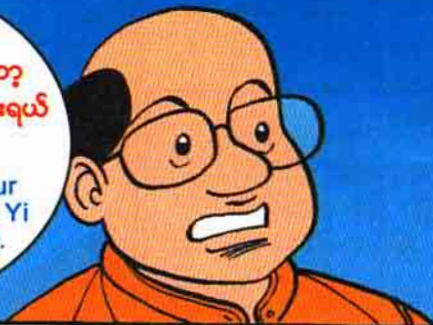
ပြီးတာလည်း ပြီးခဲ့ပြီပဲဗျာ
အခု ခင်ဗျားတို့ ညားခဲ့တာပဲ
တစ်နှစ်ကျော်ပြီ
You have been married
for over a year. Let it be

အပျက်တွေ
ဝယ်တယ်
I buy the discarded
materials.

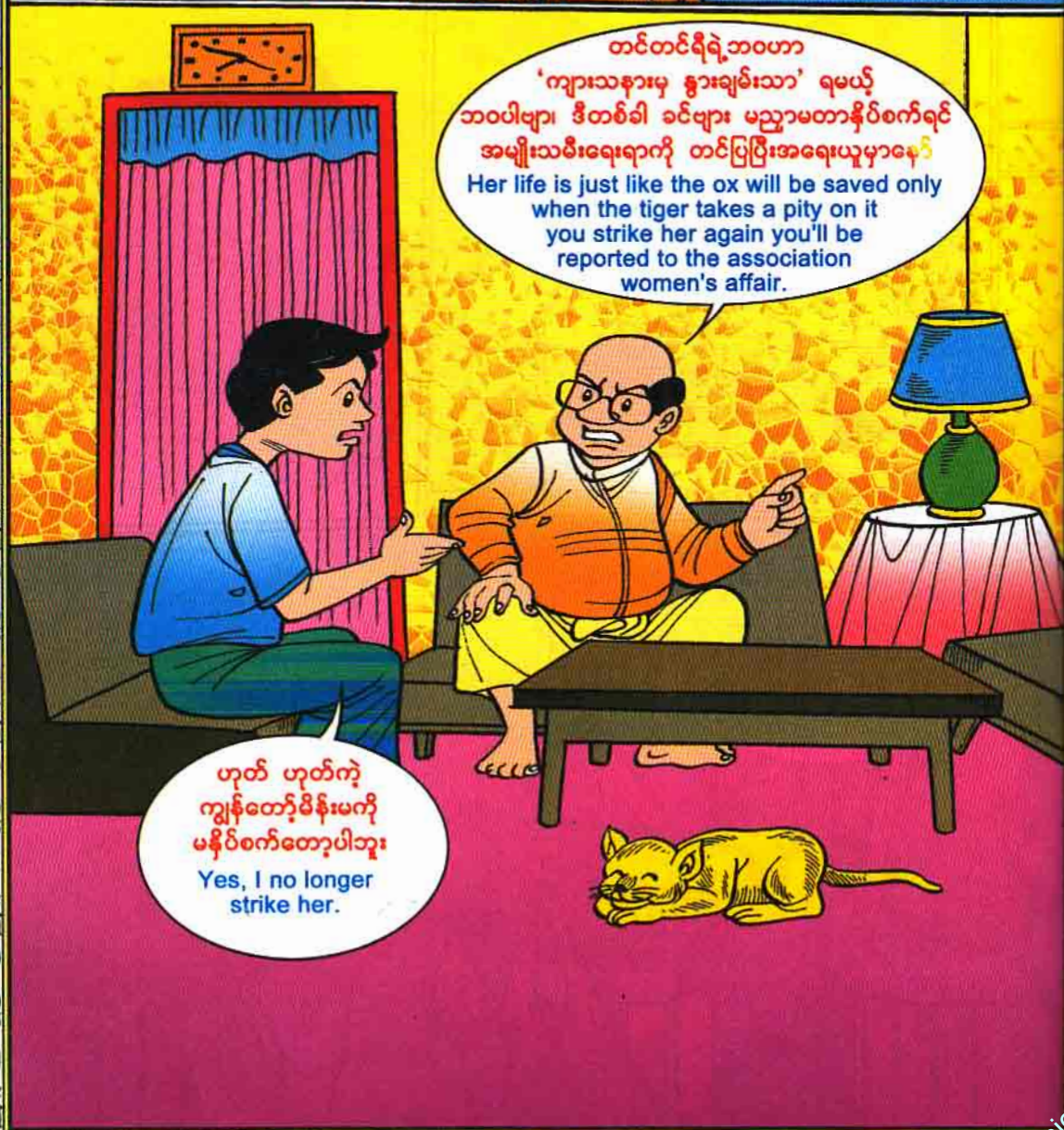
အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

ခင်ဗျားရဲ့ဗလကြီးနဲ့
အနိုင် အထက်နိုင်စက်တော့
တင်တင်ရီခမျာ နုနုနဲ့နဲ့လေးရယ်
ခံရမှာပေါ့ဗျာ

You bully her with your
great strength, Tin Tin Yi
was beaten painfully.

တင်တင်ရီရဲ့ဘဝဟာ
'ကျားသနားမှ နွားချမ်းသာ' ရမယ့်
ဘဝပါဗျာ၊ ဒီတစ်ခါ ခင်ဗျား မညှာမတာနိုင်စက်ရင်
အမျိုးသမီးရေးရာကို တင်ပြပြီးအရေးယူမှာနော်
Her life is just like the ox will be saved only
when the tiger takes a pity on it
you strike her again you'll be
reported to the association
women's affair.

ဟုတ် ဟုတ်ကို
ကျွန်တော့်မိန်းမကို
မနိုင်စက်တော့ပါဘူး
Yes, I no longer
strike her.

ကျားသေကို အသက်မသွင်းနဲ့

Don't animate the dead tiger

အန္တရာယ်ပေးနိုင်သူကို ကယ်တင်မိရင် ကိုယ်သာ အကျိုးယုတ်နိုင်တယ်ဆိုတာကို ပြဆိုတဲ့ကောသုပါပဲ။

If a person saves a dangerous animal, he will be in danger.

ရှေးအခါတုန်းက သိပ္ပံဝဆိုတဲ့ လူလင်ဟာ တက္ကသိုလ်ပြည်က ဒီသာပါမောက္ခဆရာကြီးကို အတင်းပုဆာပြီး သေပြီးသူကို အသက်ပြန်ရှင်စေတဲ့ အသက်သွင်းမန္တန်ကို သင်ယူခဲ့တယ်။

In the time immemorial, a young man named Theinliwa, learnt the art to animate the dead creature from the professor of Taxila.

တစ်နေ့ တောလည်ထွက်ရာမှာ ကျားကြီးတစ်ကောင် သေနေတာကို တွေ့တော့ ...

One day when they went out and walked along the forest, they found a dead tiger.

သူငယ်ချင်း ငါတတ်ထားတဲ့ မန္တန်နဲ့ ဒီကျားကြီးကို အသက်သွင်းပြမယ်ကွ
Friend, I'll animate this tiger with my mantra.

က အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

ကျားဆိုတာ လူကို
အန္တရာယ်ပြုတတ်တဲ့ တောရိုင်း
တိရစ္ဆာန်က ကျားသေကို
အသက်မသွင်းသင့်ဘူးကွ
You should not animate
the dead tiger because,
the tiger is dangerous
to others.

တားမရလေတော့ သူငယ်ချင်းဟာ
သစ်ပင်ပေါ်တက်ပြေးရတော့တယ်။
As he could not deter him,
his friend climbed up the tree.

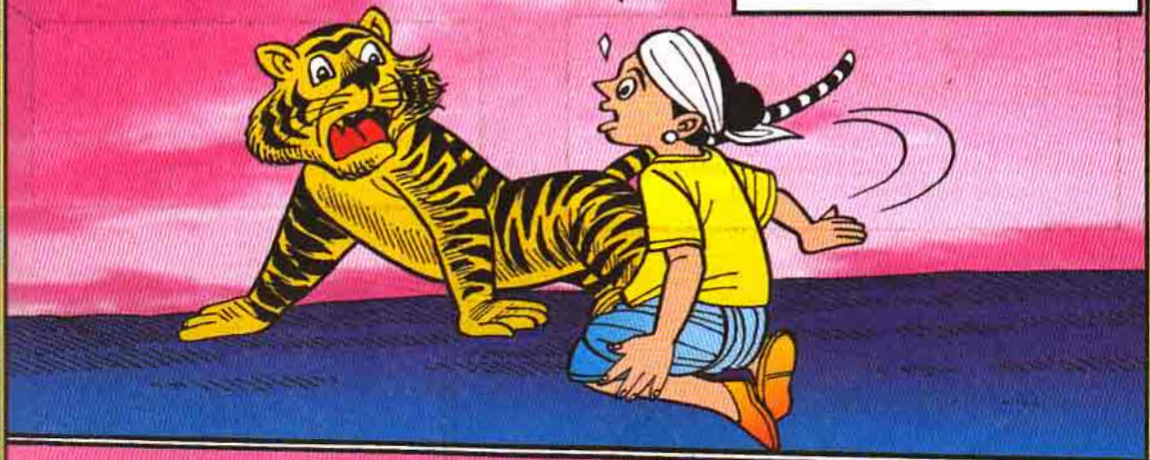
သိင်္ဃိဝကတော့ သူတတ်ထားတဲ့ မန္တန်ရဲ့အစွမ်းကို
စမ်းကြည့်ချင်တဲ့အတွက် ကျားသေကို မန္တန်မှုတ်
ပြီး အသက်သွင်းလိုက်တော့တယ်။
Theinliwa recited the mantra and animated
the dead tiger.

မဝန

ကျားကြီးဟာ အသက်ဝင်လာတယ် ဆိုရင်ပဲ သိန္နီကို ခုန်အုပ်ကာ ...

When the tiger was animated, it pounced upon Theinliwa.

မဝန

အံ

ကိုက်သတ်စား တော့တယ်။

The tiger bit and ate him.

ဪ သိန္နီ သိန္နီ ငါ့ကို အတန်တန် တားပါလျက်နဲ့ ကျားသေကို အသက်သွင်းမိတော့ ကျား ကိုက်ပြီး မရှုမလှ သေရပြီပေါ့ ကျွတ် ကျွတ်

Oh! Theinliwa, I deterred him for several time. But he did not heed my word and now he was killed by this tiger.

က အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

ကျော်တော်လှသူကြီးများတော်လှထုံးသား

She was reputed with boat-owner, but she became wife of boatman

ထင်သလို မဖြစ်ဘဲ မထင်မှတ်တာ ဖြစ်လာတဲ့ အခါမျိုးမှာ ဒီစကားပုံကို အသုံးပြုလေ့ရှိပါတယ်။

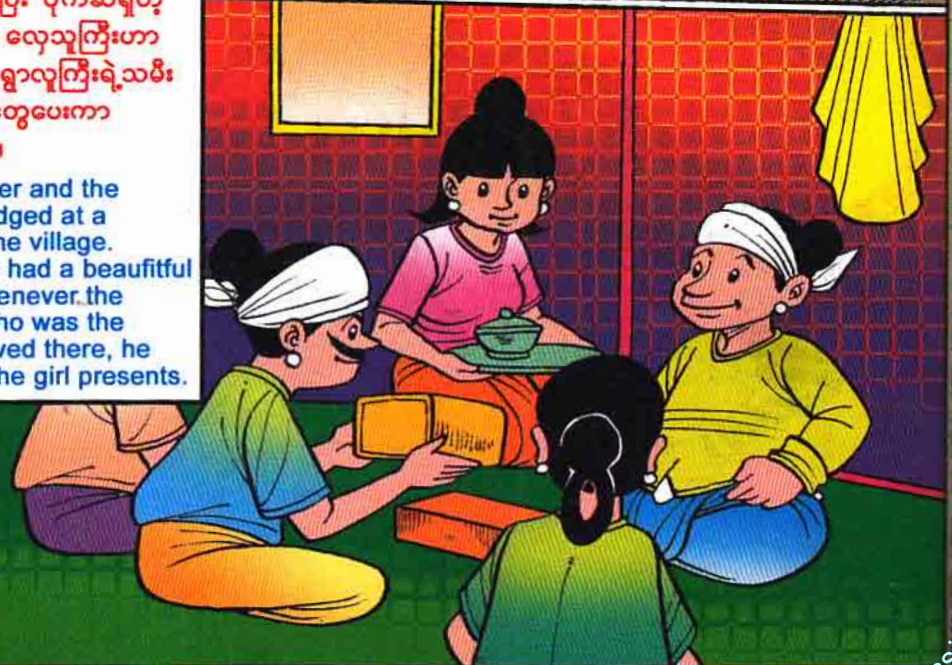
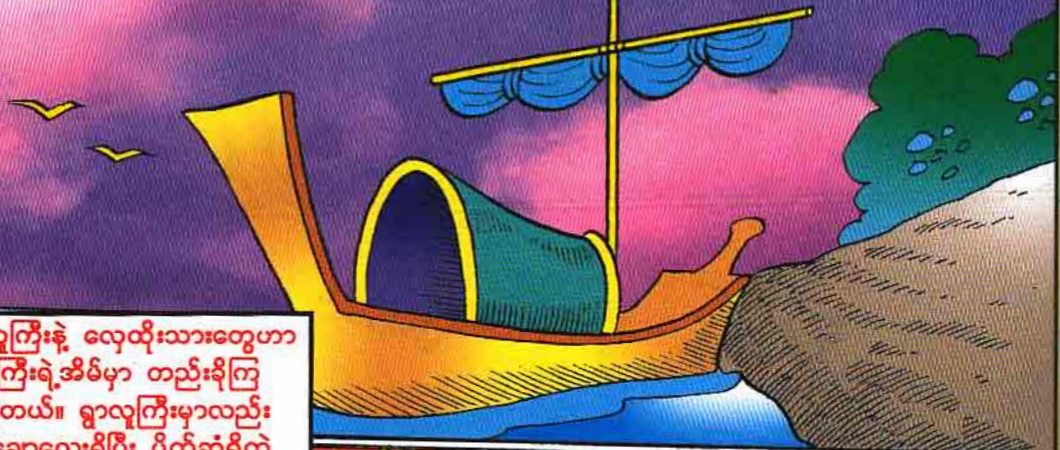
This proverb defines as one has previously thought but it did not really occur and an unexpected thing happened.

ရွေးအခါက ကုန်တင်လှေကြီးတစ်စင်းဟာ ရွာဆိပ်ကမ်းတစ်ခုမှာ ဆိုက်ကပ်ပြီး ...

In the time immemorial, a cargo boat harboured at a bank.

လှေသူကြီးနဲ့ လှေထိုးသားတွေဟာ ရွာလူကြီးရဲ့အိမ်မှာ တည်းခိုကြ လေ့ရှိတယ်။ ရွာလူကြီးမှာလည်း သမီးချောလေးရှိပြီး ပိုက်ဆံရှိတဲ့ လူပျိုကြီးဖြစ်သူ လှေသူကြီးဟာ ရွာရောက်တိုင်း ရွာလူကြီးရဲ့သမီး ကိုလက်ဆောင်တွေပေးကာ ပိုးပန်းလေတယ်။

The boat owner and the boat crews lodged at a headman of the village. The headman had a beautiful daughter. Whenever the boat owner who was the bachelor, arrived there, he used to give the girl presents.

ဒီတော့ လှေသမားအားလုံးနဲ့ တစ်ရွာလုံးက လှေသူကြီးနဲ့ ရွာလူကြီးရဲ့သမီးတို့ နီးစပ်တော့မယ်လို့ တစ်ထစ်ချ ယူဆထားကြတော့တယ်။

So most of the people thought that, the boat-owner and the daughter of the headman would one day became couple.

ငါတို့ရွာလူကြီး သမီး ခင်မေကျော့နဲ့ လှေသူကြီးတို့တော့ မကြာခင် နှစ်ပါး ရွှေဂဟေဆက်တော့မယ် ထင်တယ်ကွ

The headman's daughter Khin May Kyawt and our boat-owner will one day be a couple.

အဲဒီလို ခင်မေကျော့နဲ့ လှေသူကြီးတို့ရဲ့သတင်း သင်းယျံနေချိန် တစ်မနက်စောစောမှာတော့ ထူးဆန်းတဲ့သတင်း မမျှော်လင့်ဘဲ ထွက်ပေါ်လာတော့တယ်။

While the news of Khin May Kyawt and boat-owner were reputed, there appeared an unexpected news emerged.

က အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

ကျောရုပ္တံးပြုနးသိ

Realizing that a person is dacoit when he strike the back

လူတစ်ယောက်ရဲ့အကြောင်းကို ဂဏသေချာမသိဘဲ ယုံမှတ်လို့ ပုံအပ်မိပြီးမှ အဲဒီလူဟာ ကိုယ့်အပေါ် ယုတ်မာသူမှန်းသိရတဲ့အခါ ဒီစကားပုံကို အသုံးပြုလေ့ရှိပါတယ်။

Without thoroughly knowing about the behaviour of other, but actually know when he misbehaves to him.

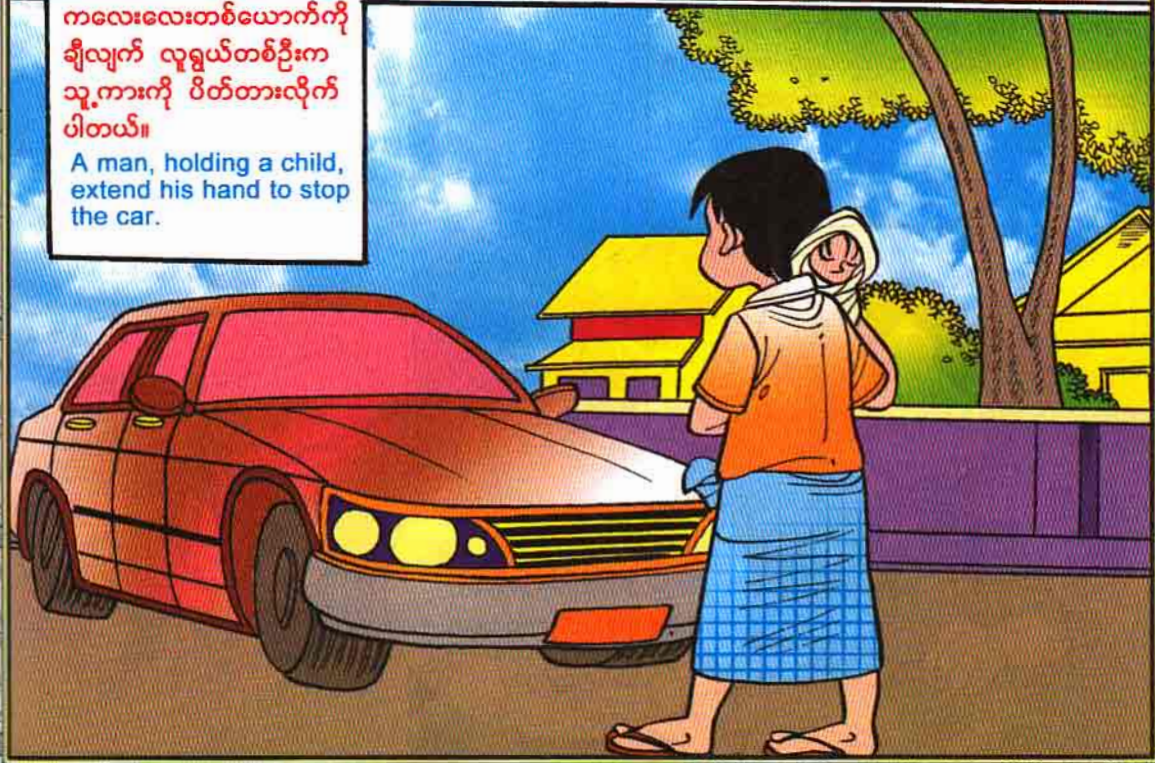

ကိုသိန်းမြင့်ဟာ တစ်ညနေမှာ မိခင်ရှိရာ လှည်းကူးမြို့လေးကနေ ပဲခူးဘက်အပြန် ကားကို ကိုယ်တိုင် မောင်းနှင်လာစဉ် ...

One evening, Ko Thein Myint drives to the town of HleGu, where his mother lives.

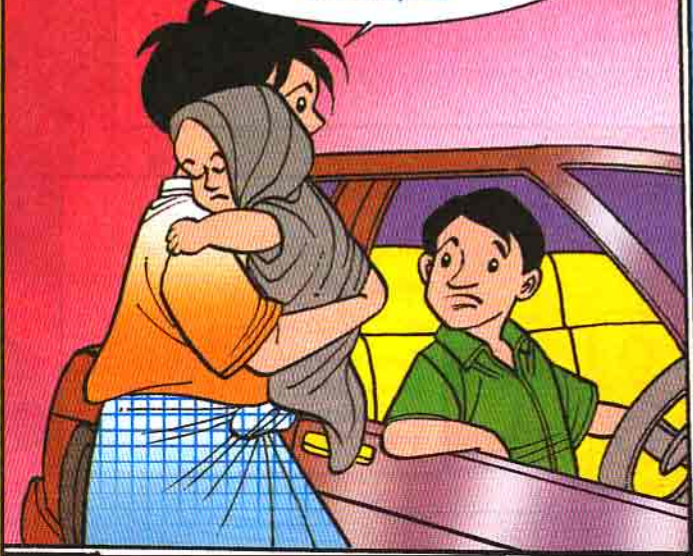
ကလေးလေးတစ်ယောက်ကို ချီလျက် လူရွယ်တစ်ဦးက သူ့ကားကို ပိတ်တားလိုက်ပါတယ်။

A man, holding a child, extend his hand to stop the car.

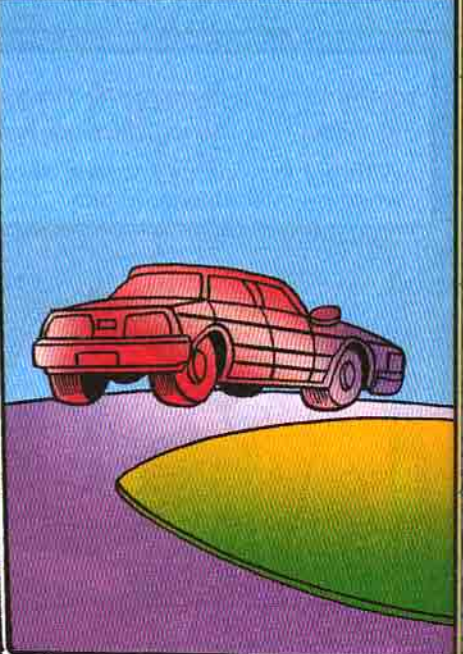

အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

ဆရာကြီးရယ် ကျွန်တော့်ရဲ့သားလေး
သွေးလွန်တုပ်ကွေးဖြစ်နေလို့ ပဲခူး
ဆေးရုံအရေးပေါ်တင်ချင်လို့ ကားကြိုလိုက်ခွင့်ပြုပါ
Master, my child is suffering dengue
haemorrhagic fever. So please hitch
me to Bago intensivc care
unit hospital.

ကိုမြင့်သိန်းလည်း ကလေးကိုသနားပြီး သူတို့
သားအဖကို ကားပေါ်တင်ခေါ်လာခဲ့တယ်။
As Ko Thein Myint takes pity on
child he picks them up.

ပဲခူးရောက်ခါနီး မှောင်လာချိန်မှာပဲ ကလေး
အဖေက ကိုမြင့်သိန်းရဲ့လည်ပင်းကို ဓားမြှောင်နဲ့
ထောက်ပြီး ကားကို ရပ်ခိုင်းတော့တယ်။
At dusk, when the car is about to
arrive at Bago. The child's father
tucks his knife to Ko Thein Myint's
neck and orders him to stop.

ကားရပ်ပြီးရင် ခင်ဗျားမှာ
ပါတဲ့ ငွေအကုန်ထုတ် ရွှေ
လက်စွပ်ပါချွတ်
Stop the car and take
out call of your
belongings.

ရွှေနဲ့ငွေတွေ ဓားပြတိုက်ပြီးတာနဲ့
အဲဒီလူဟာ ကားပေါ်ကဆင်းတော့
တယ်။
The man robs the jewelries and
get out of the car.

ဟေ့လူ ခင်ဗျားရဲ့ ကလေး ခေါ်သွားဦးလေဗျာ
Hey! Man, bring your child.

အဲဒီကလေးကလည်း အိမ်တစ်အိမ်ပေါ်က တက်ခိုးလာတာ
This child also is stolen by me from a house.

ဟိုက် ကောင်းရော
Heitt! What a dacoit

လမ်းဘေးမှောင်ရိပ်ထဲ ပြေးဝင်ပျောက်ကွယ်သွားတဲ့ ဓားပြကို ငေးကြည့်ကျန်ရစ်ရင်း ကိုသိန်းမြင့် မသက်မသာ ညည်းညူလိုက်မိပါတော့တယ်။
The man rushes into the darkness and Ko Thein Myint can do nothing except gazing at him.

အင်း ငါ့အဖြစ်က 'ကျောချမှ ဓားပြမှန်းသိ' ခဲ့တာပါလား
Em! I now know the dacoit who robs my belonging.

ကြာကြာဝါးမယ့်သွား အရိုးကြည့်ရှောင်

To long last the teeth, don't bite the bone

လုပ်ငန်းဆောင်တာလုပ်ဆောင်ရတဲ့အခါ
ရေရှည်အကျိုးစီးပွားကိုဦးကြည့်ပြီး ဘေး
အန္တရာယ်ကို သတိပြုလုပ်ဆောင်သင့်ကြောင်း
ဒီစကားပုံနဲ့ ပမာပြု သတိပေးလေ့ရှိကြပါတယ်။

When you do some business, you must
look forward for the future. You must
take care the future with mindfulness.

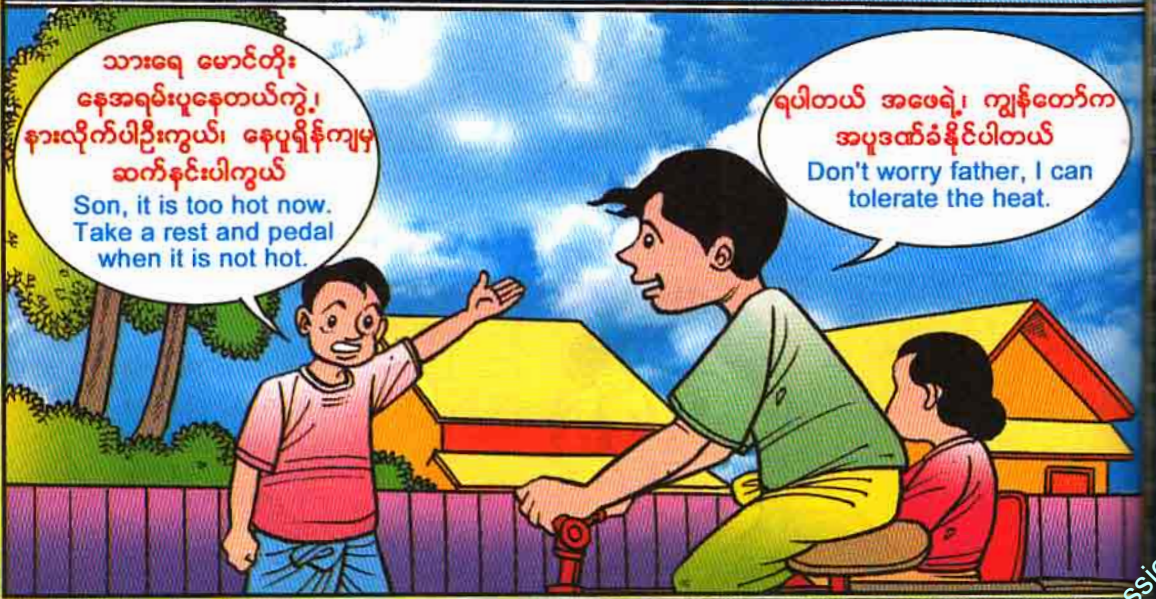
မောင်တိုးဟာ မိဘကိုလုပ်ကျွေးနေတဲ့
ဆိုက်ကားသမားလူငယ်လေးဖြစ်ပြီး
အလုပ်ကြိုးစားလွန်းသူလေး ဖြစ်တယ်။

Maung Toe looks after his mother
by pedalling the rick-shaw
diligently.

သားရေ မောင်တိုး
နေအရမ်းပူနေတယ်ကွဲ့!
နားလိုက်ပါဦးကွယ်၊ နေပူရှိန်ကျမှ
ဆက်နင်းပါကွယ်
Son, it is too hot now.
Take a rest and pedal
when it is not hot.

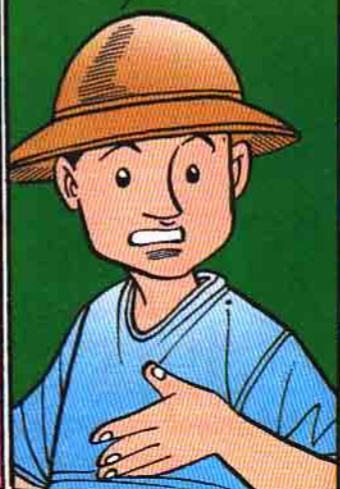
ရပါတယ် အဖေရဲ့၊ ကျွန်တော်က
အပူဒဏ်ခံနိုင်ပါတယ်
Don't worry father, I can
tolerate the heat.

သားရေ မိုးတွေတအား
သည်းနေတယ်၊ ဆိုက်ကား
မထွက်နဲ့ဦး၊ မိုးခဲအောင်
စောင့်လိုက်ဦးကွဲ့။
Son, don't pedal the
rickshaw. There is
heavy rain outside.

အာ အဖေကလည်း
ပိုက်ဆံရှာတဲ့နေရာမှာ
နေပူမိုးရွာ ရှောင်မနေနိုင်ပါဘူးဗျာ
Father, don't worry.
Searching for money
needs not
take care of weather
condition.

အေး နေပူမိုးရွာမရွောင် ငွေရှာချင်တာ
မင်းရဲ့စိတ်က ရှာချင်တာ၊ တကယ်အပင်ပန်း
ခံရှာရတာက မင်းရဲ့ခန္ဓာကိုယ်ကကွ
Em! Your mind wants to get
more money, but your body
has been tortured by
your wish.

ဗျာ
What?

BURMESE
CLASSIC

အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

စိတ်ရဲ့အလိုအတိုင်း
ခန္ဓာကိုယ်ကို ခိုင်းရာမှာ ဘဝရဲ့
ရေရှည်ခရီးကို မျှော်တွေးပြီး ခန္ဓာကိုယ်မှာ
ဒဏ်မဖြစ်အောင် ခိုင်းရတယ်ကွဲ့။
Due to the wish of the mind,
ordering your body to do,
you must take care to long
last your body.

ခန္ဓာကိုယ်မှာ ဒဏ်တွေ
ဖြစ်ပါများရင် ရောဂါရလာပြီး
ဒုက္ခရောက်ရတတ်တယ်ကွဲ့။
If your body is under
heavy burden, you'll
suffer sickness.

'ကြာကြာဝါးမယ့်သွား
အရိုးကြည့်ရောင်' ဆိုသလိုပဲ
စိတ်ဆန္ဒရှိတိုင်း အရိုးဟူသမျှ
ကိုက်ဝါးနေရင် သွားတွေ ပြုန်းကုန်ပဲ့ကုန်
ကျိုးကုန်မှာပေါ့ကွဲ့။
To grind long last the food, don't
bite bone with your teeth, or
your teeth will be
broken.

အဲဒီလိုပဲ စိတ်ဆန္ဒရှိတိုင်း
ခန္ဓာကိုယ်ကို နေပူမိုးရွာမရောင်
ခိုင်းရင် ကြာတော့ ငါ့သားမှာ ရောဂါ
ရလာမှာစိုးရတယ်။ ဆင်ခြင်ပါ သားရယ်
Driven by your wish, your body
suffers stress and strain.
Don't do utmost you wish.

ဟုတ်ကဲ့ သား
နားလည်ပါပြီ အဖေ
Yes, I understand
father.

ကြိုးချင်းထား ကြိုးချင်းထိ
ဘိုးချင်းထား ဘိုးချင်းထိ

When ropes are put together they will entwine,
When pots are put together, they touch each other

ဆင်းရဲချမ်းသာ အဆင့်အတန်းချင်း တူသည်ဖြစ်စေ မတူသည်ဖြစ်စေ ဘယ်လောက်ပဲ
အရုပ်ဆိုးဆိုး အရွယ်ရောက်ပြီးတဲ့လူလင်ပျိုနဲ့ လုံမပျိုတို့ နီးနီးစပ်စပ် နေထိုင်ခဲ့ရင်
ချစ်ကြိုက်ငြိစွန်းသွားတတ်ကြောင်း ဒိုင်းနှိုင်းဖွဲ့ဆိုထားတဲ့ စကားပုံပါပဲ။

No matter one is rich or poor, ugly or beauty, if they are together, one day,
they will fall in love. This proverb refers to this situation.

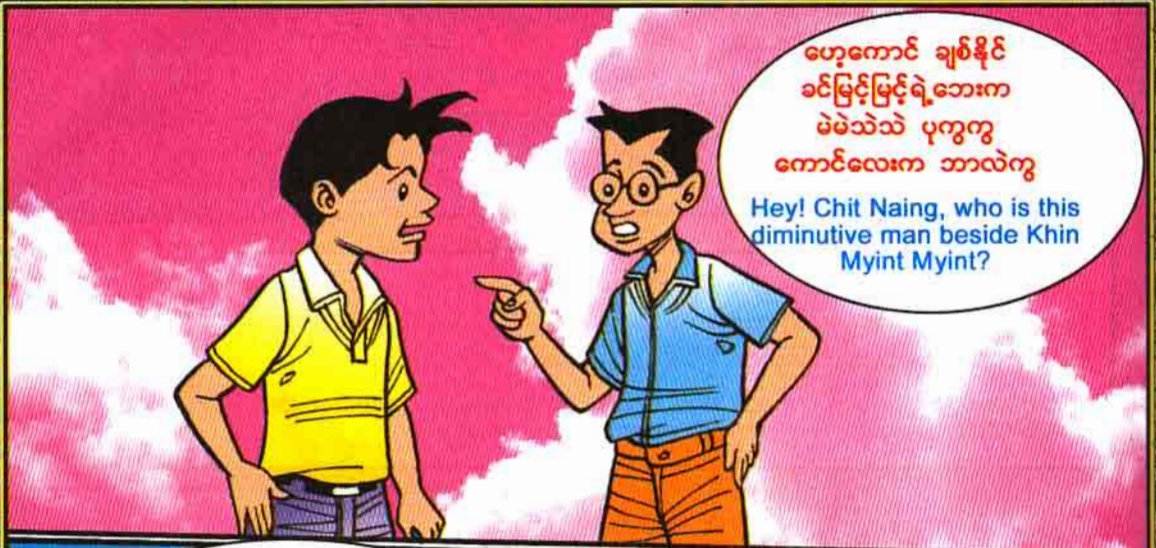
ရုပ်ကွက်ထဲက စတိုးဆိုင် ကောင်တာမှာ
ထိုင်တဲ့ ခင်မြင့်မြင့်ကို တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား
လူချောလေး မောင်ချစ်နိုင်နဲ့ ကားပွဲစား
ကိုအောင်စိုးတို့က နည်းမျိုးစုံနဲ့ ဝိုင်းပန်းပြီး
ချဉ်းကပ်နိုင်ဖို့ ကြိုးစားပေမယ့် ခင်မြင့်မြင့်
က လက်မခံဘူး။

The University student Maung Chit
Naing and car broker Ko Aung Soe
approach Khin Myint Myint who is
the salesgirl at a store.

ရုပ်တို့ကို ကြည့်လို့
မရဘူး
I don't like both
of you.

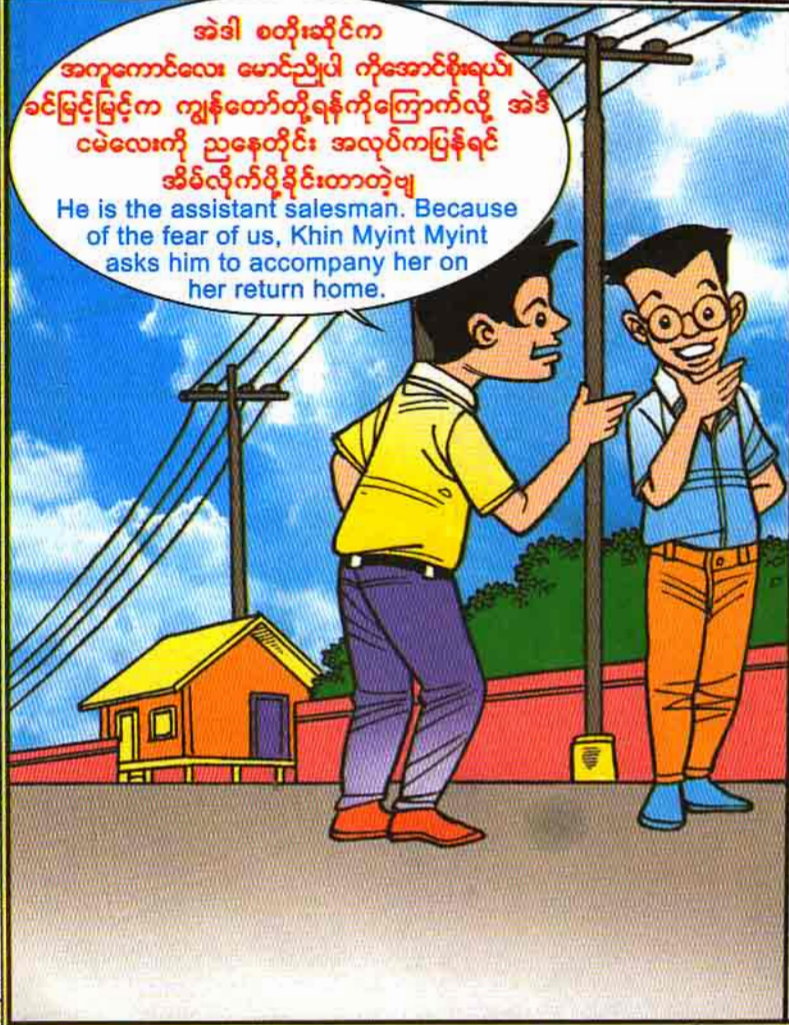

အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

ဟေ့ကောင် ချစ်နိုင်
ခင်မြင့်မြင့်ရဲ့ဘေးက
မဲမဲသဲသဲ ပုကွကွ
ကောင်လေးက ဘာလဲကွ

Hey! Chit Naing, who is this
diminutive man beside Khin
Myint Myint?

အဲဒါ စတိုးဆိုင်က
အကူကောင်လေး မောင်ညိုပါ ကိုအောင်စိုးရယ်၊
ခင်မြင့်မြင့်က ကျွန်တော်တို့ရန်ကိုကြောက်လို့ အဲဒီ
ငမဲလေးကို ညနေတိုင်း အလုပ်ကပြန်ရင်
အိမ်လိုက်ပို့ခိုင်းတာတဲ့ဗျ

He is the assistant salesman. Because
of the fear of us, Khin Myint Myint
asks him to accompany her on
her return home.

ဒီလိုနဲ့ ခြောက်လလောက်လည်း
ကြာရော ခင်မြင့်မြင့်ဟာ
မောင်ညို နဲ့လိုက်ပြေးသွားပါ
တော့တယ်။ တစ်ရပ်ကွက်လုံး
အံ့ဩလို့ မဆုံးကြဘူး။

About six months later, Khin
Myint Myint and Maung Nyo
get away. All the people
wonder for it.

ခင်မြင့်မြင့်က
ဒီလောက် လှတာ
မဲမဲသဲသဲ အရပ်ဆိုးဆိုး ပုတုတု
ကောင်လေးကို ဘာကြည့်ပြီး
ကြိုက်သလဲ မသိပါဘူးဗျာ
As Khin Myint Myint is pretty,
we wonder why she
loves swarthier skin, ugly
and shorty boy.

ဟုတ်ပေဗျာ
တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား
လူချောလေး ချစ်နိုင်နဲ့ ပိုက်ဆံ
ပါလား အောင်စိုးကိုတော့
မကြိုက်ဘူး။ ဘာမဟုတ်တဲ့
ငယ်လေးကိုမှ ကြိုက်ရသတဲ့
She does not love university
student Maung Chit Naing
and boss Aung Soe. She
loves the diminutive
man.

မောင်ညိုဟာ
ခင်မြင့်မြင့်ကို နေ့တိုင်း
လိုလို ကြိုပို့လိုက်လုပ်ရင်း
'ကြိုးချင်းထား ကြိုးချင်းငြိ အိုး
ချင်းထား အိုးချင်းထိ' ဆိုသလို
နီးစပ်မှုများတဲ့ မောင်ညိုကို ခင်မြင့်မြင့်က
ကြိုက်သွားတာပဲဗျ
Maung Nyo accompanies
her everyday and just like
when the ropes are put
together, they entwine
each other.

သင်ခန်းစာပါပဲဗျာ
That's the lesson.

အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

ကြိုးမဖြတ်ဘဲ တက်သုတ်လှော်

Row the boat without untying the rope

ဆိပ်ကမ်းက ဝါးတိုင်မှာ ချည်ထားတဲ့ လှော်ကြိုးကို မဖြည့်မဖြတ်ဘဲ လှော်ကို လှော်ထွက်ဖို့ ကြိုးစားမိရင် လှော်ဟာ ရှေ့ကို တိုးသွားနိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။

Tie the boat with a rope to a pole. However you row the boat without untying the rope it will not move any further.

အဲဒီလိုပဲ လုပ်ငန်းဆောင်တာ လုပ်ဆောင်ရာမှာ လုပ်ငန်းကို နှောင့်နှေးကြန့်ကြာစေမယ့် အနှောင့်အယှက် အတားအဆီးတွေကို မပယ်ရှင်းဘဲ ကြိုးစားလုပ်လို့ကတော့ အချည်းနှီး အကျိုးမဲ့စေနိုင်ကြောင်း ပြဆိုတဲ့ စကားပုံပါပဲ။

Just like this proverb, without clearing the obstacles, however you try hard, it will not be effective.

ကုမ္ပဏီတစ်ခုက လက်ထောက်မန်နေဂျာ ကိုဇော်ထွေးဟာ ကုမ္ပဏီရုံးက ပြန်လာတာနဲ့ သက်ပြင်းကြီး ချလိုက်တယ်။

When Ko Zaw Htwe who is the assistant manager of a company, returns home and releases a heavy sigh.

ဟင်း ခက်ပါတယ် နွယ်ရယ်
Nwe, it's difficult for me.

ဘာခက်တာလဲ မောင်ရဲ့
What's that, hubby?

ကုမ္ပဏီက မောင့်ကို စီမံကိန်း မန်နေဂျာရာထူးတိုးပေးပြီး နယ်က စီမံကိန်းအသစ်ကို ဦးစီးခိုင်းလိုက်တယ်ကွာ
The company promotes me as project manager and transfer to other town to supervise.

မောင်က သမီးလေးနဲ့ နွယ်ကိုခွဲပြီး ခြောက်လတစ်နှစ် သွားနေရမှာပဲ အဲဒီရာထူးကို လက်မခံဖို့စဉ်းစားထားတယ် နွယ်
As I cannot part with you and my daughter, so I think to accept this promotion.

က အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

အို မောင်ကလည်း ရာထူးတိုးမယ့် အခွင့်အရေးကို လက်လွှတ်မခံပါနဲ့၊ ဘဝရဲ့တိုးတက်ရာ တိုးတက်ကြောင်း အတွက် သားသမီး သားမယားဆိုတဲ့ သံယောဇဉ်ကြိုးတွေကို ခဏဖြည့်ဖြုတ်ပြီး သွားသာသွားပါ

Don't miss this good chance, hubby. Don't worry about us, look forward to the prospect of the future.

'ကြိုးမဖြုတ်ဘဲ တက်သုတ်လှော်ချင်' လို့တော့ မရဘူး မောင်၊ သံယောဇဉ်ကြိုးတွေကို ခဏဖြုတ်ပြီး မောင်တက်သုတ် လှော်ပါကွယ်၊ မောင် နယ်မှာအခြေကျတော့လည်း နွယ်တို့သားအမိ လိုက်လာမှာပေါ့

Without untying the rope, you can't row your boat. If you are settled in other town, we will move there.

ကောင်းပါပြီနွယ် ကောင်းပါပြီ Very good, Nwe.

ကြက်ကန်းဆန်အိုးတိုး

The blind rooster bumps against pot of rice

မျက်စိနှစ်လုံးစလုံး ကန်းနေတဲ့ကြက်ဟာ ဟိုတိုးဒီတိုးနဲ့ ရမ်းသမ်းလျှောက်သွားရာက ကံအားလျော်စွာ ဆန်အိုးကိုမှ တိုးမိပြီး ဆန်စေ့တွေကို တစ်ဝကြီးစားနိုင်သလို ကိုယ့်မှာ ပင်ကိုယ်အစွမ်းအစ အရည်အချင်းမရှိဘဲ ကံအားလျော်စွာ အောင်မြင်မှုတစ်ခုခု ရသွားတာ မျိုးကို ခိုင်းနှိုင်းပြောဆိုတဲ့ စကားပုံပါပဲ။

This proverb defines as a blind rooster going to and fro without knowing anything and luckily he bumps against pot of rice and eat its fill.

တပ်ထဲမှာ တပ်သားတွေ ပစ္စတို ပစ်လေ့ကျင့်နေကြတဲ့အခါ တပ်သား မောင်ငယ်ဟာ အညံ့ဆုံးပါပဲ။

Maung Ngai is not good at shooting with the pistol among other subordinates.

လွဲပဟာ
It misses

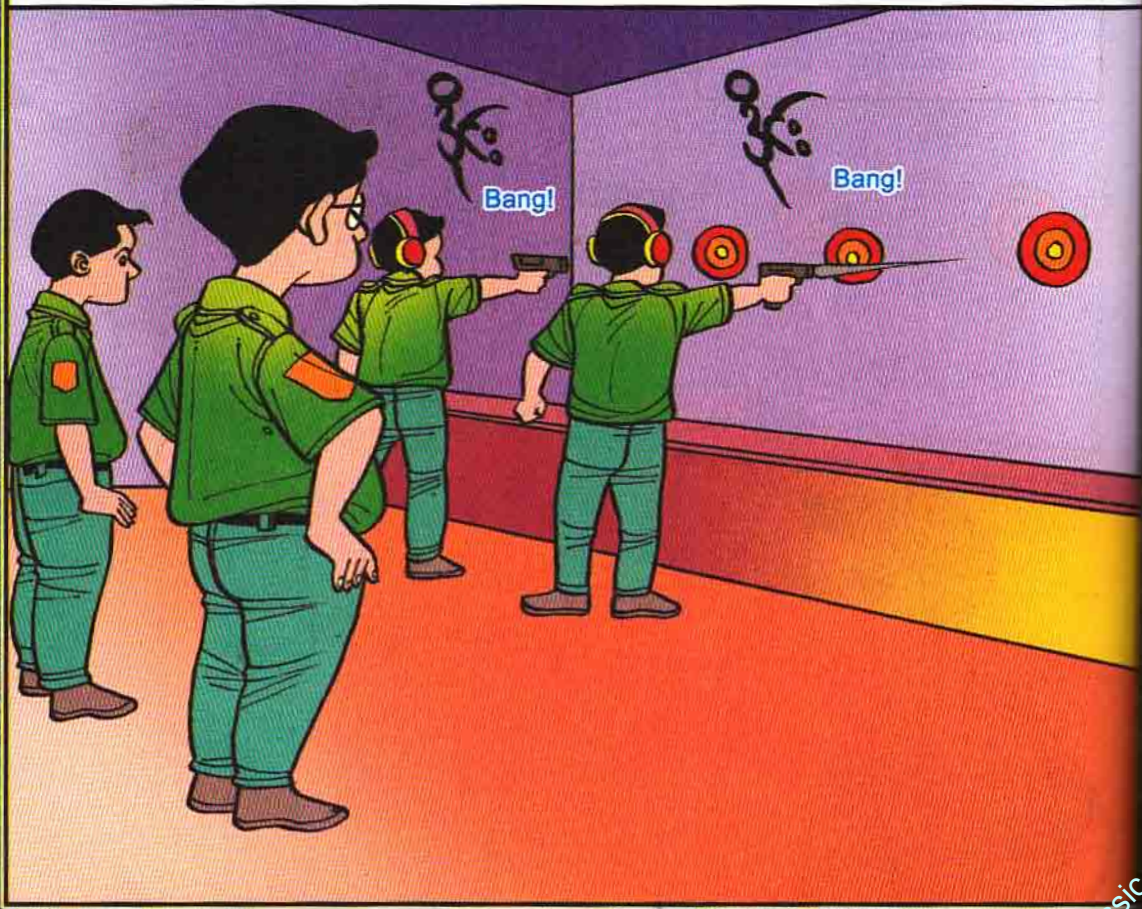
အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

မောင်ငယ်ကတော့
လုပ်ချလိုက်ပြီဟေ့
စက်ခွက်ကို ရွဲအောင်တောင်
မပစ်နိုင်ဘူး
Maung Ngai cannot
shoot to hit
the target.

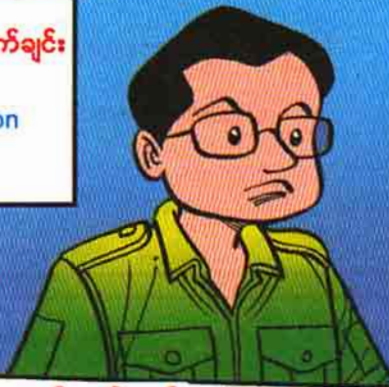
တစ်နေ့မှာတော့ တပ်မမှူးက သူတို့တပ်ကို လာစစ်တဲ့အခါ တပ်မမှူးကြီးရဲ့ရှေ့မှာ တပ်သားတွေဟာ
ပစ္စတိုပစ်ပြကြရတယ်။

One day, a commander of division arrives there to supervise the target shooting.

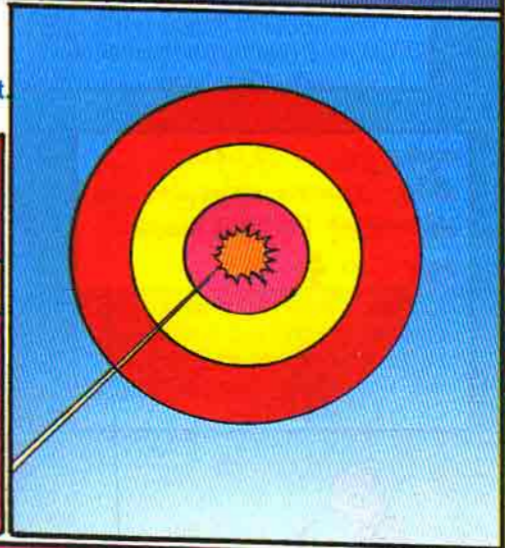
တပ်မမှူးကြီးက တပ်သားတစ်ယောက်ချင်း ပစ်တာကို ကြည့်နေချိန် ...

While the commander of division looking at the shooting skill of subordinate.

မောင်ငယ် ပစ်လိုက်တာ စက်ခွက်ရဲ့အလယ်တည့်တည့် စွဲသွားတော့တယ်။

Maung Ngai shoots and it hits at the centre of the target.

တပ်မမှူးကြီးက သဘောကျပြီး မောင်ငယ်ကို ချီးကျူးတဲ့အပြင် ဆုငွေပါ ပေးလေတယ်။

The commander of the division praises Maung Ngai and rewards him with the cash.

တပ်မမှူးကြီး ပြန်သွားမှ အားလုံးက မောင်ငယ်ကို ဝိုင်းပြီး ထောပဏာဖြူကြတော့တယ်။

When the commander of the division returns, his friends laugh at Maung Ngai.

ဒီရဲဘော် လက်အမြောင့်ဆုံးပဲ
This one is the best shooter.

မောင်ငယ်ကတော့ 'ကြက်ကန်း ဆန်အိုးတိုး' သွားတာပဲဟေ့
ဟား ဟား ဟား
Maung Ngai is just like the blind rooster bumps against the pot of rice.

ကြက်တူရွေးကတော်တော်

ပယ်ဘော်ကကဲကဲ

Mei Baw exaggerates more than her parrot does

ကာယကံရှင်က တော်တော်ရယ် နံဘေးမှလူက အဖြစ်သည်းနေ ကဲကဲဆတ် သည်းသည်း လှုပ်နေတာမျိုးကို လှောင်ပြောင်သရော်ပြောဆိုလေ့ရှိတဲ့ စကားပုံပါပဲ။

This mocking proverb defines when a person is merely a mild, but the other praises him more than what he is eloquent.

ရှေးအခါတုန်းက မြို့ဝန်မင်းရဲ့ အိမ်မှာ လူစကား နည်းနည်းပါးပါး ပြောတတ်တဲ့ ကြက်တူရွေးလေး ရွှေခဲ့တာ ရှိတယ်။

In olden days, there was a parrot which could imitate the human words in a township officer's house. The parrot's name is Shwe Khei.

ရွှေခဲ့ရေ ထမင်း စားပြီးပြီလား

Shwe Khei, have you eaten?

စားပြီးပြီ

Yes, I've.

ဘာဟင်းနဲ့ စားလဲ
With what curry?

ငါးခြောက်
ငါးခြောက်
Dry fish.

တကယ်တော့ ကြက်တူရွေးလေးဟာ သင်ထားတဲ့ လူ့စကား လေးငါးခွန်း လောက်ပဲ ပြောတတ်တာပါ။

In reality, the parrot could talk only small amount of word.

ဒါကို မြို့စားကတော် မယ်ဘော်က သူမရဲ့ကြက်တူရွေးကို ဘုရားလောင်း မဟော်သဓာနဲ့နှိုင်းပြီးတောင် အမွှန်း တင်နေတော့တယ်။

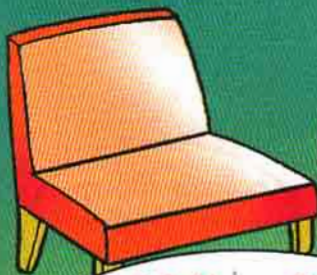
The township officer's wife Mei Baw praised her pet as the Buddha-to-be Mahaw Thada.

အမယ်လေး ရွှေခဲလေးက သိပ်တတ်တာ၊ လူဝင်စားသလား ထင်ရတယ်

Shwe Khei can talk too much, possibly it can be reincarnated.

လူဝင်စားရင်လည်း ပညာရှိသေပြီး ဝင်စားတာ ဖြစ်မယ်အခု

If it is reincarnated, one must be a wise one.

ကျုပ်တို့အိမ်မှာ အငြင်းအခုံန် ဖြစ်ရင် ရွှေခဲလေးက ဆုံးဖြတ်ပေးတာ ဘာမှတ်လို့လဲ မဟော်သဓာကျနေတာပဲ ဟင်း ဟင်း

When we have family dispute, Shwe Khei can solve the problem.

အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

ရွှေခဲလေးကို လာကြည့်သူတွေက ကွယ်ရာကျ ပြောကြတာပေါ့။

The people who examined Shwe Khei, remarked her.

ရွှေခဲလေးက ပြုံးစားကတော် ပြောသလောက် တတ်လို့လား

Does the parrot really talk as the wife of township officer has said?

အလကားပါအေ ဘယ်က အဲဒီလောက်တတ်ရမှာလဲ ဟွန်း 'ကြက်တူရွှေကတော်တော် မယ်ဘော်ကကဲ' နေတာပါအေ

Not as she said, Mei Baw exaggerates more than parrot does.

ဂလိုလား သိပါဘူး ခပ် ခပ် ခပ်

Is it like this? Kheet! Kheet!

ကြောင်ခံတွင်းပျက်နဲ့ ဆက်ရက်တောင်ပံကျိုး

The cat asks for the appetite and a myna bird with broken wing

အသားကောင်းကောင်း မစားရလို့ ခံတွင်းပျက်နေတဲ့ကြောင်ရဲ့အနားကို တောင်ပံကျိုးနေတဲ့ ဆက်ရက်တစ်ကောင် ပြုတ်ကျလာလေတော့...

The cat is hungry when it cannot get good food. At that time a myna bird with broken wing falls in front of the cat.

ကြောင်လည်း အသားကောင်းကောင်းကို ဝါးရစားရ ဆက်ရက်လည်း တောင်ပံကျိုးဘဝနဲ့ ရုန်းကန်နေရတဲ့ ဝဋ်က ကျွတ်သွားပြီး နှစ်ဦးနှစ်ဖက် လိုက်လျောညီထွေ အဆင်ပြေသွားတာကို ...

The cat can eat the good flesh and the myna bird free from the trouble of broken wing.

လူသားတွေမှာပါ မမာပြု ပြောဆို လေ့ရှိတဲ့ စကားပုံပါ ...

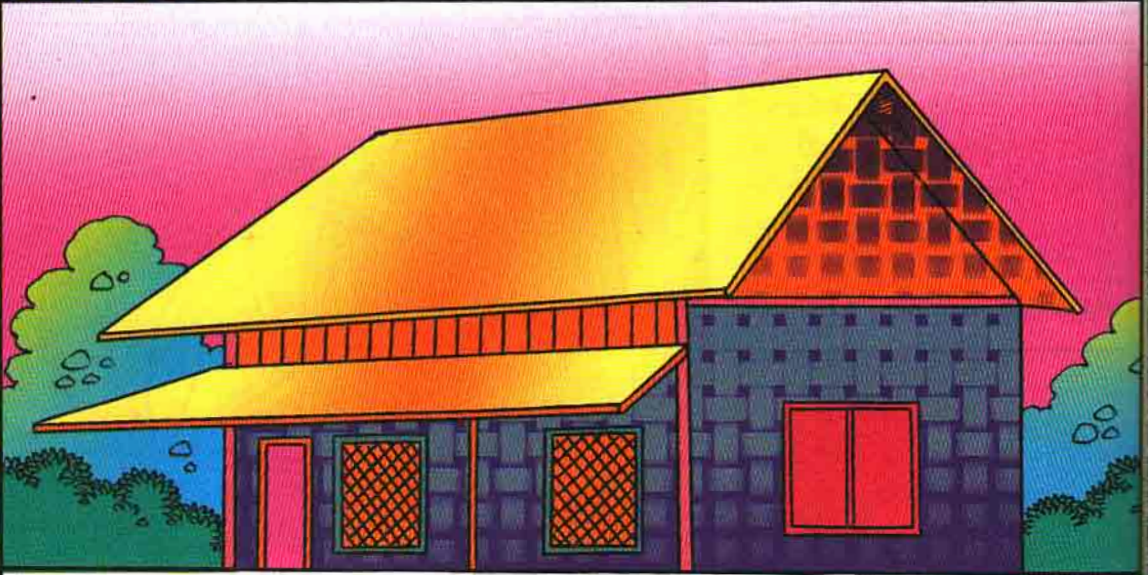
This proverb also is used in human.

အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

သားသမီးမရှိတဲ့ မုဆိုးဖို ဦးသိန်းမြင့်ရဲ့ အိမ်ဘေးခန်းကို ကလေးတစ်ယောက်အပေ မုဆိုးမ ပူပူနွေးနွေး မြသိတာက လာငှားနေရင်း ...

The widower and childless U Thien Myint's side-room is rented by a widow Mya Thida, who has a child.

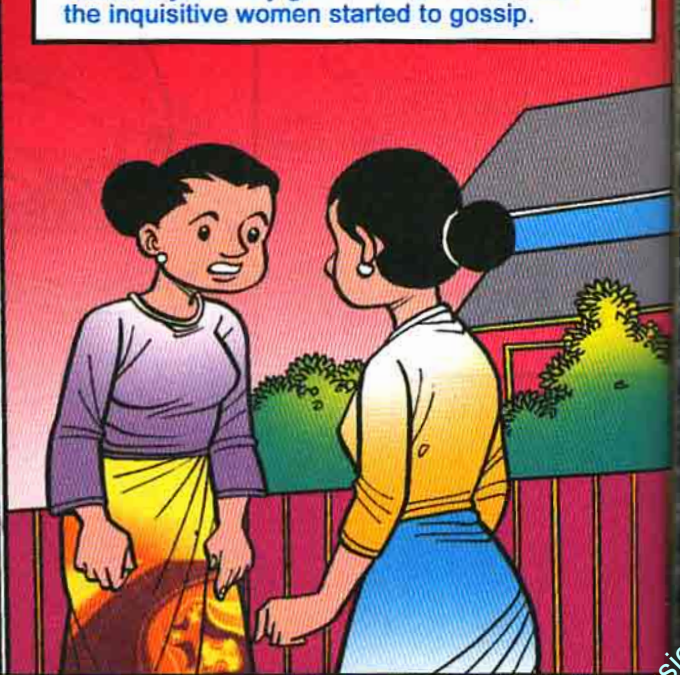
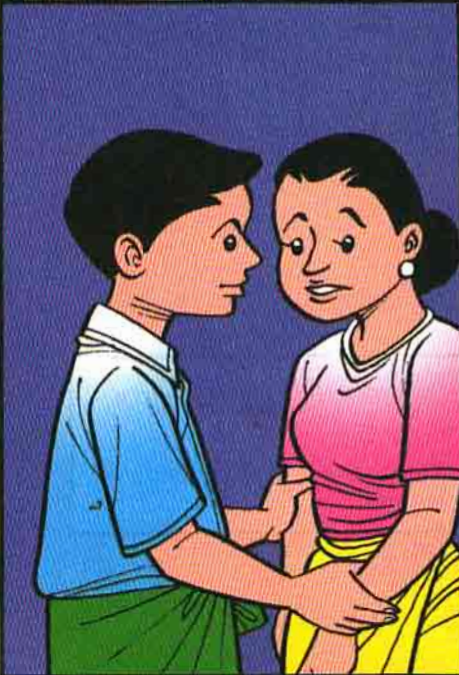

သူတို့နှစ်ဦး နီးစပ်ရာက သံယောဇဉ်တွေ တွယ်ငြိ ချစ်ကြိုက်သွားကြကာ ...

As they became next door neighbour, they become lovers.

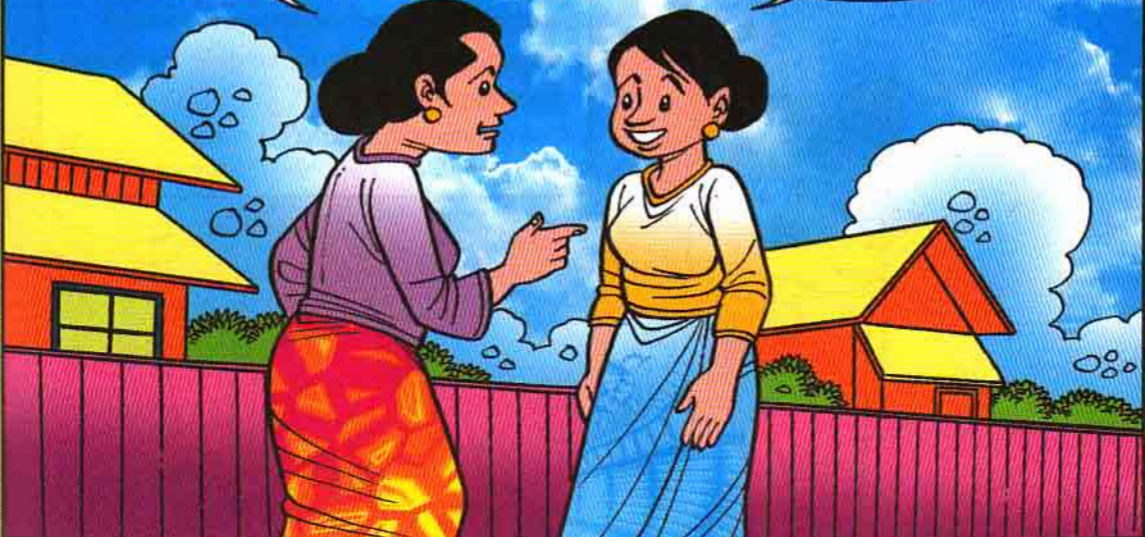
တစ်နှစ်အတွင်းမှာပဲ လက်ထပ်ယူလိုက်ကြတဲ့အခါ အရပ်ထဲက မစပ်စု ဒေါ်စပ်စုတို့ အတင်းတုပ်ကြတာပေါ့။

Within a year they get married. At that time the inquisitive women started to gossip.

ဦးသိန်းမြင့်ကြီးကလည်း
မယားသေတာကြာပြီနို့
မိန်းမ တအားလိုချင်နေတာနဲ့
As Ko Thein Myint's wife
died and he wanted
the woman
eagerly.

လုံးကြီးပေါက်လှ မြသီတာက
လင်သေသွားလို့ မလုပ်မကိုင်တတ်
မရှာဖွေတတ်ဖြစ်ပြီး အမှီအခိုကောင်း
လိုနေတာနဲ့ သွားဟပ်မိတော့တာပဲဟေ့
The stout Mya Thida when her
husband died, she find a
reliable husband.

ဒါပေါ့တော်
'ကြောင်ခံတွင်းပျက်နဲ့
ဆက်ရက်တောင်ပံကျိုး'တွေတဲ့
ပွဲလေ၊ ဟင်း ဟင်း
That is the hungry
cat and the myna bird
with broken wing.

ကြောင်လက်သည်း ဝှက်လို့ခွဲထွက်

The cat retract its claws,when it is in need it extracts

ကြောင်တွေဟာ အရေးအကြောင်းရှိမှ သူတို့ရဲ့ လက်သည်းကို ထုတ်လေ့ရှိပြီး သာမန်အချိန်တွေမှာ သူတို့ရဲ့လက်သည်းတွေဟာ လက်ထဲမှာ မြုပ်နေလေ့ရှိတယ်။
The cat used to extract its claws in hunting and in normal situation it retracts its claws.

အဲဒီလိုပဲ လူတွေဟာလည်း အရေးကိစ္စရှိမှသာ ပီပီတို့ရဲ့ အရည်အသွေးကို ထုတ်ပြသင့်ပြီး အရေးကိစ္စမရှိတဲ့အခါမှာ ခပ်လျှိုလျှိုပဲ နေသင့်ကြောင်း ဆုံးမပြဆိုတဲ့ စကားပုံပါ။
Like that human should expose his quality when it is needed and in normal time he should be in silence.

သူငယ်ချင်းအုပ်စုထဲမှာ အောင်ဖြိုးဟာ အင်မတန် ကြွားဝါတတ်တယ်။

Among the friend Aung Phyo used to boast about himself.

ငါ မတတ်တာ ဘာမှမရှိဘူးကွ စမ်းချင်ရာစမ်းပဲ ဟဲ ဟဲ ဟဲ
I am skill at every art.
You can test me.

ကိုယ်ခံပညာဘက်ကရော စမ်းဦးမလား ဂျူဒို ကရာတေး ဗန်ဒို အားလုံး ဆရာအဆင့် ရတယ် ဟဲ ဟဲ

In martial arts such as judo or Karate, I'm a qualified one.

တစ်ခါမှာတော့ သူတို့သူငယ်ချင်းတစ်စု နယ်ကို ဘုရားဖူးထွက်တဲ့အခါ လမ်းမှာ ဓားပြအတိုက်ခံရပါလေရော။

Once when they travelled, the robbers looted their things.

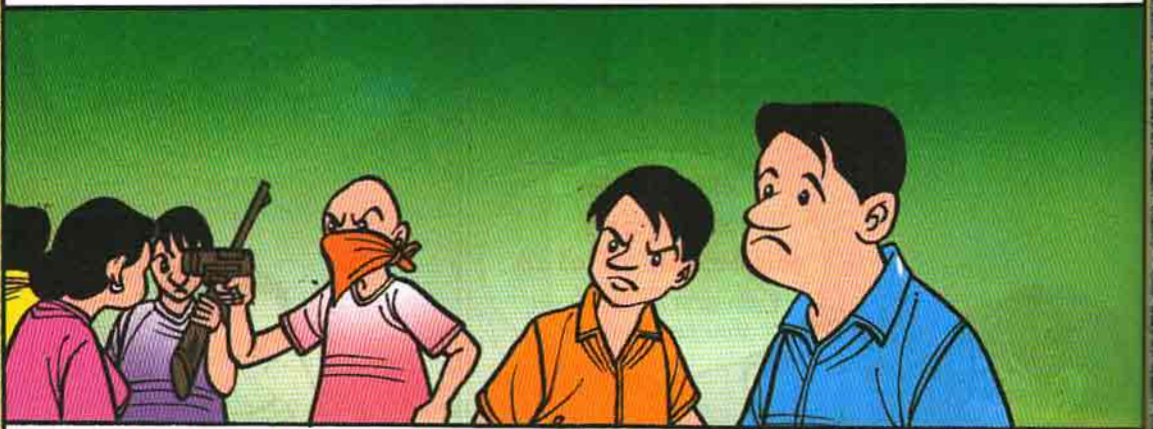
၉၅ Stop

လက်မြှောက်ပြီး ကားပေါ်က အကုန်ဆင်းကြစမ်း
Hands up and get down.

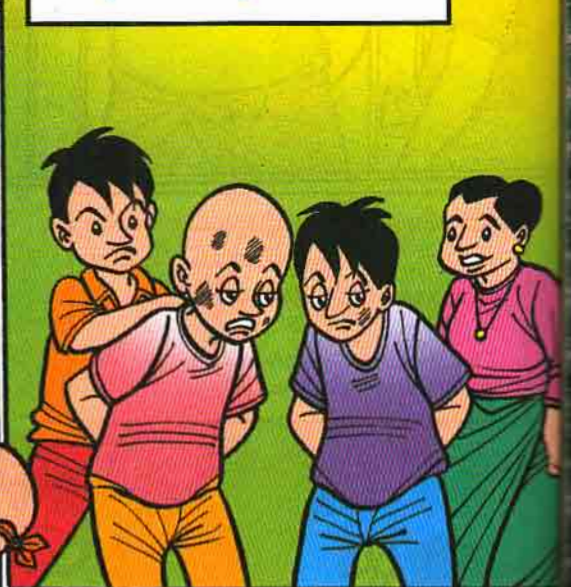
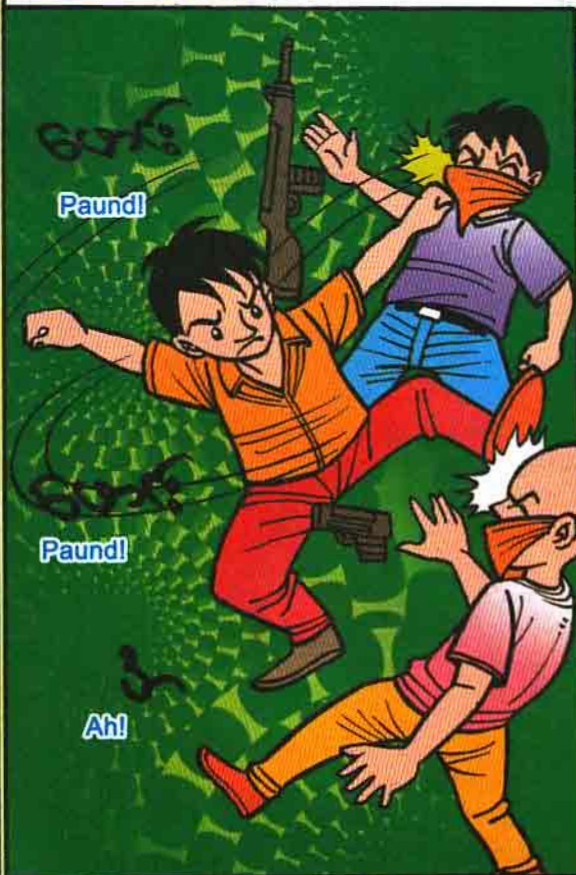
အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

သိုင်းပေါင်းစုံ တတ်တယ်ဆိုတဲ့ အောင်ဖြိုးတစ်ယောက် တုတ်တုတ်တောင် မလှုပ်ရဲချိန်မှာ ...
Aung Phyo who has boasted that he mastered all the martial arts could not move.

စကားနည်းလှတဲ့ မောင်ထွေးက ဓားပြတွေကို ရဲဝံ့စွာ တိုက်ခိုက်ရာ ...
Maung Htwe who spoke less words, fought against the robbers.

ဓားပြတွေကို ဖမ်းဆီးလိုက်တော့တယ်။
They have caught the robbers.

မောင်ထွေးဟာ အောင်ဖြိုးလို ကြွားဝါခြင်းမရှိဘဲ သူ လျှို့ဝှက်သင်ကြားတတ်မြောက်ထားတဲ့ တိုက်ခိုက်ရေးပညာကို အရေးကြီးမှ 'ကြောင်လက်သည်းဝှက်... လိုမှထွက်' ဆိုသလို ထုတ်သုံးလိုက်တာပါ။
Just like the claws of cat conceals when it is not used Maung Htwe did not boast how he master the martial arts.

ကြောင်အိုတော့ ကြွက်မလေး

When the cat getting old the rat does not care of it

ကြောင်ဟာ အိုမင်းပြီး သိပ်မလှုပ်ရှားနိုင်တော့တဲ့ အခါ ကြွက်ကို ပီအောင် မဖမ်းနိုင် မခုတ်နိုင်တော့ဘူး။ ကြောင်အိုကြီးရဲ့အဲဒီ အားနည်းချက်ကို သိတဲ့ ကြွက်တွေ ဟာ ကြောင်အိုကြီးကို မလေးစားတော့ဘူး။

When a cat is too old, it cannot catch the rat. The rats which notice the weakness of old cat and they are not afraid of the cat.

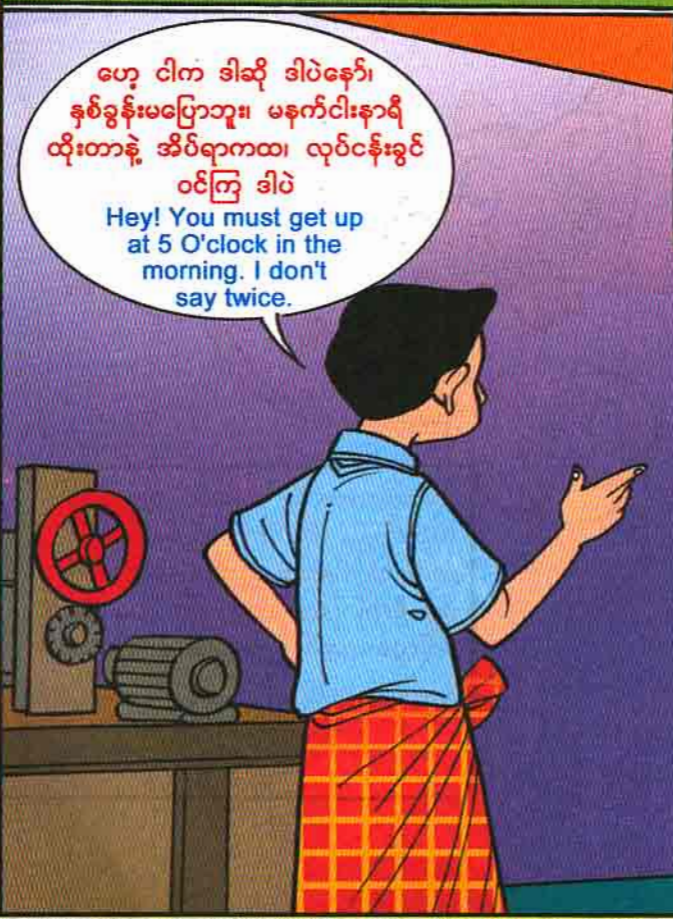
လူတွေဟာလည်း အဲဒီလိုပဲ အသက် သိပ်ကြီးပြီး အိုမင်းလာတဲ့အခါ သား သမီး မြေးမြစ်တပည့်တို့က မလေးစား ဂရုမစိုက်ကြတော့ဘူး။ အဲဒီ သဘောကို ပေါ်လွင်အောင် ဖော်ထုတ်တဲ့ စကားပုံပါပဲ။

Just like that, when the people getting old, his siblings do not pay respect. This proverb refers to this situation.

အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

ဦးချစ်တင်ဟာ အိမ်မှာ မိသားစုလုပ်ငန်းအဖြစ် တွင်ခုံ ထောင်ထားပါတယ်။ သူ့ရဲ့အလုပ်သမားတွေကတော့ သူ့သား သားမက်နဲ့ တူတွေပါပဲ။

U Chit Tin establishes a lathe machine as cottage industry. His son, son-in-law and nephews are his employees.

ဟေ့ ငါက ဒါဆို ဒါပဲနော်၊
နှစ်ခွန်းမပြောဘူး၊ မနက်ငါးနာရီ
ထိုးတာနဲ့ အိပ်ရာကထာ လုပ်ငန်းခွင်
ဝင်ကြ ဒါပဲ
Hey! You must get up
at 5 O'clock in the
morning. I don't
say twice.

တစ်သွေးတစ်သံတစ်မိန့် ဝါဒီ ဦးချစ်တင်ကို
အားလုံးက ကြောက်ရပြီး သူ့ရဲ့အမိန့်ကို
တသွေမတိမ်း လိုက်နာကြရတယ်။
His family members have to respect
him. Everybody must comply his
order.

ဒါပေမဲ့ အသက်ခုနစ်ဆယ့်ငါး ကျော်လာချိန်မှာတော့ မသန် မစွမ်းဖြစ်လာတဲ့ ဦးချစ်တင်ရဲ့အိမ်ထောင်ဦးစီးလုပ်ငန်း ဦးစီး တာဝန်ကို သားနဲ့သားမက်က ယူလိုက်ကြတယ်။

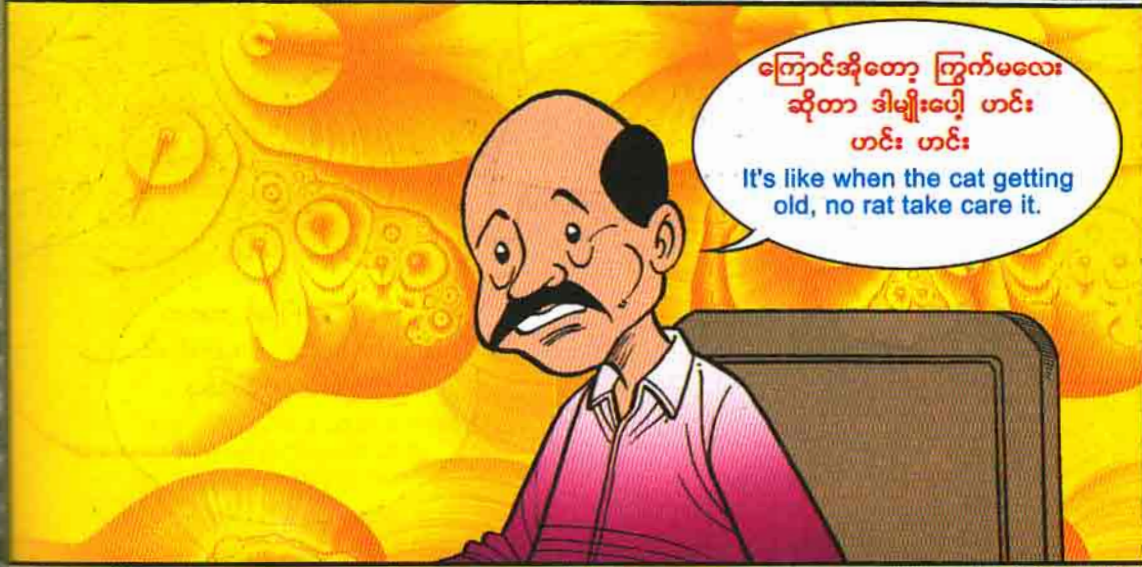
But when he is seventy five years of age, U Chit Tin is weak and as he could not manage, his son and son-in-law take place.

ဦးချစ်တင်ရဲ့စကားကို ဘယ်သူမှ အလေးမထားကြတော့သလို သူ့အမိန့် ကိုလည်း ဘယ်သူမှ မနာခံတော့တဲ့အခါ ဦးချစ်တင်ဟာ ဝမ်းပန်းတနည်း ညည်းရှာ ပါတယ်။

No one heed the word of U Chit Tin. So he says a sad word.

အေးပေါ့ကွာ ငါ့ရဲ့ ဦးဆောင်မှုကို တစ်သက်လုံး နာခံခဲ့တဲ့ဟာတွေ ခုတော့ ငါ့ကိုဂရုမစိုက်ကြတော့ဘူးပေါ့
You do not take care to me now. Formerly all of you are under my order.

ကြောင်အိုတော့ ကြွက်မလေး ဆိုတာ ဒါမျိုးပေါ့ ဟင်း ဟင်း ဟင်း
It's like when the cat getting old, no rat take care it.

ကြံကြောက်လှည်းဘောက်မဒိပ်နဲ့

Don't sleep under the cart if you afraid of thing in your imagination

နေရင်းထိုင်ရင်း ဟိုတွေးဒီတွေးနဲ့ ကြောက်ရွံ့စိုးထိတ်နေတဲ့ လူတွေကို အပြစ်တင် ပြောဆိုရာမှာ သုံးနှုန်းလေ့ရှိတဲ့ စကားပုံပါ။

This proverb scolds to those who are afraid of their own imagination.

တစ်ခါမှာတော့ မိုးပြိုမှာကို တွေးကြောက်နေတဲ့ လူတစ်ယောက် ရှိလေရဲ့။

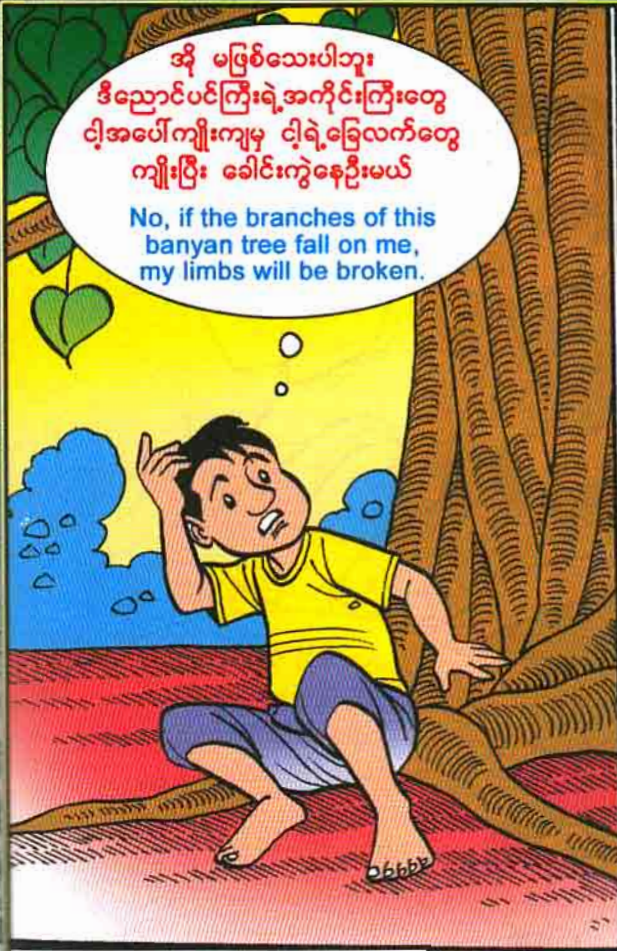
Once there was a man, who was afraid of falling down of sky on him.

ကောင်းကင်ကြီးသာ ပြိုကျလာရင် ငါ့အပေါ် ဝိမှာ အမယ်လေး ကြောက်စရာကြီးပါလား
If the sky falls on me, how can I escape. It is a fearful catastrophe.

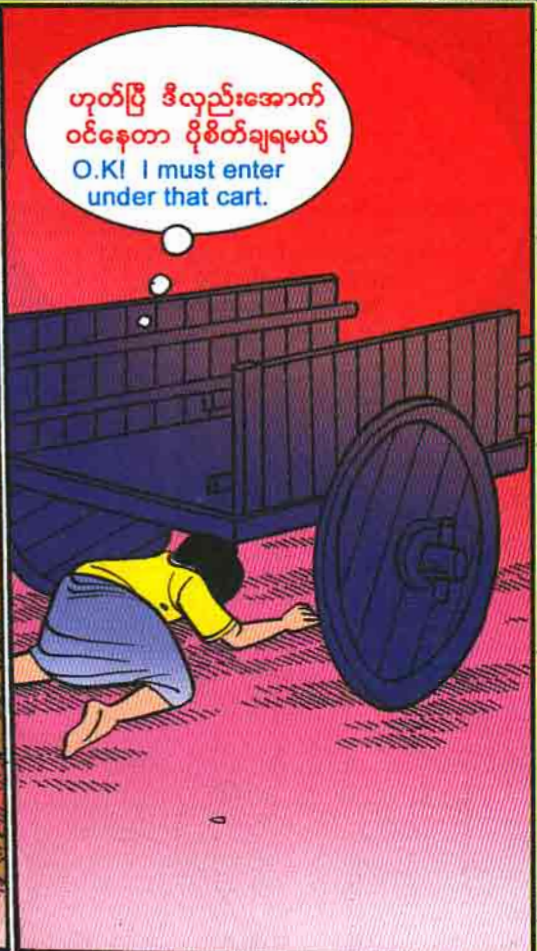
မဖြစ်ဘူး မိုးပြိုရင် အကာ အကွယ်ရအောင် ဒီညောင်ပင် ကြီးရဲ့အောက်မှာနေမှ
I must take a shelter under that banyan tree lest the sky should fall on me.

အို မဖြစ်သေးပါဘူး
ဒီညောင်ပင်ကြီးရဲ့အကိုင်ကြီးတွေ
ငါ့အပေါ်ကျိုးကျမှ ငါ့ရဲ့ခြေလက်တွေ
ကျိုးပြီး ခေါင်းကွဲနေဦးမယ်

No, if the branches of this
banyan tree fall on me,
my limbs will be broken.

ဟုတ်ပြီ ဒီလှည်းအောက်
ဝင်နေတာ ပိုစိတ်ချရမယ်
O.K! I must enter
under that cart.

အဲဒီလူဟာ လှည်းဒေါက်ထောက်ပြီး
ရပ်ထားတဲ့ လှည်းအောက်ဝင်အိပ်တဲ့
အခါ လှည်းပိုင်ရှင်က တအံ့တဩ
မေးတော့တယ်။

When this man slept
under
his cart, the cart-owner
asked him.

မောင်ရင် ကျုပ်ရဲ့
လှည်းအောက် ဘာဖြစ်လို့
ဝင်အိပ်ရတာလဲ

Man, why are you
sleeping under
my cart?

အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

မိုးပြိုမှားကို ကြောက်လို့မျှ၊ ဟို
ညောင်ပင်ကြီးရဲ့အကိုင်းတွေ ပြုတ်ကျ
လာမှာလည်း ကြောက်ရတယ်၊ ဒါနဲ့
ခင်ဗျားရဲ့လှည်းကရော စိတ်ချရဲ့လားတော်ကြာ
လှည်းအိမ်ကျိုးပြီး ကျုပ်အပေါ်ကျလာပါဦးမယ်ဗျာ

Because lest the sky should
fall on me. By the way,
is your cart strong?
Or it will break down
on me.

ဟေ့ မောင်ရင် မဟုတ်တာကို
ဘာဖြစ်လို့ ကြဖန်တွေးကြောက်ရတာလဲ၊
အဲဒီလို ကြဖန်တွေးကြောက်ရင် ကျုပ်ရဲ့
လှည်းအောက် လာမအိပ်နဲ့

Hey! Man, if you afraid of
nothing, don't sleep under
my cart.

အဲဒီနောက် ကြဖန်ကြောက်သူကို လှည်း
ပိုင်ရှင်က မောင်းထုတ်လိုက်တော့တယ်။

Then the cart-own drove out the man
who was afraid of his own imagination.

ကြံသာအစဉ်ချိုမည် - လူအစဉ်မချို

Sugarcane will sweet forever but the human may not

ကြံဟာ သဘာဝအရ ချိုတဲ့အရသာရှိပါတယ်။ ဘယ်လိုအခြေအနေမှာမှ အရသာ ပြောင်းလဲမှု မရှိဘဲ အစဉ်ချိုလေ့ရှိပါတယ်။ လူတွေကတော့ အခြေအနေအရပ်ရပ်အပေါ် မူတည်ပြီး စိတ်ဓာတ် စိတ်နေ ပြောင်းတတ်ပါတယ်လို့ ပြောဆို သတိပေးရာမှသုံးတဲ့ စကားပုံပါပဲ။

Sugarcane is naturally a sweet plant. In any situation the sugarcane will sweet. But, as for human, his mind will change in accordance with changing situation.

ကျွန်က ဗလောင်းဗလဲ မလှုပ်တတ်ဘူး
I stay unchangingly.

အမေ သားတို့မိသားစု အိမ်ငှားဘဝနဲ့ ဟိုအိမ်ပြောင်း ဒီအိမ်ပြောင်း ဖြစ်နေတာကို မကြည့်ရက်လို့တဲ့
Mother, my boss takes pity on us because we move from one place to another.

အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

သူ ပြောသလိုပဲထား
အလုပ်ကိစ္စနဲ့
ပတ်သက်ပြီး သားနဲ့ဦးသားဒင်နဲ့
အဆင်မပြေဖြစ်ရင် အမေတို့မိသားစုရဲ့
နေရေးထိုင်ရေးကို လာထိခိုက်မယ်
At present, you go along with
your boss, but at sometime
if he doesn't like us, we
will be in difficulty.

အမေတို့နဲ့ ဦးသားဒင်ရဲ့
မိသားစုအဆင်မပြေဖြစ်ရင်
လည်း သားရဲ့အလုပ်ကို ထိခိုက်
လာမယ်
U Thar Din's family and ours
are not going along, your
career will be
disturbed.

အကြောင်းတစ်ခုခုကြောင့် ဦးသားဒင်
စိတ်ပြောင်းသွားရင် အမေတို့ အိုးပျောက်
အိမ်ပျောက်နဲ့ ဒုက္ခရောက်ရမယ်ကွဲ့
If U Thar Din changes
his mind, we will lose the
accomodation.

ကြံသာအစဉ်ချိုတယ်
လူအစဉ်မချိုဘူး သားရဲ့၊
ဒါကြောင့် သူတစ်ပါးအပေါ် လုံးဝ
မှီခိုနေရတဲ့အဖြစ်မျိုး အဖြစ်မခံပါနဲ့
ကွယ်
Sugarcane will sweet forever,
but human may not. So,
don't want to rely
on other.

က အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

ကြမ်းကျွဲလျှင် နှုတ်ရသည့်-စကားကျွဲလျှင် နှုတ်မရ

If your leg slips into the bamboo flooring, you can retract it, but if your promise may not

ကြမ်းပေါက်ထဲ ခြေထောက်ကျကျသွားရင် ခြေထောက်ကို အလွယ်တကူ နှုတ်ယူလို့ ရပါတယ်။ ပြောမိတဲ့စကား ပေးမိတဲ့ကတိကိုတော့ ပြန်ရုပ်သိမ်းဖို့ ခက်လှပါတယ်။ အဲဒီသဘောကို ပြဆိုပြီး ပြောတဲ့စကားပုံပါ။

This proverb refers that if your leg slips into the gap of bamboo flooring, you can retract it. But if you have given a word or a promise it is difficult to retract it.

ဦးမြဆောင်တို့ မောင်နမတတွေလာ မိဘနှစ်ပါး ဆုံးပါးသွားပြီး နှစ်အတန် ကြာတဲ့အခါ မိဘပိုင်ခြံနဲ့ အိမ်ကြီးကို ရောင်းပြီး အမွေခွဲကြဖို့ တိုင်ပင်နေခဲ့ ကြတာ တစ်ပတ်လောက်ရှိပြီ။

U Mya Saung and his sister, after their parents had died, they plan to share the inheritance.

အဲဒီ အမွေခွဲဖို့ကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဦးမြဆောင်
ဟာ ဇနီးဖြစ်သူ ဒေါ်နွဲ့ရီကို ပြောဆိုတိုင်ပင်
လိုက်တယ်။

To share the inheritance, U Mya Saung discuss about it with his wife.

ရီရေ ကိုယ်တော့ မိဘ
အမေကို မလိုချင်ဘူးကွာ
ညီ မတွေ့ကိုပဲ ပေးလိုက်
တော့မယ်
Yes, I don't want
my share of inheritance.
I plan to give them
to my sisters.

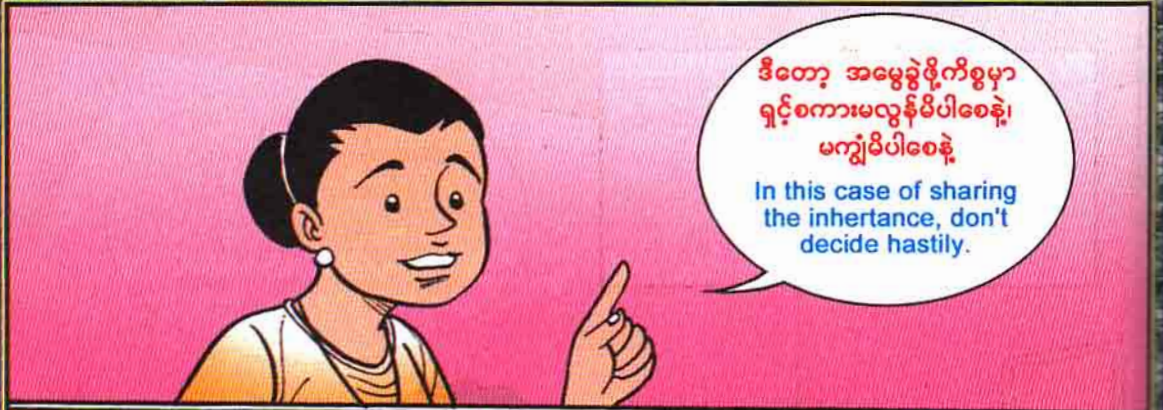

ကိုမြဆောင်
ရှင်သေသေချာချာ
စဉ်းစားပြီးမှ ဆုံးဖြတ်နော်
Ko Mya Saung, think
deeply about it before
you decide.

အစ်ကိုအကြီးရယ်လို့
ရှင်က ညာလို့လည်း ရှင်က
ညာလို့လည်း ရှင့်ညီတွေ
ညီမတွေက ကျေးဇူးတင်မှာမဟုတ်ဘူး
Even though you give
them your share,
they won't thank you.

အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

ဒီတော့ အမွေခွဲဖို့ကိစ္စမှာ
ရှင်စကားမလွန်မိပါစေနဲ့၊
မကျွံမိပါစေနဲ့။
In this case of sharing
the inheritance, don't
decide hastily.

ကြမ်းကျံရင် နှုတ်လို့ရတယ်ရှင်
စကားကျံရင် နှုတ်လို့ မရဘူးနော်
If your leg slips into the
gap of bamboo flooring,
you can retract it but
your decision may not.

အေးပါကွာ ငါ စကား
မကျွံမိစေရပါဘူး
Yes, I'll think
deeply over it.

ကျွန်ုပ်တို့ကောင်ခတ်တဲကြားက မြေစာပင်ခါးကျိုး

The grasses are destroyed when two buffaloes gore each other

အင်အားကြီးမားလှတဲ့ ကျွန်ုပ်တို့ကောင် အဆင်မပြေဖြစ်ပြီး ခတ်ကြတဲ့အခါ သူတို့ တိုးဝှေ့ ခတ်တာနဲ့ပဲ မြေပြင်က မြေစာပင်တွေ ကျိုးကျေကုန်ရတော့တာပါပဲ။

When the two strong buffaloes gore each other, the grasses among them are destroyed.

အဲဒီလိုပဲ လူ့လောကမှာ အင်အားကြီး သူတို့ အချင်းချင်းဖြစ်တဲ့ ပဋိပက္ခတွေကြောင့် ကြားက အပြစ်မဲ့တဲ့ အင်အားနည်းသူတို့ ဒုက္ခရောက်ရလေ့ရှိတယ်လို့ ပြဆိုတဲ့ စကားပုံပါပဲ။

Just like this proverb, when two powerful countries wage war, the innocent civilians are in disaster.

အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

အင်းဝခေတ်တုန်းက အင်းဝဘုရင် မင်းခေါင်နဲ့ ဟံသာဝတီဘုရင် ရာဇဝိရာဇ်တို့ ဘုန်းတန်ခိုး ချင်းပြိုင်ပြီး နှစ်ပေါင်း လေးဆယ်ကြာအောင် စစ်ပွဲတွေ ဆင်နွှဲခဲ့ကြတယ်။

During the Inwa period the King Min Gaung from Inwa kingdom and the king Razadi Raza waged war for forty years.

သူတို့ မင်းနှစ်ပါးစစ်တိုက်တိုင်း လယ်သမားတွေဟာ လယ်ကို ပစ်ပြီး စစ်ထဲလိုက်ရတယ်။ အလုပ် သမားတွေလည်း အလုပ်ခွင်တွေကို ကျောခိုင်းခဲ့ကြရတယ်။

Whenever the two kings fought each other, the farmers left behind their farms and went to the battlefield.

အဲဒီတော့ အဲဒီတုန်းက အပြစ်မဲ့ပြည်သူတွေဟာ ညည်းညူကြတော့တယ်။

So, the innocent civilians were in danger.

အင်း သူတို့ဘုရင်နှစ်ပါး ဘုန်း
လက်ရုံးချင်းယှဉ်ပြိုင်တာက
အရေးမကြီးဘူး။ ကြားထဲက
ပြည်သူတွေ ဒုက္ခရောက်လှတယ်

Em! The two kings wage
war is not important but
the civilians are in
trouble.

'ကျွန်ုပ်ကောင်ခတ်တဲ့
ကြားက မြေစာပင် ခါးကျိုး'
ဆိုတာလို ဖြစ်နေပြီ

We like the grass among
the two going buffaloes.

ကျွမ်းစောင်းတီး

Play the harp near the rogue buffalo

ဝိတသံစဉ်ရဲ့ရသကို မခံစားတတ်တဲ့ ကျွဲသတ္တဝါတွေရဲ့အနီးမှာ စောင်းသွားတီးပြရင် အချည်းနှီး အကျိုးမဲ့ရသလိုပဲ အသိအလိမ္မာမဲ့သူကို ဖျောင်းဖျဆုံးမရင် ဆုံးမတဲ့သူသာ မောပြီး အချည်းနှီး အကျိုးမဲ့ရလေ့ရှိကြောင်း ပြဆိုတဲ့စကားပုံပါပဲ ...

If you play harp near the rogue buffalo which does not enjoy the music, it will be in vain. If you admonish a foolish person, it will not be effective.

ဦးဘခင်နဲ့ဒေါ်မြနှစ်တို့မှာ သားသမီး သုံးယောက်ရှိပြီး သားကြီးနဲ့သမီးအငယ်ဆုံး လေးတို့က လိမ္မာကြတယ်။

U Ba Khin and Daw Mya Hnit have three children.

အလတ်ကောင် နေရိုးမောင်ကတော့ အရွယ်လေးရောက် လာတာနဲ့ ကျောင်းစာကို ပစ်ပယ်ပြီး ဘီယာလေး တမြေ့ အရက်လေး တမြေ့ လုပ်လာတယ်။

The middle son Nay Soe Maung does not learn well and drinks the beer.

ပညာရေးတစ်ပိုင်းတစ်စမှာ ကျောင်းက ထွက်ပြီး ကားပွဲစားသူငယ်ချင်းတွေနဲ့ ကားအရောင်းအဝယ်လုပ်ငန်း လုပ်နေတယ်။

He leaves from the school and earns his living as a car broker with his friends.

ဒေါ်မြနှစ်ဟာ သားကိုချစ်တဲ့ဇောနဲ့ သားကိုဆုံးမရှာတယ်။

Daw Mya Hnit, as she loves her son, she admonishes him.

သားရယ် အရက်မသောက်ပါနဲ့ကွယ် ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နဲ့ ငါ့သား အရက်သမား ကြီးဖြစ်သွားရင် လူညာနဲ့တုံးသွားလိမ့်မယ်

Son, don't drink alcohol your future will be fade when you become a drunkard.

အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

ဒေါ်မြနှစ် ဘယ်လောက်ပဲ
ဆုံးမလင်းညွှန်မှု ပြုလုပ်နေပေမယ့်
သားဖြစ်သူ နေ့စဉ်မောင်ဟာ မိဘ
စကားကို မနာခံဘဲ သူ လုပ်ချင်ရာ
လုပ် သွားချင်ရာသွားနေတာပဲ။

However Daw Mya Hint
admonishes her son, it is in
vain. Nay Soe Maung does
what he wants.

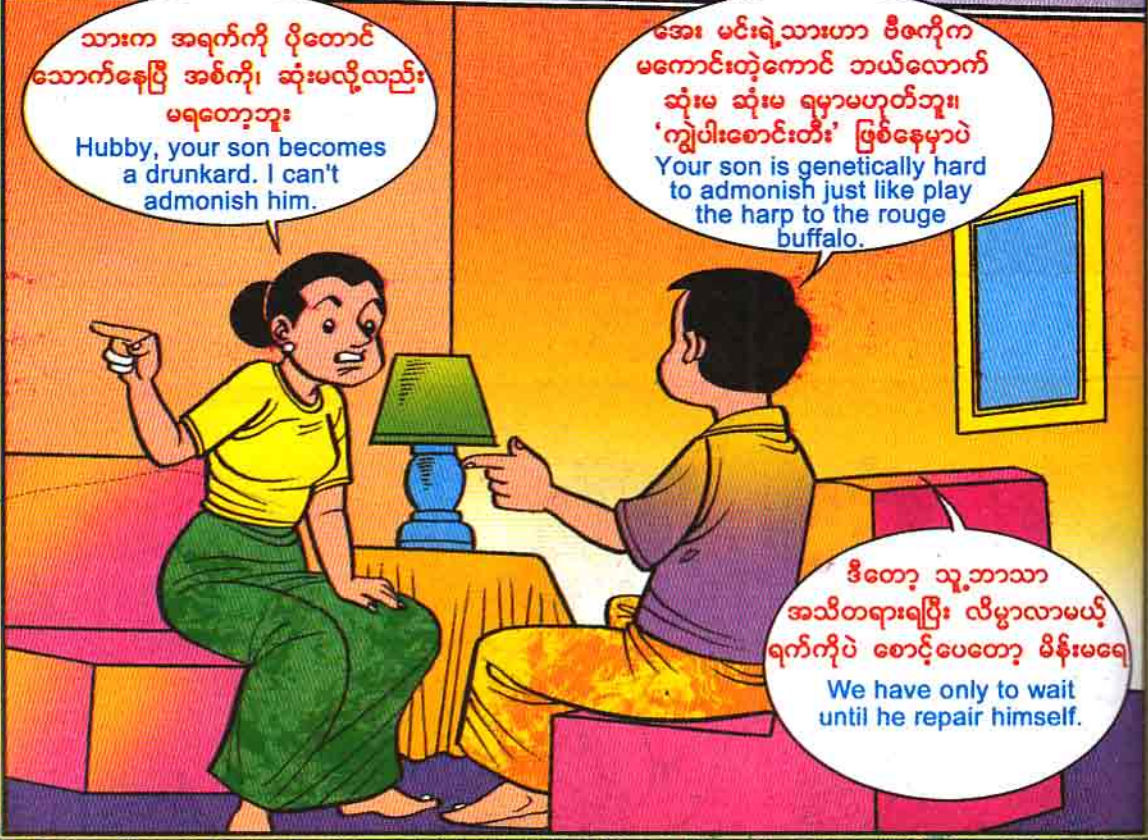

သားက အရက်ကို ပိုတောင်
သောက်နေပြီ အစ်ကို၊ ဆုံးမလို့လည်း
မရတော့ဘူး

Hubby, your son becomes
a drunkard. I can't
admonish him.

အေး မင်းရဲ့သားဟာ ဗီကိုက
မကောင်းတဲ့ကောင် ဘယ်လောက်
ဆုံးမ ဆုံးမ ရမှာမဟုတ်ဘူး။
'ကျွဲပါးစောင်းတီး' ဖြစ်နေမှာပဲ

Your son is genetically hard
to admonish just like play
the harp to the rouge
buffalo.

ဒီတော့ သူ့ဘာသာ
အသိတရားရပြီး လိမ္မာလာမယ့်
ရက်ကိုပဲ စောင့်ပေတော့ မိန်းမရေ

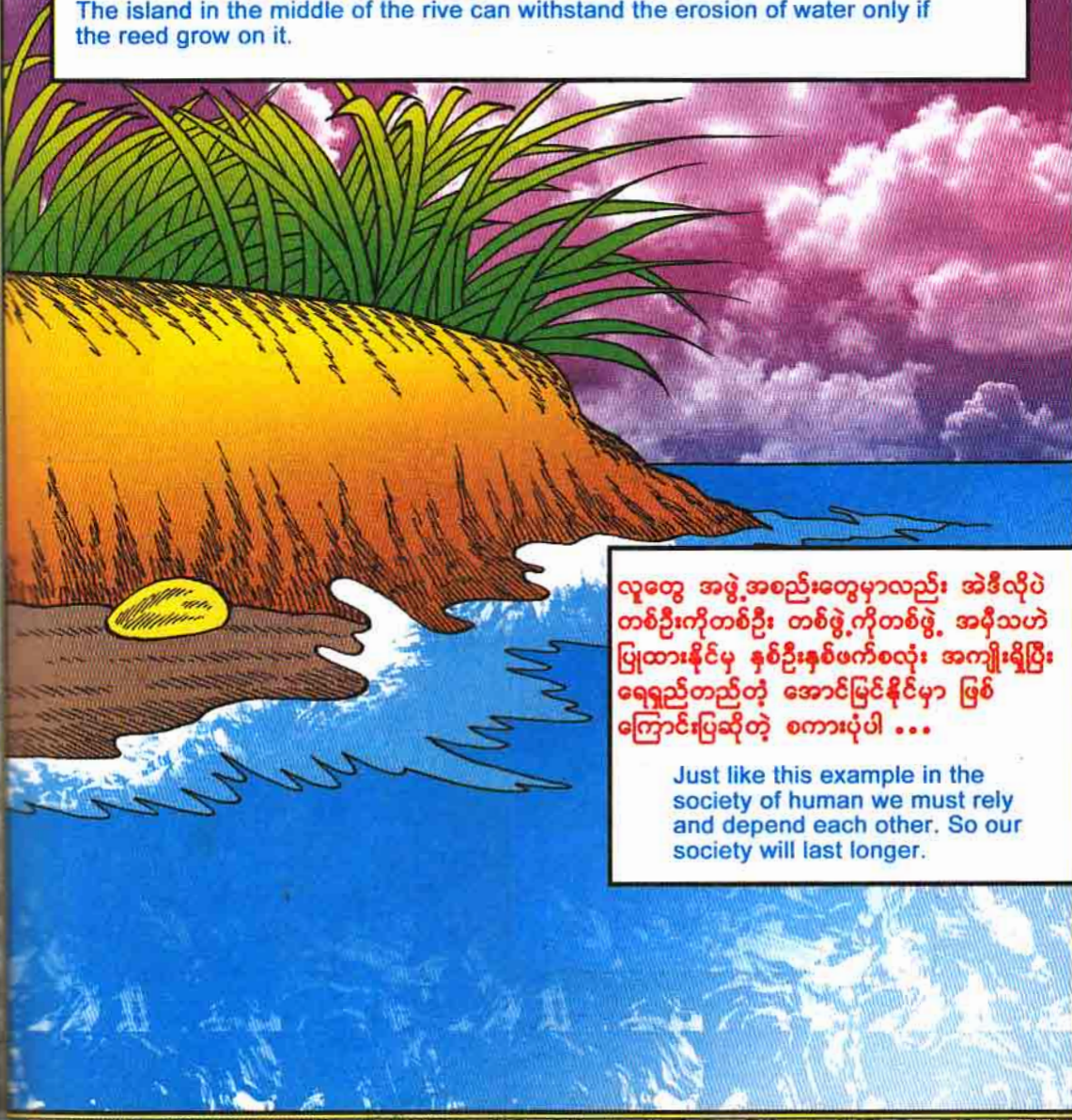
We have only to wait
until he repair himself.

ကျွန်းကင်းဘိ ကင်းကျွန်းဘိ

The reed and island depend each other

ရေလယ်ခေါင် မြစ်လယ်ခေါင်မှာ ကျွန်းရှိမှ အဲဒီကျွန်းပေါ်မှာ ကိုင်းပင်တွေ ပေါက်ရောက်နိုင်မှာ ဖြစ်ပြီး ကိုင်းပင်တွေ ပေါက်ရောက်နေမှလည်း ရေတိုက်စားတဲ့ဒဏ်ကို ကြုံကြခံနိုင်ပြီး ကျွန်းဟာ ရေရှည်တည်တံ့နိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

The island in the middle of the river can withstand the erosion of water only if the reed grow on it.

လူတွေ အဖွဲ့အစည်းတွေမှာလည်း အဲဒီလိုပဲ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး တစ်ဖွဲ့ကိုတစ်ဖွဲ့ အနိသဟဲ ပြုထားနိုင်မှ နှစ်ဦးနှစ်ဖက်စလုံး အကျိုးရှိပြီး ရေရှည်တည်တံ့ အောင်မြင်နိုင်မှာ ဖြစ်ကြောင်းပြဆိုတဲ့ စကားပုံပါ ...

Just like this example in the society of human we must rely and depend each other. So our society will last longer.

က အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

နဂါးလေး ဆီးထုပ်လုပ်ငန်းပိုင်ရှင် ဦးတင်ထွေးဟာ အလုပ်သမားတွေအပေါ် အင်မတန်ညွှာတာသူ ဖြစ်တယ်။ ထိုက်တန်တဲ့ လုပ်ခလစာပေးပြီး အလုပ်သမားတွေရဲ့ ခံစားခွင့် အပြည့်အဝရအောင် ဆောင်ရွက်ပေးတယ် ...

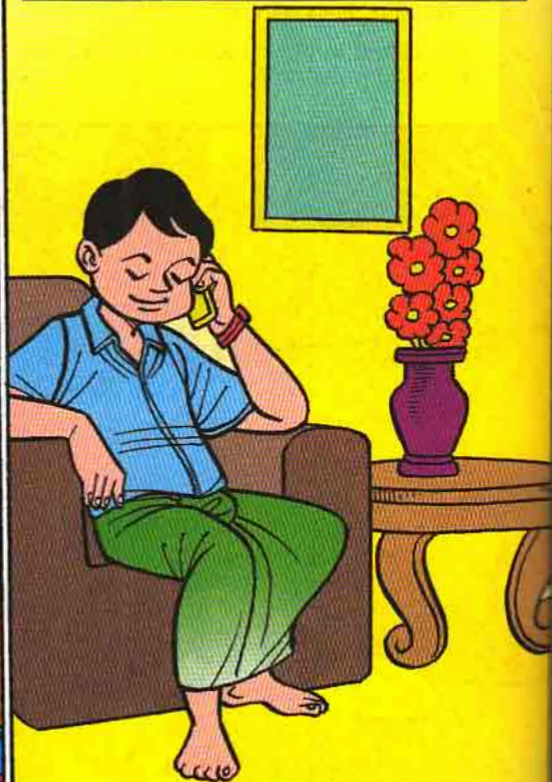
U Tin Htwe who own the plum packaging business is kind-hearted man to his employees. He gives suitable payment and support his employees.

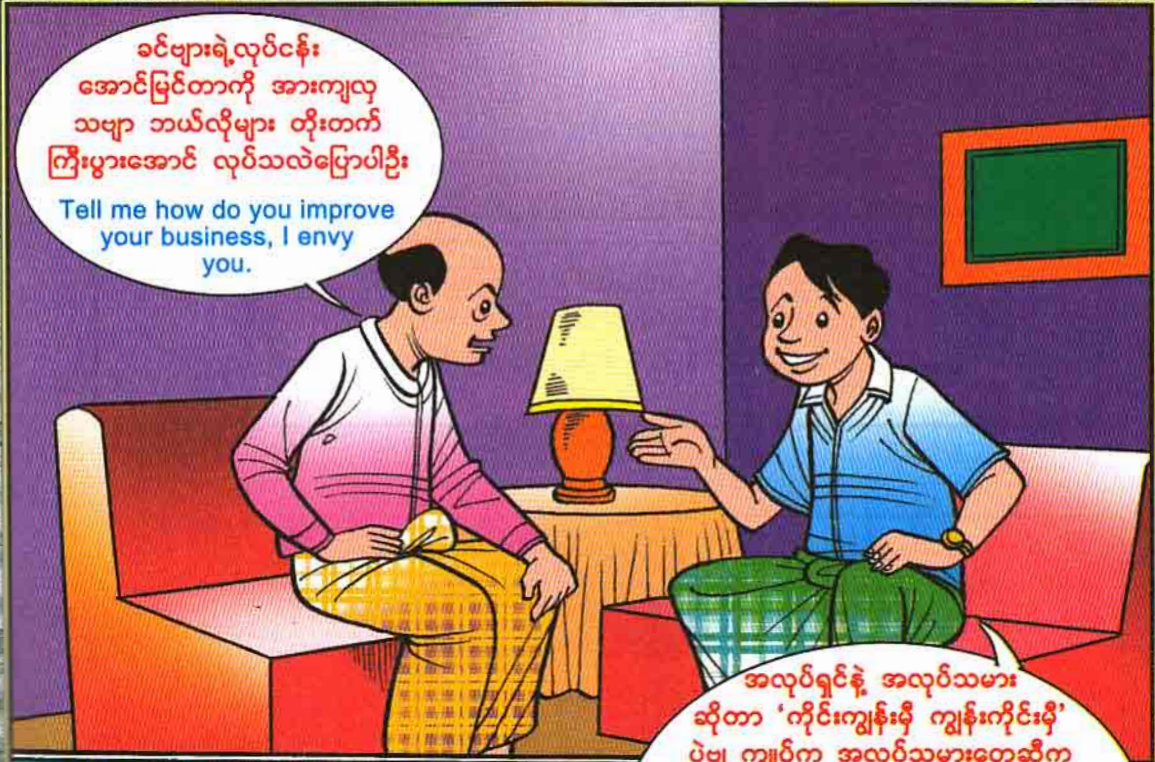

အလုပ်သမားတွေကို အလုပ်ခွင်ထဲမှာ ပျော်ရွှင်အောင်ထားတယ် ...
He treats the employees to be happy.

အလုပ်သမားတွေဟာလည်း သူတို့အပေါ် စေတနာထားရှာတဲ့ အလုပ်ရှင်အပေါ် စေတနာ ပြန်ထားပြီး အလုပ်ကို ကြိုးစားလုပ်တဲ့အတွက် နဂါးလေး ဆီးထုပ်လုပ်ငန်းဟာ ပိုပြီးကြီးပွား တိုးတက်အောင်မြင်လာတော့တယ် ...

The employees, with benevolence, serve their duties well. So the Nagalay plum snack business is prospered .

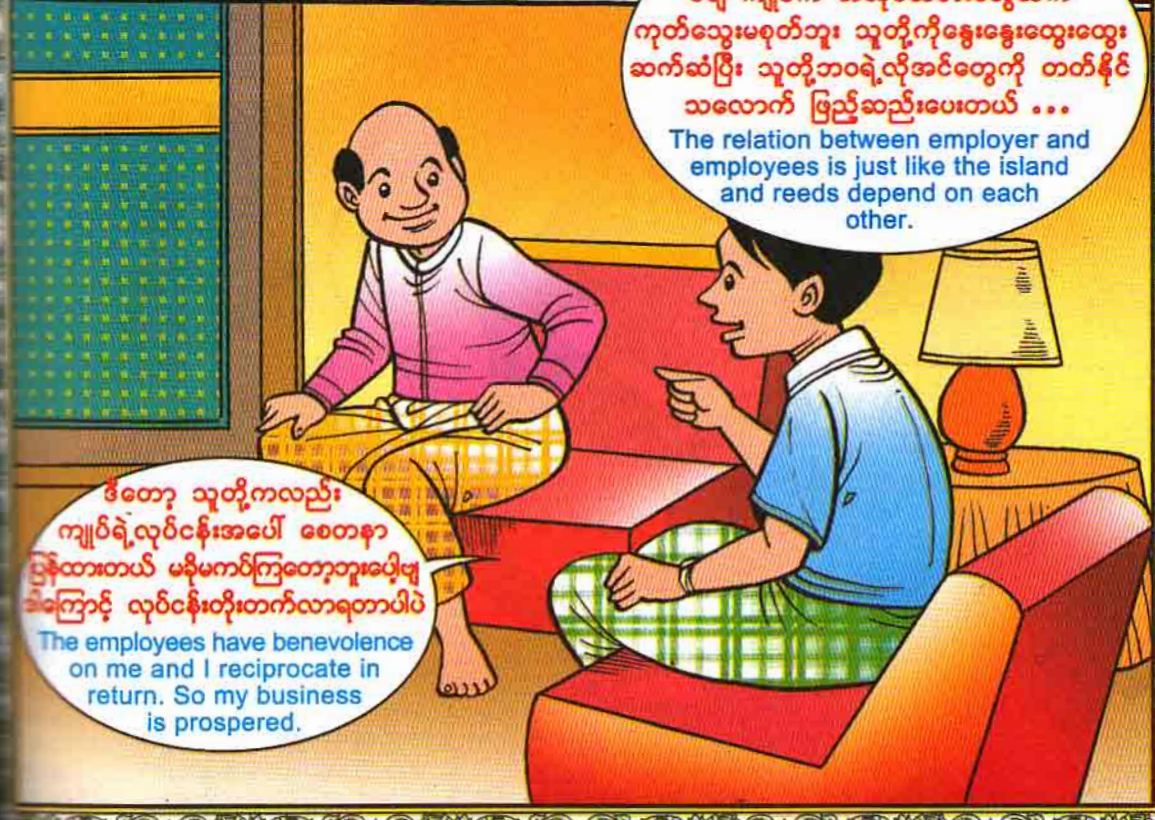

ခင်ဗျားရဲ့လုပ်ငန်း အောင်မြင်တာကို အားကျလှ သဗျာ ဘယ်လိုများ တိုးတက် ကြီးပွားအောင် လုပ်သလဲပြောပါဦး

Tell me how do you improve your business, I envy you.

အလုပ်ရှင်နဲ့ အလုပ်သမား ဆိုတာ 'ကိုင်းကျွန်းမို့ ကျွန်းကိုင်းမို့' ပဲဗျ ကျုပ်က အလုပ်သမားတွေဆီက ကုတ်သွေးမစုတ်ဘူး သူတို့ကိုခွေးခွေးထွေးထွေး ဆက်ဆံပြီး သူတို့ဘဝရဲ့လိုအပ်တွေကို တတ်နိုင် သလောက် ဖြည့်ဆည်းပေးတယ် ...

The relation between employer and employees is just like the island and reeds depend on each other.

ဒီတော့ သူတို့ကလည်း ကျုပ်ရဲ့လုပ်ငန်းအပေါ် စေတနာ ဖြန့်ထားတယ် မနိုမကပ်ကြတော့ဘူးပေါ့ဗျ အကြောင့် လုပ်ငန်းတိုးတက်လာတာပါပဲ

The employees have benevolence on me and I reciprocate in return. So my business is prospered.

ကြေးတင်ကျန်ငြိမ်

When one is in debt, he becomes a slave

ကြေးတင်ပြီး အတိုးငွေတွေချည်း ပေးနေရတဲ့သူဟာ ကြေးရှင်ကို လုပ်ကျွေးနေရသလိုဖြစ်ပြီး ကြေးရှင်ရဲ့ ကျွန်တစ်ယောက်သဖွယ် ဖြစ်ရကြောင်းပြဆိုတဲ့ စကားပုံပါပဲ ...

If a person is in debt of other and he has to give interest, he becomes the servant of creditor.

နီနီလွင်ဟာ သူမရဲ့မောင်လေး ပြည့်စုံ လခထုတ်လာပြီး နောက်သုံးလေးရက် လောက်ဆို လက်ထဲပိုက်ဆံမရှိတော့ တတ်တာကို သတိထားမိလာတယ် ..

Ni Ni Lwin notices that her younger brother has no money after he drew his payment three or four days.

မောင်လေး နင် လခ ထုတ်ထားတာတွေ ကုန်ပြီလား

Younger brother, have your payment gone now?

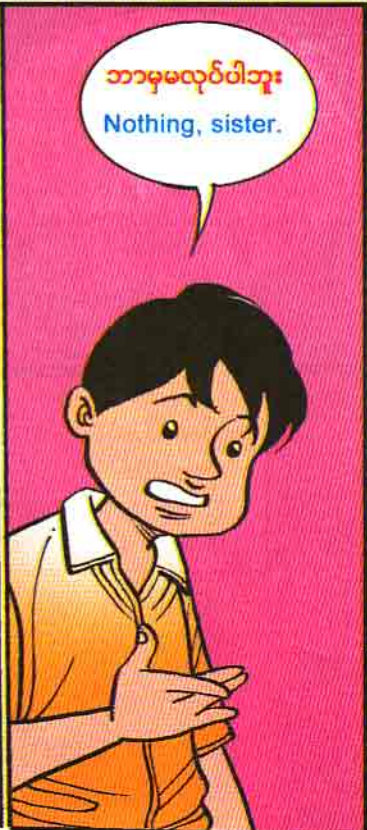
ကုန်ပြီ

It is finish.

ဟယ် အိမ်လည်းမပေးရဘဲနဲ့
လခထုတ်ထားတာတွေ ဘာ
လုပ်ပစ်လိုက်သလဲ ဟင်
You don't have to give
the family. What have
you done?

ဘာမှမလုပ်ပါဘူး
Nothing, sister.

နိနိလွင်ဟာ မောင်ဖြစ်သူ
ပြည့်စုံကို ဘယ်လိုမှ မေးလို့
မရတော့ ပြည့်စုံရဲ့သူငယ်ချင်း
ဝင်းကိုကို သွားမေးတယ်။
Ni Ni Lwin does not ask
her brother Pyi Sone and
she inquire his friends.

မောင်လေးပြည့်စုံ လခသာ
ထုတ်တယ်၊ လက်ထဲမှာ ဝိုက်ဆံ
မရှိဘူး။ အဲဒါ ဘာဖြစ်လို့လဲ
ဟင် မောင်ဝင်းကို
My brother Pyi Sone draw
the payment but he has
nothing now. Why is that
Maung Win Ko?

သူ ဘောလုံးပွဲတွေ
လောင်းတယ်လေ ရှုံးတော့
ရှုံးကြေးဆပ်ဖို့ ငွေတိုးချေးစားတဲ့
ဒေါ်ငွေလှိုင်ကြီးဆီက အတိုး
ကြီးကြီးနဲ့ ချေးတယ်
He gamble in football. When
he lose he borrows money
from Daw Ngwe
Hlaing.

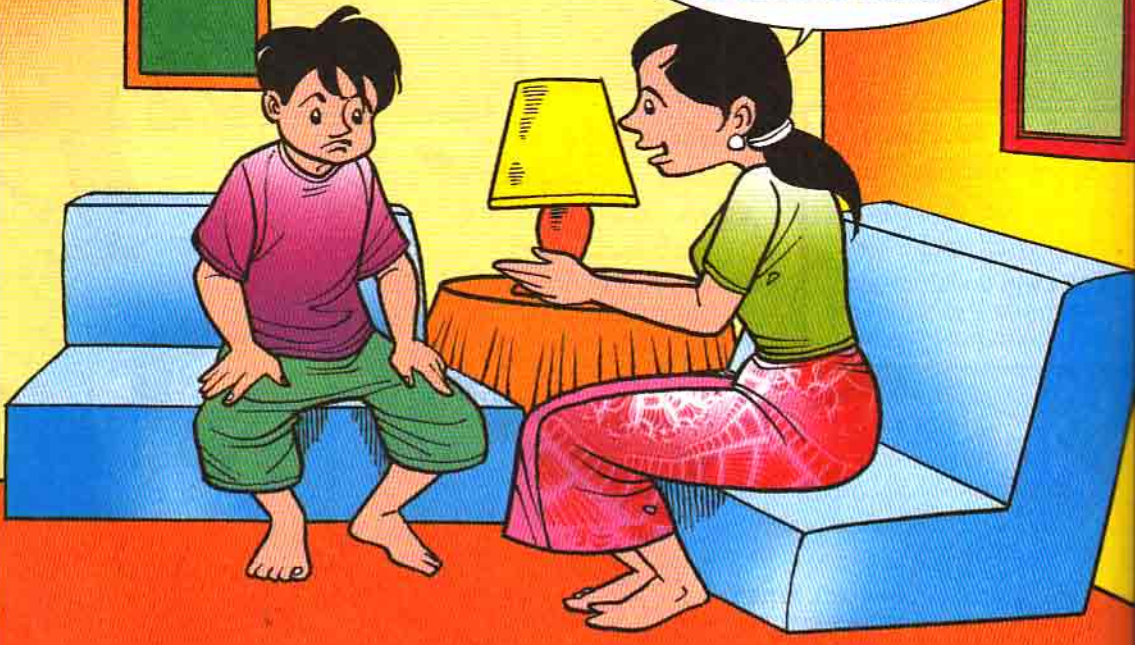
အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

အဲဒီတော့ လတိုင်း အတိုးပေးနေရတာနဲ့ လခပြောင်တာပေါ့ အဲဒါ ခြောက်လလောက် ရှိပြီ
 He has to give interest every month. It lasts about six months.

နီနီလွင်ဟာ သူ့မောင်ရဲ့အကြွေးတွေ ဆပ်ပေးပြီးတဲ့နောက် သေချာဆုံးမရတော့တယ်။
 Ni Ni Lwin clears her brother's debt and admonishes him.

မောင်လေး လောင်းကစားကို နောင်ဘယ်တော့မှ မလုပ်ပါနဲ့၊ လောင်းကစားကြောင့် ကြွေးတင်ကြွေးတင်တော့ အတိုးပေးနေရတယ်။ အဲဒါ သူများကို လုပ်ကျွေးနေရတာပဲ၊ ဒါကြောင့် 'ကြွေးတင် ကျွန်ဖြစ်' လို့ စကားပုံ ဖြစ်ပေါ်လာတာပဲ မောင်လေး
 Don't do any gambling anymore. When you are in debt, you become the servant of creditor.

ကြွက်မနိုင် ကျိမ်းနှင့်ရှို့.

Burn the barn when one can't exterminate the rats

ကြွက်တွေ သောင်းကျန်းတာကို ဘယ်လိုမှ မနိုင်နင်း နိုင်တဲ့လယ်သမားဟာ နောက်ဆုံး ကြွက်တွေ ကိစ္စတုံး အောင်ဆိုပြီး စပါးကျိကို မီးတင်ရှို့လိုက်တဲ့အခါ သူ လှောင်ထားတဲ့စပါးတွေပါ ဆုံးရှုံးသွားရတော့တယ်။

A farmer who cannot control the rats, he burns his barn. So his rice are also lost.

ဒီလိုပဲ ကြုံတွေ့ရင်ဆိုင်ရတဲ့ အခက်အခဲ ပြဿနာတွေကို နည်းမှန်လမ်းမှန်နဲ့ ဖြေရှင်းရမယ့် အစား နည်းမမှန် လမ်းမမှန် ရမ်းသန်းဖြေရှင်းရင် အကျိုးမဲ့စေနိုင်ကြောင်း ပြဆိုတဲ့စကားပုံပါပဲ။

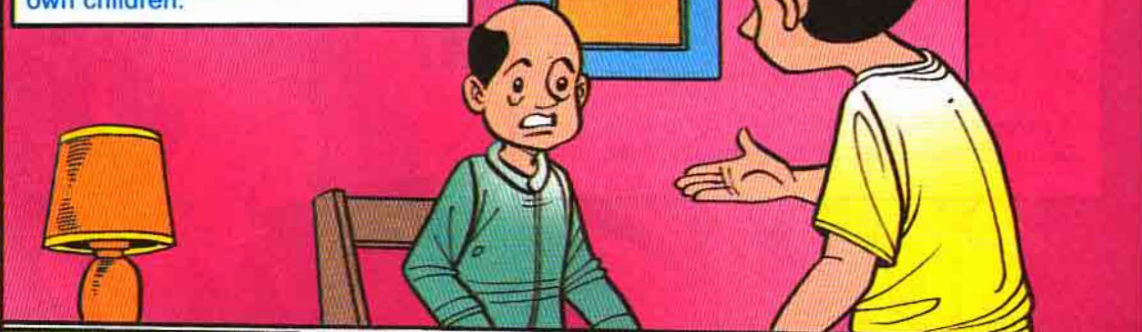
Like this some people does not solve the incoming problem with an appropriate way and uses wrong way. So he face miserable life.

အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

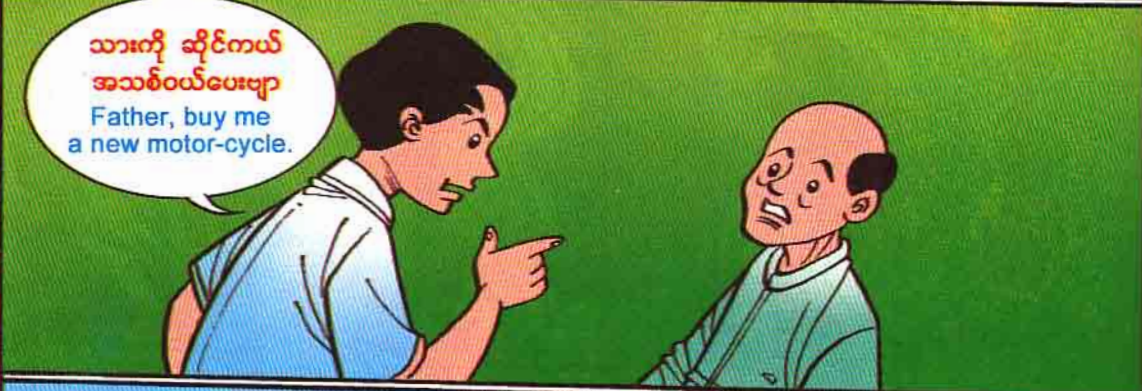
ဇနီးဖြစ်သူ ကွယ်လွန်သွားပြီးတဲ့နောက်
ခြံကျယ်ကြီးတစ်ခြံ နှစ်ထပ်တိုက်အိမ်ကြီး
တစ်လုံးနဲ့ ကျန်ရစ်ခဲ့တဲ့ ဦးသာစိန်ဟာ
သားသမီးတွေ နှိပ်စက်တဲ့ဒဏ်ကို ခံနေရ
ရှာတယ်။

U Thar Sein, after his wife has died,
he was ignored and disturbed by his
own children.

အဖေ ကျွန်တော် နိုင်ငံခြား
သွားဖို့ သိန်းသုံးဆယ်လောက်
လိုချင်တယ်
Father, I want thirty lakh of
money to go to foreign
land.

သားကို ဆိုင်ကယ်
အသစ်ဝယ်ပေးဈာ
Father, buy me
a new motor-cycle.

သမီး ဖော်ဒယ်သင်တန်း
သွားတက်မလို့ ဆယ်သိန်း
လောက်လိုမယ် အဖေ
Give me ten lakhs of
money to attend model
training.

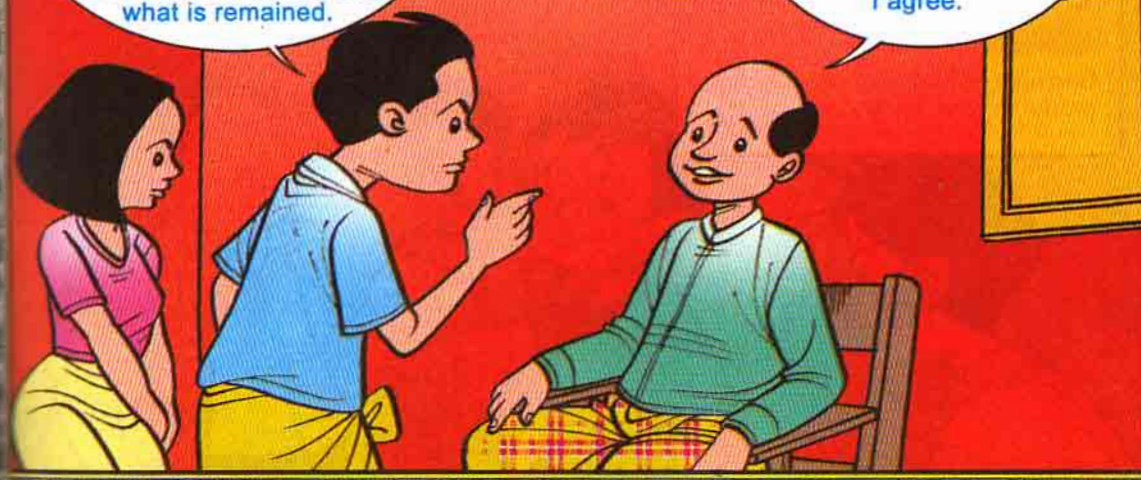
တော်ပြီ တော်ပြီ ငါ့မှာ
 ပိုက်ဆံလည်း မရှိတော့ဘူး။
 နင်တို့တတ်တိနဲ့နှိပ်စက်
 လွန်းလို့ကုန်ပြီ။ ဒီတော့ ဒီအိမ်နဲ့မြို့ကို
 ရောင်းပြီး နင်တို့တွေကို အမွေခွဲပေး
 လိုက်မယ် လုပ်ချင်ရာလုပ်ကြတော့
 No, no. I've no money to
 give you. I'll sell this house
 and compound and give
 you. Do what you
 want.

အဲဒီအခါ ဘာမှမတောင်းဆိုတဲ့
 သားအငယ်ဆုံး မောင်ဝဏ္ဏက
 ဝင်ပြောလိုက်တယ်။
 At that time the youngest
 son Maung Wunna says.

အဖေ 'ကြွက်မနိုင် ကျီမီးနဲ့ရှို့
 ဆိုတာလို မလုပ်ပါနဲ့။ ဒီအိမ်နဲ့
 မြို့တစ်မြို့လုံး ရောင်းလိုက်ရင်
 သားတို့မိသားစု အခြေပျက်
 သွားမှာပေါ့
 Don't do like as one burn
 the barn for he cannot
 control the rat.

မြို့တစ်ဝက်ကိုပဲ
 ရောင်းပြီး အစ်ကို
 အစ်မတွေလိုတဲ့ငွေ ပေးလိုက်ပါ။
 ကျန်တဲ့ငွေနဲ့ သားတို့လုပ်ငန်း
 တစ်ခုခု ရင်းနှီးကြမယ်
 Sell half of the compound
 and give my brother and
 sister. We will invest with
 what is remained.

အေး ငါ့သားငယ်ရဲ့အကြံ
 ကောင်းတယ်။ အဲဒီ
 အတိုင်းလုပ်ရမယ်
 Yes, my youngest
 son's plan is good.
 I agree.

ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်ဖျက် သံချေးတက်

Destroy yourself as rust does the iron

သံကနေ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ သံချေးကြောင့် သံဟာ ပျက်စီးရလေ့ရှိပါတယ်။ ဒီလိုပဲ လူဟာလည်း ကိုယ့်ရဲ့ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်းကို ကိုယ်တိုင် ဖန်တီးမိလေ့ရှိကြောင်း ပြဆိုဆုံးမရာမှ သုံးနှုန်း လေ့ရှိတဲ့ စကားပုံပါပဲ။

The rust forms when the iron is oxidized. Just like this a person is destroyed by himself. So to admonish this proverb is used.

လူငယ်အဆိုတော်လေး လမင်းကို ဟာ အသံအင်မတန်ကောင်းသူ လေးဖြစ်ပြီး သူ့ရဲ့တေးအယ်လ်ဘမ် နှစ်ခုစလုံးဟာ တစ်နိုင်ငံလုံးမှာ လူကြိုက်များ ထင်ရှားသွားခဲ့တယ်။

The young vocalist La Min Ko has a good voice. His music album is sold throughout the country.

နင်ထားခဲ့ပြီးမှ x x ပြန်လှည့် မကြည့်နဲ့ x x ငါနောက်ဘက်

You leave me alone and don't look at me back.

တရှိန်ထိုး အောင်မြင်လာတဲ့ လမင်းကိုရဲ့ အနားကို တေးထုတ်လုပ်သူတို့ ဝိုင်းဝိုင်း လည်လာတော့တယ်။

Because of sudden success, the producer rush to him.

လမင်းကိုဟာ အောင်မြင်လာတာနဲ့အမျှ အပေါင်းအသင်းစုံလာပြီး ပါတီပွဲတွေ တက်ရောက်ဖို့ ဖိတ်ကြားခံလာရတယ်။

As he becomes a successful vocalist he associates with so many people. He was invited from many parties and clubs.

အဲဒီပါတီပွဲတွေကနေ အရက် သောက်တဲ့အကျင့်ရလာပြီး အရက်စွဲသွားတော့တယ်။

In those party going habit, he used to drink alcohol.

လမင်းကို မင်းအရက် သိပ်သောက်ရင် အသံအိုးကို ထိခိုက်ပြီး အသံပျက်သွားမယ်

La Min Ko, if you drink alcohol too much, your voice will be destroyed.

ဘယ်တော့မှ အသံမပျက်ဘူး။ ကျွန်တော့် အသံက ကောင်းပြီးသား

My voice won't be ruined. It is still very good.

သူ့ကို ပြောတောင်ပြောကံပေးခဲ့တဲ့ ဂီတဆရာရဲ့စကားကိုတောင် နား မထောင်တော့ဘဲ အရက်ကို တစ်နေ့ကုန်သောက်တယ်။

He does not heed the word of a producer who praised him. He drinks alcohol all the day.

အက္ခရာစကားပုံများ The Proverbs started with alphabet "Ka"

နှစ်နှစ်လောက် အကြာမှာပဲ
လမင်းကိုဟာ အသံပျက်သွား
ခဲ့တယ် ...
About two years later,
his voice becomes harsh.

ဟာ ကျွန်
ကျွန်တော် သိ သီချင်း
ဆိုလို့ မရတော့ဘူး ...
Huh! I can't sing
anymore.

လမင်းကို ခုမှတော့ ဝမ်းနည်း
ကြေကွဲမနေနဲ့တော့ မင်းကို အရက်
မသောက်ဖို့ ငါတားခဲ့သားပဲ၊ မင်း
ငြိုစကား နားမထောင်ဘဲ မင်း
ကိုယ်မင်း ဒုက္ခရောက်အောင်လုပ်ခဲ့တယ်
Don't be down-hearted La Min Ko,
I deter you not to drink alcohol.
But you don't heed my word.

'ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်ဖျက်
သံချေးတက်' ဆိုတာလိုပဲ
မင်းရဲ့ဘဝအောင်မြင်မှုကို
မင်းဘာသာဖျက်ဆီးခဲ့တာပဲကွ
You've destroyed yourself
just like iron is destroyed
by the rust.

End.

